

برنامه هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران (۱۴۰۳-۱۴۰۷)

معاونت پژوهشی
دفتر ارتباط با جامعه و صنعت

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

طرح تحول در همکاری‌های دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌ها با جامعه و صنعت

معاونت پژوهشی
دفتر ارتباط با جامعه و صنعت
اسفند ۱۴۰۳

برنامه هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران (۱۴۰۳-۱۴۰۷)

طرح تحول در همکاری‌های دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌ها با جامعه و صنعت

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

معاونت پژوهشی

دفتر ارتباط با جامعه و صنعت

تهیه و تنظیم:

محمد شریفی‌زاده

سال انتشار: اسفند ۱۴۰۳

شماره تماس: ۰۲۱-۸۲۲۳۳۵۵۱

نمابر: ۰۲۱-۸۸۵۷۵۶۶۲

وب سایت: industry.msrt.ir

ایمیل: industry@msrt.ir

این از آرزوهای دیرینه بنده است. همیشه به مسئولان گوناگون بخش‌های مرتبط دولت‌های گذشته سفارش می‌کردم که بین صنعت و دانشگاه ارتباط برقرار کنید.

رسالت دانشگاه و دانشگاهی این است که کشور عزیز ما را در قله علم توانایی و هنر و تکنولوژی قرار بدهد. آنچه که ما به دنبال آن هستیم و از دانشجویان و اساتید انتظار داریم حل گره‌ها و مشکلاتی است که ما در جامعه داریم.

اشتغال و تبدیل علم به تولید و فناوری بیش از هر چیز باید در حل مشکلات کشور مفید باشد و در این مسیر افزایش کیفیت آموزشی و ارتباط روز افزون با نیازهای بخش تولید و صنعت از اولویت‌های ماست.

پیشگفتار

پژوهش به عنوان موتور محرک توسعه و همچنین ایجاد ارتباط مؤثر و پایدار میان دانشگاه‌ها، مؤسسات پژوهشی و فناوری با جامعه و صنعت، از ارکان حیاتی پیشرفت کشور محسوب می‌شود. بر اساس آمار موجود، رشد و پیشرفت کشورهای توسعه یافته عمدتاً از طریق تولید دانش و به کارگیری آن در بخش صنعت محقق شده است. ایجاد ارتباط منسجم، هدفمند و سازمان یافته میان دانشگاه‌ها، مؤسسات پژوهشی و فناوری با صنایع، این امکان را فراهم می‌آورد که فعالیت‌های علمی و پژوهشی با نیازهای واقعی جامعه و صنعت هم‌راستا گردد و در این راستا، متخصصان و پژوهشگران توانمندی تربیت شوند که قادر به پاسخگویی به چالش‌های مختلف جامعه و صنعت باشند. در سال‌های اخیر، خوشبختانه همکاری‌های مشترک در برخی حوزه‌ها به دستاوردهای مهمی برای کشور منتهی شده است. با این حال، نیاز به تدوین و اجرای برنامه‌های منسجم و جامع برای هم‌افزایی بیشتر و گسترش همکاری‌ها میان دانشگاه‌ها، مؤسسات پژوهشی، فناوری و صنایع همچنان احساس می‌شود. در این مسیر، دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی کشور گام‌های مؤثری برداشته و برنامه‌ها و الگوهای نوینی در جهت توسعه قراردادهای همکاری با صنعت، بهبود دوره‌های کارآموزی، ارتقاء اشتغال فارغ‌التحصیلان و رفع چالش‌های ملی طراحی و اجرا کرده‌اند. در عین حال لازم است اصول و مبانی اصلی و راهبردها به صورت یکپارچه در یک طرح تحول ملی تدوین و مد نظر قرار گیرد. بر این اساس و با توجه به تجارب و نتایج طرح تدوین شده در سال ۱۳۹۸، بازنگری و به‌روزرسانی این طرح در راستای برنامه هفتم توسعه ضروری است. امید می‌رود با تدوین و اجرای این طرح تحول، در پایان برنامه هفتم نتایج مؤثری حاصل شود.

دکتر پیمان صالحی

معاون پژوهشی

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

فهرست مطالب

شماره صفحه

عناوین

فصل اول: سابقه و اهمیت	۱
۱-۱ مقدمه	۲
۲-۱ اهمیت و ضرورت تحول در همکاری‌ها	۲
۳-۱ اقدامات موفق کشورهای پیشرفته در زمینه همکاری‌های دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی و فناوری با جامعه و صنعت	۵
۴-۱ جمع‌بندی	۷
فصل دوم: عملکرد و وضع موجود	۹
۱-۲ مقدمه	۱۰
۲-۲ طرح تحول در همکاری‌های دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی و فناوری با جامعه و صنعت	۱۰
۲-۲-۱ چشم‌انداز طرح	۱۲
۲-۲-۲ اهداف کلان	۱۲
۲-۲-۳ راهبردهای اصلی	۱۳
۳-۲ پایش قراردادهای همکاری‌های دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌های کشور در حوزه ارتباط با جامعه و صنعت	۱۴
۴-۲ پایش وضعیت اشتغال دانش‌آموختگان دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور	۱۷
۵-۲ مهارت‌افزایی در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور	۲۰
۶-۲ مراکز هدایت شغلی	۲۲
۷-۲ سامانه کارآمد (KARAMAD.MSRT.IR)	۲۷

- ۲-۷-۱ امکانات و مزایای برجسته..... ۲۸
- ۲-۸ تجارب و الگوهای موفق دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌های کشور در توسعه همکاری با جامعه و صنعت..... ۲۹
- ۲-۹ فرصت مطالعاتی اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی در جامعه و صنعت..... ۳۰
- ۲-۱۰ ماموریت‌های دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی در بهبود و پیشرفت استان‌های کشور..... ۳۲
- ۲-۱۱ جذب امریه‌های سربازی ارتباط با جامعه و صنعت..... ۴۰
- ۲-۱۲ طرح‌های صنعتی برگزیده دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌های کشور..... ۴۲
- ۲-۱۳ اعضای هیأت علمی برتر در همکاری دانشگاه‌ها با جامعه و صنعت..... ۴۳
- ۲-۱۳-۱ شاخص‌های شناسایی اعضای هیأت علمی برتر در همکاری با جامعه و صنعت..... ۴۳
- ۲-۱۴ رویداد‌های الگوها و راهکارهای نوین در همکاری دانشگاه‌ها با جامعه و صنعت..... ۴۴
- ۲-۱۵ نیازهای پژوهشی و پایان‌نامه‌های تقاضا محور..... ۴۵
- ۲-۱۶ سامانه ارتباط جامعه و صنعت با دانشگاه (ساجد)..... ۴۶
- ۲-۱۶-۱ بخش‌های مختلف سامانه ارتباط جامعه و صنعت با دانشگاه (ساجد)..... ۴۶
- ۲-۱۶-۲ امکانات و قابلیت‌های سامانه ارتباط جامعه و صنعت با دانشگاه (ساجد)..... ۴۸
- ۲-۱۷ پایان‌نامه‌ها و رساله‌های برتر تقاضا محور دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی کشور..... ۴۹
- ۲-۱۸ همکاران صنعتی و اجرایی برتر در همکاری با دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌های کشور..... ۵۰
- ۲-۱۹ جمع‌بندی..... ۵۱
- فصل سوم: اقدامات و نتایج..... ۵۳**
- ۳-۱ جمع‌بندی..... ۸۳
- فصل چهارم: ارزیابی و آسیب شناسی..... ۸۵**
- ۴-۱ مقدمه..... ۸۶

۸۸.....	۴- ۱- ۱ بررسی راهبرد ۱
۹۵.....	۴- ۱- ۲ بررسی راهبرد ۲
۹۸.....	۴- ۱- ۳ بررسی راهبرد ۳
۱۰۱.....	۴- ۱- ۴ بررسی راهبرد ۴
۱۰۶.....	۴- ۱- ۵ بررسی راهبرد ۵
۱۰۹.....	۴- ۱- ۶ بررسی راهبرد ۶
۱۱۲.....	۴- ۱- ۷ بررسی راهبرد ۷
۱۱۷.....	۴- ۱- ۸ بررسی راهبرد ۸
۱۲۰.....	۴- ۲ بررسی کلی راهبردها
۱۲۱.....	۴- ۳ جمع‌بندی
۱۲۳.....	فصل پنجم: پیش‌نویس طرح تحول متناسب با برنامه پنج‌ساله هفتم
۱۲۴.....	۵- ۱ مقدمه
۱۲۴.....	۵- ۲ چشم‌انداز طرح
۱۲۴.....	۵- ۳ اهداف کلان
۱۲۶.....	۵- ۴ اقدامات مرتبط با راهبردها
۱۳۷.....	۵- ۵ جمع‌بندی

معاونت پژوهشی
دفتر ارتباط با جامعه و صنعت

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

معاونت پژوهشی
دقت ارتباط با جامعه و صنعت

فصل اول:

سابقه و اهمیت

۱-۱ مقدمه

در دنیای امروز، پیشرفت‌های علمی و فناوری به یکی از ارکان اصلی توسعه کشورها تبدیل شده است. در این میان، پیوند میان علم و صنعت به عنوان یک عنصر حیاتی برای ایجاد تحولات اقتصادی و اجتماعی، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. با توجه به تحولات سریع در حوزه‌های مختلف علم و صنعت، کشورهای در حال توسعه نیازمند ساختارهای کارآمد برای انتقال مؤثر دانش تولید شده در دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی به صنعت و جامعه هستند. یکی از چالش‌های اساسی، فاصله‌ای است که میان مراکز تولید علم و نیازهای واقعی صنایع و مراکز اجرایی وجود دارد. این شکاف، به ویژه در کشورهایی مانند ایران، مانع از بهره‌برداری بهینه از ظرفیت‌های علمی می‌شود.

با این حال، کشور ما طی سال‌های اخیر در جهت کاهش این فاصله و تقویت تعامل میان دانشگاه‌ها، صنعت و جامعه گام‌های ارزشمندی برداشته است. عملکرد دفاتر ارتباط با صنعت و اجرای برنامه‌های مشترک میان دانشگاه‌ها و بنگاه‌های اقتصادی، همگی نشان‌دهنده روند رو به رشد این تعاملات هستند. این اقدامات نه تنها به بهره‌برداری عملی از پژوهش‌های دانشگاهی کمک کرده‌اند، بلکه زمینه‌ساز توسعه اقتصادی و صنعتی کشور را نیز فراهم نموده‌اند.

۱-۲ اهمیت و ضرورت تحول در همکاری‌ها

در بسیاری از کشورهای پیشرفته، دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی موتور اصلی پیشرفت علمی و فناوری به شمار می‌روند. این نهادها، با مأموریت تولید دانش، نقشی کلیدی در توسعه اقتصادی و صنعتی ایفا می‌کنند. اما یکی از چالش‌های اساسی، شکاف میان تولید علم در دانشگاه‌ها و نیازهای عملیاتی صنعت و جامعه است. بسیاری از دستاوردهای علمی، به دلیل نبود زیرساخت‌های مناسب و سازوکارهای اجرایی کارآمد، در مراحل نظری و آزمایشگاهی متوقف می‌شوند، در حالی که صنعت و جامعه برای حل چالش‌های خود به دانش نوین نیاز دارند.

یکی از راهکارهای مؤثر برای رفع این شکاف، تقویت تعامل میان دانشگاه‌ها، مراکز پژوهشی و صنعت است. هرچه دانشگاه‌ها درک عمیق‌تری از نیازهای واقعی صنعت و جامعه داشته باشند، در ارائه راهکارهای نوآورانه و کاربردی موفق‌تر عمل خواهند کرد. این همکاری‌ها علاوه بر تسریع فرآیند اجرایی و افزایش بهره‌وری، موجب ارتقای کیفیت آموزش و پژوهش دانشگاهی نیز می‌شود. دانشگاه‌ها می‌توانند با به‌روزرسانی برنامه‌های آموزشی متناسب با نیازهای صنعت، فارغ‌التحصیلانی با مهارت‌های موردنیاز بازار کار تربیت کرده و به افزایش بهره‌وری نیروی انسانی کمک کنند.

در سال‌های اخیر، سیاست‌گذاری‌های جدید برای تقویت پیوند میان دانشگاه و صنعت، تحولی قابل‌توجه در حل چالش‌های صنعتی و اجرایی کشور رقم زده است. توسعه قراردادهای تحقیقاتی، فرصت‌های مطالعاتی صنعتی و ایجاد مراکز هدایت شغلی، از جمله اقداماتی هستند که توانسته‌اند زمینه را برای بهره‌برداری مؤثرتر از ظرفیت‌های علمی فراهم کنند. با این حال، برای رسیدن به استانداردهای بین‌المللی و استفاده حداکثری از توان پژوهشی کشور، بررسی مدل‌های موفق جهانی و اجرای راهکارهای نوآورانه در این حوزه ضروری است. همچنین شایان ذکر است که در فصل بیستم برنامه هفتم توسعه، که به ارتقای نظام علمی، فناوری و پژوهشی اختصاص دارد، بر تقویت ارتباط دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌ها با صنعت و جامعه تأکید ویژه‌ای شده است. این فصل موضوعات کلیدی تحقیقات و پژوهش (ماده ۹۴)، آموزش (مواد ۹۵ و ۹۶)، مرجعیت علمی (مواد ۹۷ و ۹۸) و منابع مالی (ماده ۹۹) را پوشش داده است. در ادامه، مهم‌ترین محورهای مطرح‌شده در هر یک از این حوزه‌ها به صورت خلاصه ارائه می‌شود:

تحقیقات و پژوهش (ماده ۹۴):

- هدایت پژوهش‌ها به نیازهای واقعی کشور و تأمین مالی هدفمند (۵۰ درصد بودجه تحقیقاتی).
- اختصاص حداقل ۲۰٪ ظرفیت دوره‌های پسادکتری به پژوهش‌های «کاربردی»، «صنعتی» و «فناورانه».

- تدوین و تصویب مقررات تأسیس، ساماندهی، نظارت و حمایت از مراکز سیاست‌پژوهی، اندیشه‌گاه‌ها، مطالعات راهبردی و مدارس حکمرانی ظرف ۶ ماه برای ارتقای بهره‌وری پژوهش‌ها و تحقق مسئولیت اجتماعی دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی.

آموزش (مواد ۹۵ و ۹۶):

- وزارتخانه‌های علوم و بهداشت موظفند ظرف ۶ ماه طرحی برای ظرفیت‌پذیری و توسعه آموزش عالی بر اساس آمایش آموزش عالی و سرزمینی تهیه و تصویب کنند.
- رفع همپوشانی رشته‌ها بر اساس سیاست‌های شورای عالی انقلاب فرهنگی انجام می‌شود.
- دروس عملی و مهارتی باید در تمام مقاطع و رشته‌های غیر بالینی ارائه شوند.
- گزارش عملکرد هر ۶ ماه یک‌بار به مجلس ارسال می‌شود.
- نظام تأمین مالی آموزش عالی اصلاح شده و اعتبارات دانشگاه‌ها بر اساس معیارهایی مانند سرانه دانشجو و عضو هیأت علمی تعیین می‌شود.
- سازمان تأمین اجتماعی موظف است قراردادهای پژوهشی دانشگاه‌ها را بدون اعمال ضرایب حق بیمه بررسی و مفاد حساب صادر کند.
- دانشجویان ممتاز در رشته‌های مورد نیاز کشور کمک‌هزینه تحصیلی دریافت می‌کنند.
- بانک مرکزی از طریق بانک‌های عامل برای تجهیز و توسعه کارگاه‌ها و آزمایشگاه‌های دانشگاهی تسهیلات ارائه می‌دهد.

مرجعیت علمی (مواد ۹۷ و ۹۸):

- اصلاح شاخص‌های ارزیابی، برنامه‌های آموزشی و پژوهشی، و مقررات جذب و ارتقای هیأت علمی با رویکرد مأموریت‌گرایی.
- بازنگری آیین‌نامه ارتقای اعضای هیأت علمی متناسب با رشته‌های علمی.

- ارتقای علوم انسانی و علوم پایه، اصلاح کتب و دستیابی به رتبه برتر منطقه .
- اختصاص ۲۰٪ ظرفیت پژوهشی مؤسسات دولتی به پایان‌نامه‌های کاربردی .
- شناسایی و تجهیز قطب‌های علمی کشور
- تدوین برنامه برای جذب و بازگشت نخبگان ایرانی خارج از کشور .
- توسعه جذب دانشجویان خارجی و تسهیل شرایط اقامت و اشتغال .
- فراهم‌سازی اشتغال و اقامت نخبگان بین‌المللی، با گزارش‌دهی شش‌ماهه به مجلس.

منابع مالی (ماده ۹۹):

- حداقل ۱۵٪ از اعتبارات برای پژوهش و ۵٪ برای امور فرهنگی اختصاص می‌یابد.
- حمایت از نوآوری از طریق افزایش سرمایه صندوق نوآوری و شکوفایی انجام می‌شود.
- صادرات مواد خام مشمول مالیات شده و ۵۰٪ درآمد حاصل برای توسعه نوآوری تخصیص می‌یابد.
- زیرساخت‌های فناورانه در حوزه‌های پیشرفته با همکاری بخش خصوصی توسعه می‌یابد.
- وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است سالانه ۱۰٪ از اقلام راهبردی مورد نیاز را بومی‌سازی کند.

۱- ۳ اقدامات موفق کشورهای پیشرفته در زمینه همکاری‌های دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی و

فناوری با جامعه و صنعت

همکاری میان دانشگاه‌ها، مؤسسات پژوهشی و صنایع یکی از ارکان کلیدی توسعه علمی و فناوری در کشورهای پیشرفته است. این کشورها با اجرای سیاست‌های هدفمند و راهبردی، تعامل سازنده‌ای میان نهادهای علمی و صنعتی ایجاد کرده‌اند که می‌تواند الگوی مناسبی برای سایر کشورها باشد. خوشبختانه، کشور ما نیز در این مسیر گام‌های ارزنده‌ای برداشته و همواره در جهت بهبود این تعاملات تلاش می‌کند. برخی از مهم‌ترین اقدامات موفق در این زمینه عبارت‌اند از:

- مدل سه‌جانبه همکاری: کشورهای پیشرو مانند سوئد و فنلاند با اجرای این مدل، همکاری میان دانشگاه‌ها، صنعت و دولت را ساختارمند کرده‌اند. در این چارچوب، دولت نقش تسهیل‌گر را ایفا می‌کند و دانشگاه‌ها و صنایع به‌طور مشترک روی پروژه‌های تحقیقاتی کار می‌کنند که نیازهای واقعی جامعه را هدف قرار می‌دهند. این رویکرد منجر به تقویت پیوند میان دانش نظری و نیازهای عملی صنعت شده است. کشور ما نیز با الهام از این مدل، سیاست‌هایی را در راستای افزایش تعامل سه‌جانبه تدوین و اجرایی کرده است.
- گرنت‌های تحقیقاتی برای دانشجویان تحصیلات تکمیلی: در بسیاری از کشورهای پیشرفته، یکی از مهم‌ترین راهکارهای توسعه همکاری‌های دانشگاهی با صنعت، ارائه گرنت‌های تحقیقاتی و صنعتی در قالب قراردادهای اجرایی برای پذیرش دانشجویان ارشد و دکتری است. این سیاست نه تنها موجب تقویت ارتباط دانشگاه با جامعه و صنعت می‌شود، بلکه زمینه اشتغال‌پذیری دانشجویان و توسعه مهارت‌های عملی آن‌ها را نیز فراهم می‌کند.
- برنامه‌های آموزشی و پژوهشی مشترک: در کشورهای پیشرفته، برنامه‌های آموزشی مشترک میان دانشگاه‌ها و صنایع، به‌ویژه در مقاطع تحصیلات تکمیلی، به‌صورت گسترده اجرا شده است. این برنامه‌ها به دانشجویان امکان می‌دهند که در محیط‌های صنعتی مهارت‌های عملی کسب کنند و با چالش‌های واقعی صنعت آشنا شوند. در کشور ما نیز همکاری‌های دانشگاه‌ها و صنایع در زمینه آموزش‌های مهارتی و پژوهش‌های کاربردی در حال گسترش است.
- حمایت‌های دولتی از تحقیقات کاربردی: بسیاری از کشورها، مانند ژاپن و کره جنوبی، با ارائه مشوق‌های مالی و سیاست‌های حمایتی، دانشگاه‌ها را به انجام تحقیقات کاربردی ترغیب می‌کنند. این حمایت‌ها، ضمن تقویت پیوند صنعت و دانشگاه، زمینه را برای تجاری‌سازی فناوری‌های نوین فراهم می‌کند. کشور ما نیز با برنامه‌های حمایتی مختلف در جهت تقویت پژوهش‌های کاربردی و پاسخگویی به نیازهای صنعت، اقدامات ارزشمندی انجام داده و در مسیر بهبود این فرآیند گام برمی‌دارد.

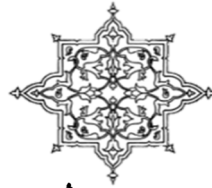
با توجه به این تجربیات موفق، کشور ما نیز در سال‌های اخیر روند رو به رشدی را در زمینه همکاری‌های دانشگاه و صنعت تجربه کرده است. برنامه‌ریزی برای تقویت این تعاملات و بهره‌گیری از مدل‌های پیشرفته جهانی، می‌تواند زمینه‌ساز جهشی بزرگ در توسعه علمی، فناوری و اقتصادی کشور باشد.

۱- ۴ جمع‌بندی

این گزارش در راستای فصل بیستم برنامه هفتم توسعه و با هدف ایجاد تحولی بنیادین در ارتباط دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌ها با جامعه و صنعت تدوین شده است. در پیش‌نویس طرح تحول جدید نیز تلاش شده است تا این رویکرد با نگاهی نظام‌مند و آینده‌نگر حفظ شود. ساختار گزارش در پنج فصل تنظیم شده است: فصل نخست به مرور سابقه و تبیین اهمیت موضوع می‌پردازد، فصل دوم وضعیت موجود و عملکرد را بررسی می‌کند، فصل سوم اقدامات و دستاوردهای حاصل‌شده را ارائه می‌دهد، فصل چهارم به ارزیابی و آسیب‌شناسی می‌پردازد و در نهایت، فصل پنجم پیش‌نویس طرح تحولی متناسب با اهداف برنامه پنج‌ساله هفتم را ارائه می‌کند.

معاونت پژوهشی
و قترابط با جامعه و صنعت

فصل دوم:

عملکرد و وضعیت موجود

۱-۲ مقدمه

در سال‌های اخیر، دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌ها بیش از پیش به‌عنوان محورهای اصلی توسعه علمی، اقتصادی و اجتماعی کشور شناخته شده‌اند. این نهادها نه تنها مسئولیت تولید علم و فناوری را بر عهده دارند، بلکه باید به‌گونه‌ای اثربخش دانش، مهارت‌ها و نوآوری‌های خود را به جامعه و صنعت منتقل کنند. در این راستا، ارزیابی عملکرد و پایش وضعیت موجود همکاری‌های دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌ها با بخش‌های مختلف جامعه و صنعت، گامی اساسی در جهت تقویت این تعاملات و تحقق اهداف توسعه پایدار کشور به شمار می‌رود.

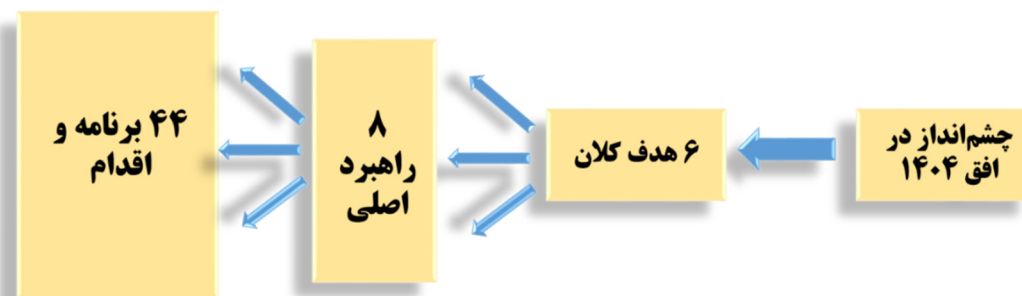
این فصل با بررسی جامع عملکرد دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی کشور در حوزه ارتباط با جامعه و صنعت، به تحلیل شاخص‌های کلیدی این تعاملات می‌پردازد. از جمله این شاخص‌ها می‌توان به پایش قراردادهای همکاری دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌ها با صنعت، وضعیت اشتغال دانش‌آموختگان، برنامه‌های مهارت‌افزایی در آموزش عالی، نقش مراکز هدایت شغلی و اثربخشی سامانه‌های کارآمد در تسهیل این ارتباطات اشاره کرد. همچنین، تجارب و الگوهای موفق دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌ها در توسعه همکاری‌های علمی و صنعتی، برنامه‌های فرصت مطالعاتی اعضای هیئت علمی در صنعت و نقش دانشگاه‌ها در بهبود شاخص‌های توسعه‌ای استان‌های کشور، مورد بررسی قرار می‌گیرد.

۲-۲ طرح تحول در همکاری‌های دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی و فناوری با جامعه و

صنعت

توسعه کشور نیازمند حضور و مشارکت مراکز پژوهشی و فناوری در تمامی عرصه‌های اقتصادی، اجتماعی، صنعتی و فرهنگی است. در چند دهه اخیر رشد کمی و کیفی بسیار خوبی در تمامی حوزه‌های علمی کشور

صورت گرفته و زیرساخت دانشی مناسبی فراهم گردیده است. از سوی دیگر به لحاظ شرایط خاص کشور و مسائلی مانند مشکلات اقتصادی، زیست محیطی و اجتماعی، نیازهای گسترده‌ای برای مشارکت دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌های کشور ایجاد شده است. بر این اساس لازم است طی یک برنامه جامع با لحاظ نمودن شرایط کشور، برنامه‌ها و اقدامات مناسبی برای حضور و مشارکت موثر و مفید دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها و مراکز فناوری کشور جهت توسعه و بهبود اوضاع کشور فراهم آید. فعالیت‌های ارتباط با جامعه و صنعت در حوزه دانشگاه و موسسات آموزش عالی تاکنون برنامه‌ای منسجم نداشته و در قالب یک برنامه یکپارچه، با رویکردی هم افزا، ارائه نشده است. طرح تحول در همکاری‌های دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌ها با جامعه و صنعت در سال ۱۳۹۸ تهیه شده و در سال‌های بعد سعی شده است به اجرا درآید. طرح تحول شامل ۶ هدف کلان، ۸ راهبرد اصلی و ۴۴ اقدام اجرایی بوده که ضمن انسجام بخشیدن به اقدامات، برنامه‌ای جامع برای ارتقا و توسعه ارتباط دانشگاه‌ها با صنعت و جامعه است.

شکل ۱-۲ جزئیات طرح تحول در همکاری‌های دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌ها با جامعه و صنعت

۲- ۱- چشم انداز طرح

- دانشگاه‌ها و موسسات آموزشی ، پژوهشی و فناوری شریک راهبردی جامعه و صنعت در تدوین و اجرای برنامه‌های توسعه پایدار کشور

۲- ۲- اهداف کلان

- هم‌راستایی برنامه‌ها و تصمیم‌گیری‌ها در وزارت عتف و مراکز تابعه با نیازها و اولویت‌های کشور
 - افزایش متوسط سالانه ۱۰ درصدی حجم قراردادهای ارتباط با جامعه و صنعت
 - مشارکت حداکثری اعضای هیات علمی در رفع نیازهای صنعت و جامعه
 - اجرای ۲۵ درصد پروژه‌های تحصیلات تکمیلی به صورت مستقیم به سفارش صنعت و جامعه
 - ساماندهی و ایجاد ساختارهای توانمند برای ارتباط، عرضه و تقاضاهای پژوهشی و فناوری
 - هم‌افزایی کامل مراکز علمی با دستگاه‌های اجرایی جهت شناسایی و رفع نیازها و چالش‌ها
- در راستای اهداف کلان مطرح‌شده، ۸ راهبرد تعیین گردیده است و برای تحقق هر یک از این راهبردها، چندین برنامه و اقدام اجرایی شده که در فصل‌های آتی به تفصیل تشریح خواهد شد.

۲-۳-۲ راهبردهای اصلی

راهبردها به صورت تیتروار در تصویر زیر مشخص شده‌اند. در فصل‌های آتی، اقدامات و برنامه‌های مرتبط با این راهبردها و میزان تحقق آن‌ها به تفصیل تشریح خواهد شد.

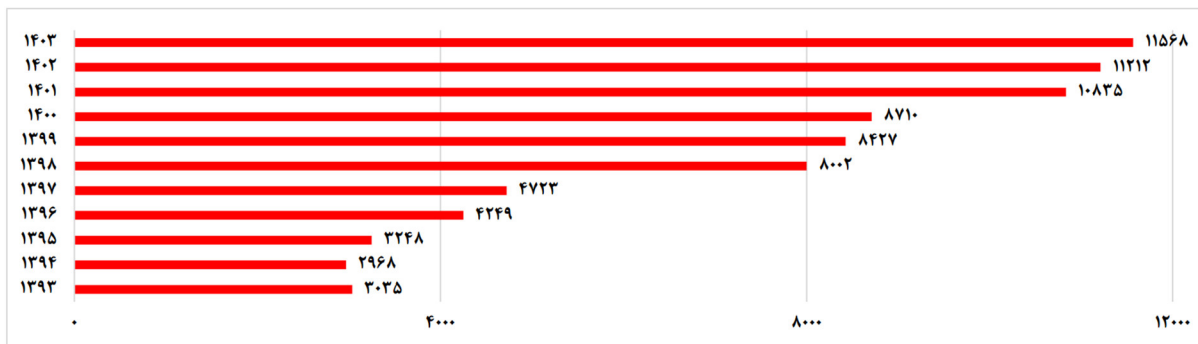

۳-۲ پایش قراردادهای و همکاریهای دانشگاهها و پژوهشگاههای کشور در حوزه ارتباط با جامعه و صنعت

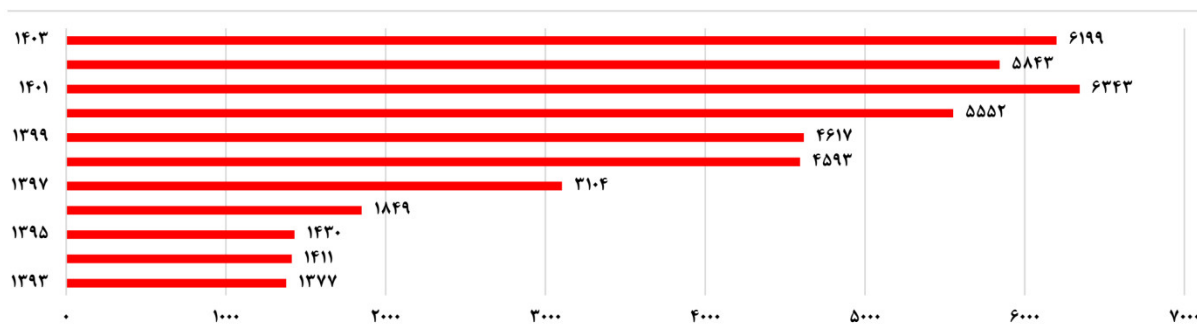

ارتباط دانشگاهها با جامعه و صنعت موضوعی است که در سالهای اخیر بسیار مورد توجه قرار گرفته است. آمارهای موجود در خصوص قراردادهای ارتباط صنایع و دستگاههای اجرایی با دانشگاهها و مراکز پژوهشی کشور خوشبختانه رشد مناسبی را طی این سالها نشان می دهد. همچنین در سالهای اخیر تفاهم نامه هایی میان وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و سایر وزارتخانه ها و دستگاههای اجرایی امضا و همکاریهای خوبی آغاز شده که نتیجه آن واگذاری

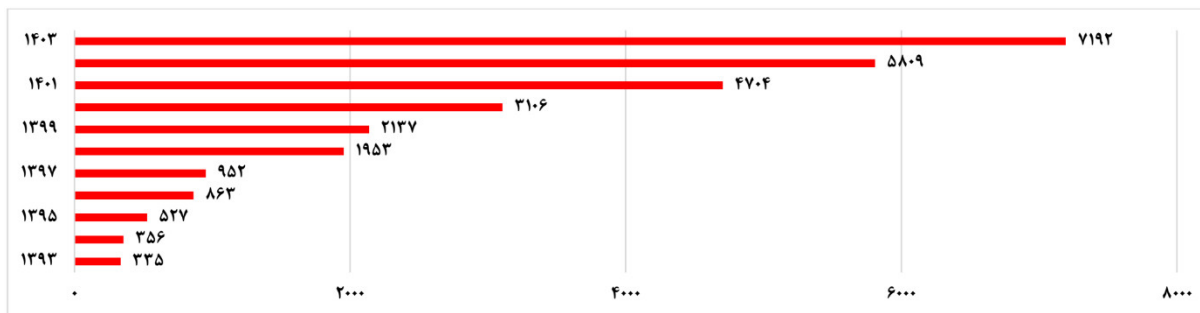
پروژه های تحقیقاتی به مراکز علمی، دانشگاهها و پژوهشگاههای کشور بوده است. اعضای هیأت علمی به عنوان مجری اصلی این پروژه ها نقش تأثیرگذاری در به حرکت درآوردن چرخه ارتباط با صنعت و اقتصاد کشور ایفا کرده اند. در ادامه، گزارشی از آمار مرتبط با قراردادهای در سالهای اخیر به همراه شاخصهای مختلف آن ارائه گردیده است. آمارهای حاصله نشان از کم بودن تعداد قراردادهای کلان دانشگاهها با وزارتخانه ها و دستگاههای اجرایی به نسبت دانشجویان و اعضای هیئت علمی دانشگاهها دارد. به عبارت دیگر هنوز هم از پتانسیل دانشگاهها به خوبی استفاده نشده است و می توان انتظار رشد بسیار بیشتری را در آینده داشت.

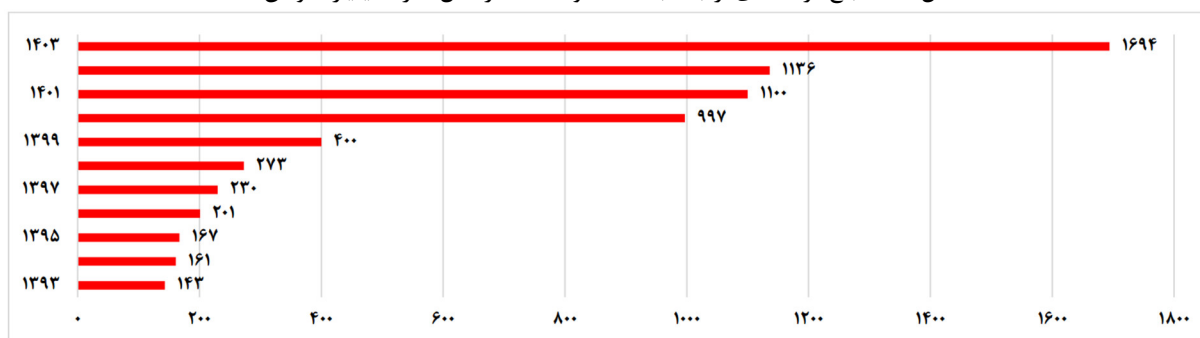
شکل ۲-۲ تعداد قراردادهای ارتباط با صنعت و جامعه در حال اجرا

شکل ۳-۲ تعداد مجریان قراردادهای ارتباط با صنعت و جامعه در حال اجرا

شکل ۲-۴ مبلغ قراردادهای ارتباط با صنعت و جامعه در حال اجرا (میلیارد تومان)

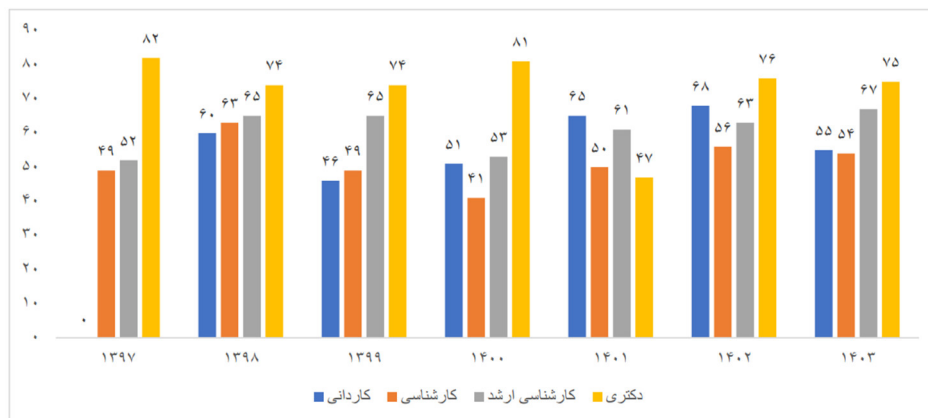

شکل ۲-۵ مبلغ جذب شده (درآمد) قراردادهای ارتباط با صنعت (میلیارد تومان)

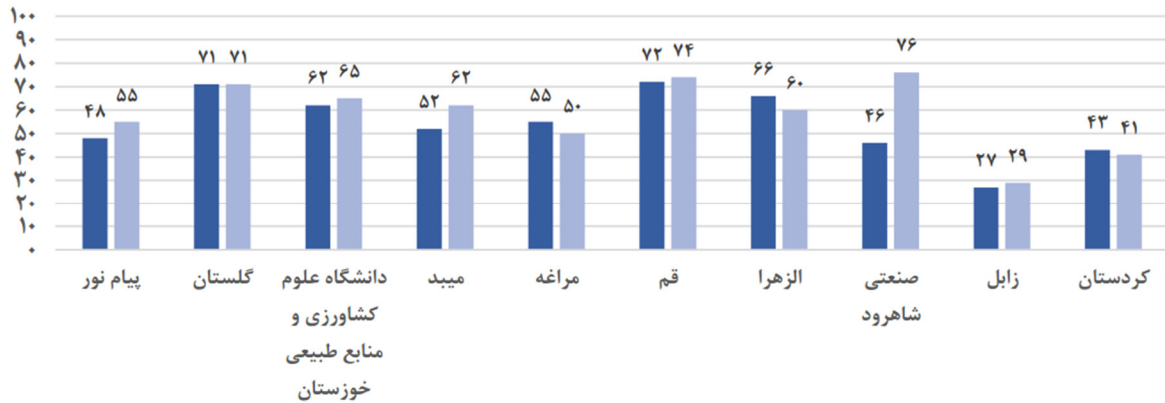
۲-۴ پایش وضعیت اشتغال دانش‌آموختگان دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور

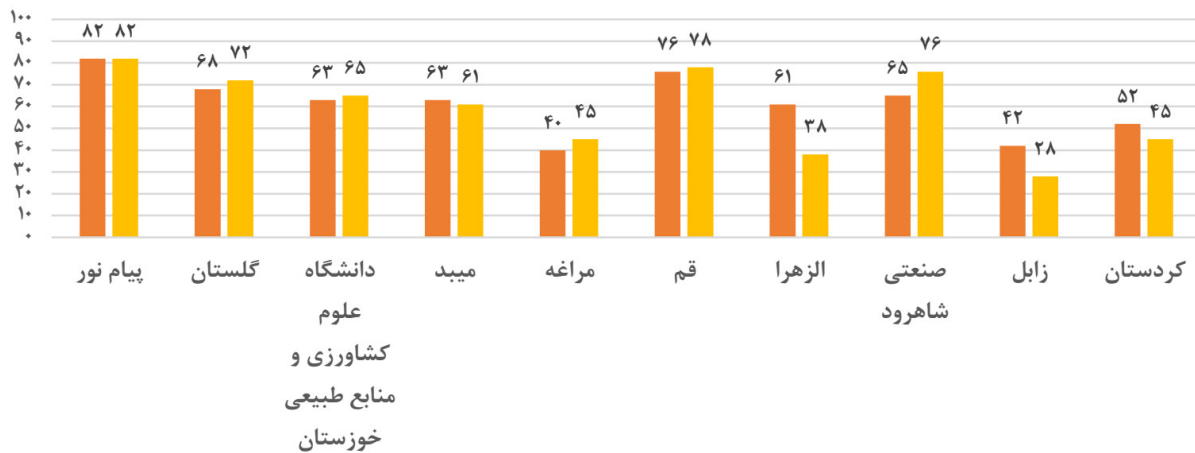
ایجاد نظام اطلاع‌رسانی و آگاهی‌بخشی به ذینفعان در رابطه با وضعیت اشتغال هر یک از رشته‌های دانشگاهی به منظور شفاف‌سازی و آگاهی‌بخشی و همچنین رصد آمار و اطلاعات در خصوص رشته‌های آموزشی می‌تواند در کاهش نرخ بیکاری دانش‌آموختگان دانشگاهی مؤثر باشد. بدین منظور پایش اشتغال فارغ‌التحصیلان دانشگاهی از سال ۱۳۹۷ در معاونت پژوهشی وزارت علوم آغاز گردید. بهره‌برداری از نتایج حاصله و تدوین برنامه‌های مورد نیاز هر دانشگاه برای بهبود شرایط اشتغال دانش‌آموختگان، استفاده مؤثر از شبکه دانش‌آموختگان جهت بهبود همکاری‌های دانشگاه با جامعه و صنعت و همچنین ایجاد فرصت‌های شغلی و کارورزی برای دانشجویان از اهداف این برنامه است. برنامه‌ریزی و اقدامات لازم در خصوص اجرای این طرح در سال ۱۴۰۳ نیز صورت گرفته است.

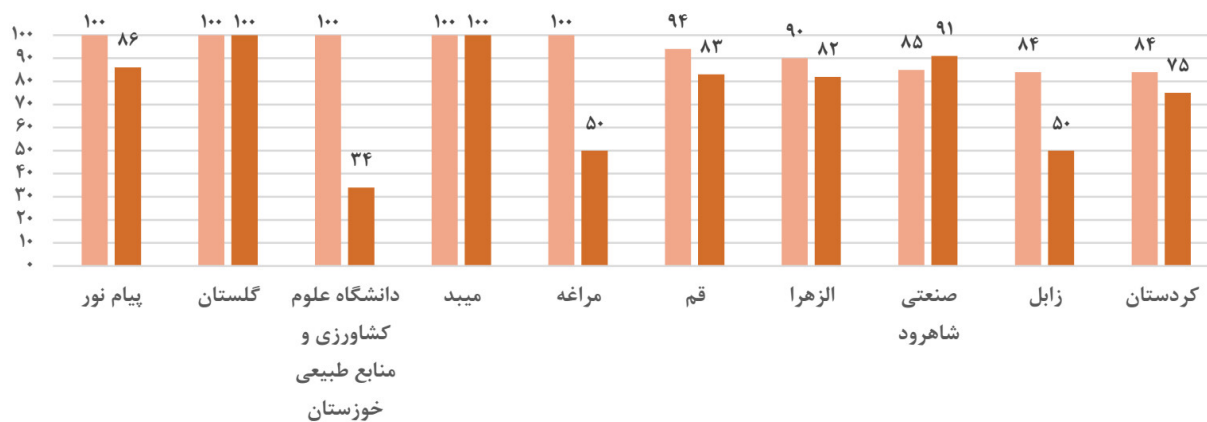
شکل ۲-۶ مقایسه میانگین وزنی درصد اشتغال به تفکیک مقطع تحصیلی در کل کشور بر اساس نتایج طرح پایش در سال‌های اخیر

شکل ۷-۲ مقایسه درصد اشتغال برخی از دانشگاه ها در مقطع کارشناسی در سال های ۱۴۰۲ و ۱۴۰۳

شکل ۸-۲ مقایسه درصد اشتغال برخی از دانشگاه ها در مقطع کارشناسی ارشد در سال های ۱۴۰۲ و ۱۴۰۳

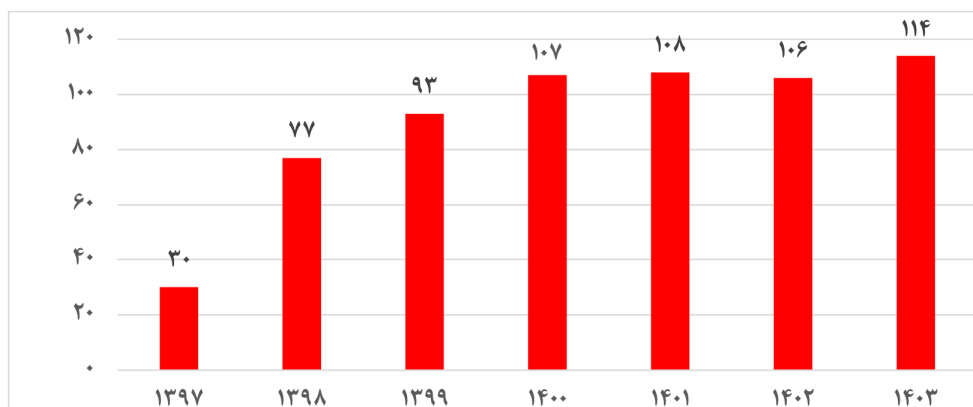

شکل ۹-۲ مقایسه درصد اشتغال برخی از دانشگاه ها در مقطع دکتری در سال های ۱۴۰۲ و ۱۴۰۳

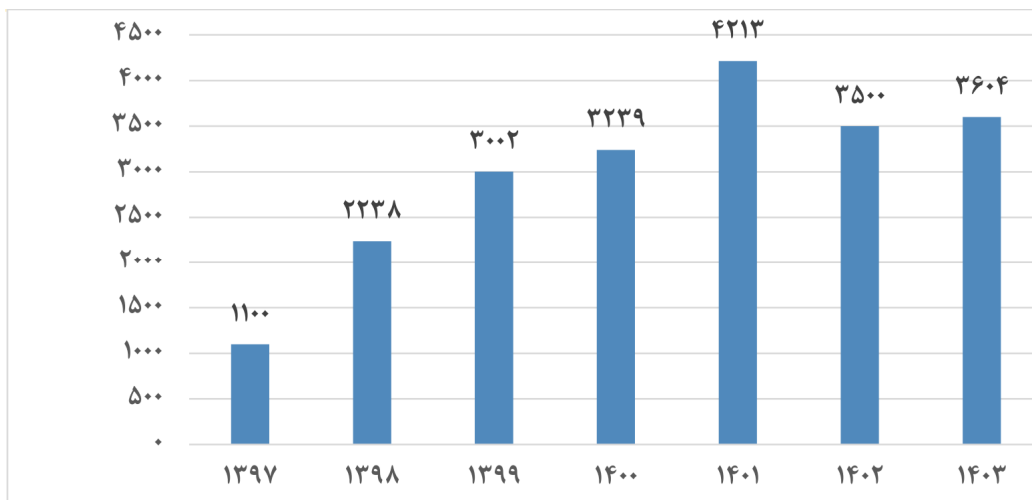
۵-۲ مهارت‌افزایی در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور

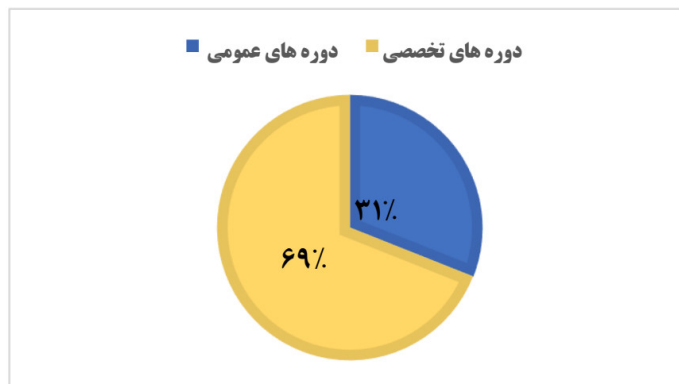
در سال‌های اخیر فرصت‌های شغلی جدید و شرایط اقتصادی متغیر کشور ضرورت بهبود و توسعه مهارت‌های شغلی و تخصصی دانش‌آموختگان را نمایان نموده است. بهبود کیفیت نیروی کار دانش‌آموخته از وظایف دانشگاه‌ها و مراکز علمی کشور بوده و می‌بایست مورد توجه جدی قرار گیرد. چالش‌های موجود در راستای مهارت‌افزایی و اشتغال فارغ‌التحصیلان را می‌توان ناشی از عدم آمار و اطلاعات بازارکار، ناهمخوانی برنامه‌ها و متون درسی با نیازهای واقعی بازار کار، عدم وجود مهارت‌های عمومی و شغل، کمبود فرصت‌های تجربه علمی و عدم مشارکت جدی وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های اجرایی در توسعه و برگزاری دوره‌های مهارت‌افزایی دانست. بر اساس پایش وضعیت دوره‌های مهارت‌آموزی در سال ۱۴۰۳ به طور میانگین ۱۱۴ دوره در دانشگاه‌های سراسر کشور برگزار گردید.

شکل ۲-۱۰ میانگین دوره‌های برگزار شده دانشگاه‌ها

شکل ۱۱۲- میانگین تعداد شرکت کنندگان در دوره‌ها در دانشگاه‌ها

شکل ۱۲۲- نسبت دوره‌های عمومی به تخصصی

تعداد دوره‌های برگزار شده سالانه : ۱۰۹۷۹

تعداد دوره‌های تخصصی برگزار شده : ۷۴۸۸

تعداد دوره‌های عمومی برگزار شده : ۳۴۹۱

تعداد شرکت کنندگان در دوره‌ها : ۳۴۵۹۶۴

شکل ۱۳۲- کلیاتی از آمار مهارت افزایی در سال ۱۴۰۳

۲-۶ مراکز هدایت شغلی

با توجه به رشد تعداد فارغ‌التحصیلان دانشگاهی، تخصصی‌تر شدن مشاغل و حرکت به سمت کسب و کارهای مبتنی بر فناوری‌های پیشرفته و لزوم توسعه و بهره‌وری صنایع کشور، ایجاد مراکز هدایت شغلی امری ضروری است. مراکز هدایت شغلی و دفاتر کاریابی با هدف کاهش هزینه مبادله ناشی از استخدام نیروی کار برای بنگاه و کاهش هزینه کاریابی برای جویندگان کار تاسیس شده‌اند. تاکنون ۸۱ مرکز هدایت شغلی دانشگاهی به منظور ساماندهی فعالیت‌های مرتبط با توانمندسازی و اشتغال‌زایی دانشجویان دانشگاه‌های سراسر کشور ایجاد گردیده است.

شکل ۲-۱۴ عوامل موثر در هدایت شغلی دانشجویان

- ۱ حمایت از ۸۱ دانشگاه و مرکز آموزش عالی کشور جهت ایجاد و راه اندازی مراکز هدایت شغلی
- ۲ برگزاری جلسات مشترک جهت ارائه تجارب و الگوهای موفق دانشگاه ها
- ۳ توسعه سامانه کارآمد و ایجاد صفحه مستقل برای تمامی مراکز جهت فراهم کردن امکان انجام تمامی فعالیت های حوزه هدایت شغلی در بستر مجازی

شکل ۲ اقدامات صورت گرفته در خصوص مراکز هدایت شغلی

شکل ۲-۱۵ برخی اقدامات اجرایی مراکز هدایت شغلی دانشگاهی

در یک سال گذشته حدود ۳۲۰۰۰ نفر در مراکز هدایت شغلی مشاوره شده اند که این کار حدود ۴۹۰۰۰ ساعت زمان برده است. همچنین در یک سال گذشته حدود ۲۸۰۰۰ موقعیت و فرصت شغلی توسط مراکز به دانشجویان معرفی شده است که از این تعداد حدود ۱۷۷۰۰ نفر در این فرصت های شغلی جاییابی شده اند. تعداد نمایشگاه های کار نیز در یک سال گذشته به ۲۰۸ عدد رسیده است که حدود ۹۰۰ شرکت و سازمان در این نمایشگاه ها مشارکت داشته اند. در جدول ۱ اطلاعات کلی این پایش آورده شده است.

جدول ۱-۲ اطلاعات جامع آماری مراکز هدایت شغلی

تعداد	عنوان
۳۲۳۵۵	تعداد افراد مشاوره شده در مراکز
۴۹۱۱۹	میزان ساعات مشاوره انجام شده در مراکز
۲۰۸	تعداد نمایشگاه‌های کار برگزار شده
۸۹۷	تعداد سازمان‌ها و ارگان‌های شرکت‌کننده در نمایشگاه کار
۲۸۰۳۲	تعداد فرصت‌های شغلی ارائه شده در مراکز
۱۷۶۷۹	تعداد جایابی‌های انجام شده توسط مراکز
۲۵۶۱	تعداد بازدیدهای برنامه‌ریزی شده توسط مراکز
۱۳۲۰	تعداد تفاهم‌نامه‌های منعقد شده با شرکت‌ها و سازمان‌ها توسط مراکز

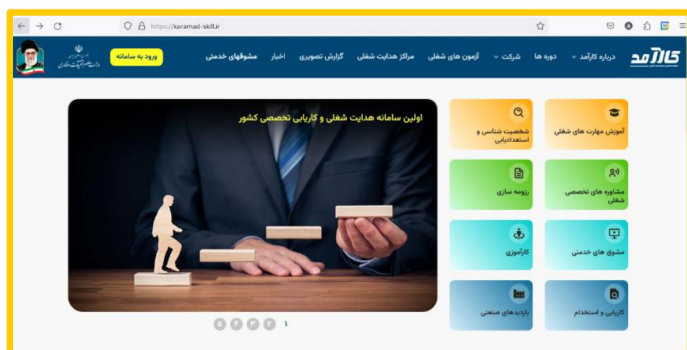
۷-۲ سامانه کارآمد (karamad.msrt.ir)

کارآمد

سامانه تخصصی مراکز هدایت شغلی

با توجه به اهمیت استفاده از فناوری‌ها و ابزارهای روز، سامانه جامع هدایت شغلی با عنوان «کارآمد» راه‌اندازی گردید. این سامانه یک پلتفرم مشاوره و هدایت شغلی است که با هدف مهارت‌آموزی و هدایت شغلی طی یک مسیر مطالعاتی و برنامه‌ریزی شده، توسط دفتر ارتباط با جامعه و صنعت وزارت

عطف به بهره‌برداری رسیده و با ایجاد پنل و صفحه اختصاصی مستقل برای هر یک از مراکز هدایت شغلی باعث تسهیل، تسریع و گسترش فعالیت‌های دانشگاه‌ها در این حوزه می‌شود. این سامانه مشتمل بر بخش‌های مختلفی همچون استعدادیابی، مهارت‌آموزی، مشاوره تخصصی، بهبود فرآیند کارآموزی، ایجاد شغل و تسهیل کاریابی برای دانشجویان و دانش‌آموختگان می‌باشد و برای اولین بار در کشور و با هدف توسعه مهارت‌افزایی و هدایت شغلی تاسیس گردیده است.

۲- ۷- ۱- امکانات و مزایای برجسته

- تست آنلاین و هوشمند شخصیت شناسی
- برگزاری دوره‌های مهارتی آنلاین، ضبط شده و حضوری با قابلیت ارائه مدارک و گواهینامه‌های معتبر
- امکان ایجاد تکلیف، تمرین و آزمون با اعلام نتیجه آنلاین
- ایجاد پنل اختصاصی برای شرکت‌ها با قابلیت لینک شدن با دانشگاه و دانشجو جهت کارآموزی، استخدام و ...
- پوشش تمامی مراحل روند کارآموزی
- برگزاری جلسات مشاوره و کلاس‌های آنلاین
- ارائه انواع گزارشات کلاسی، اشتغال و مشاوره‌ای
- ساماندهی فرایند اعطای مشوق‌های خدمتی به دانش‌آموختگان

۸- ۲ تجارب و الگوهای موفق دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌های کشور در توسعه همکاری با جامعه و

صنعت

در سال‌های اخیر انتظارات گسترده‌ای در خصوص تعامل و ارتباط فعالیت‌های پژوهشی با نیازها و اولویت‌های کشور مطرح شده است. خوشبختانه در این راستا دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌های کشور نیز اقدامات مناسبی را آغاز کرده و برنامه‌ها و الگوهای مفیدی در جهت توسعه همکاری با جامعه و صنعت، بهبود دوره‌های کارآموزی، افزایش اشتغال فارغ‌التحصیلان دانشگاهی، توسعه دوره‌های مهارت‌افزایی، شناسایی و رفع مشکلات اساسی کشور، کمک به رفع چالش‌های ملی و منطقه‌ای و موارد مشابه تعریف کرده‌اند. مسلماً مستند سازی، اطلاع‌رسانی و ترویج اینگونه برنامه‌های موفق به فرهنگ سازی و الگوبرداری‌های مناسبی منجر شده و تعامل بین مراکز عملی و اجرایی را تسهیل می‌نماید.

باید توجه داشت که همه این تجارب، قابل اجرا و الگوبرداری توسط مراکز مختلف نیستند و لازم است هر دانشگاه و پژوهشگاه براساس شرایط و امکانات خود ارزیابی‌های دقیقی انجام داده و سپس با بکارگیری نمونه‌های مناسب نسبت به بهبود و گسترش تعاملات خود با جامعه و صنعت اقدام نماید. در خاتمه امید است با همکاری و همفکری مسئولین ذیربط در دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌ها بتوان اینگونه تجارب را بهتر و دقیق‌تر شناسایی و زمینه ترویج آن‌ها را فراهم آورد. امید است با تلاش همه جانبه جامعه دانشگاهی شاهد بهبود وضعیت اقتصادی و اجتماعی کشور باشیم.

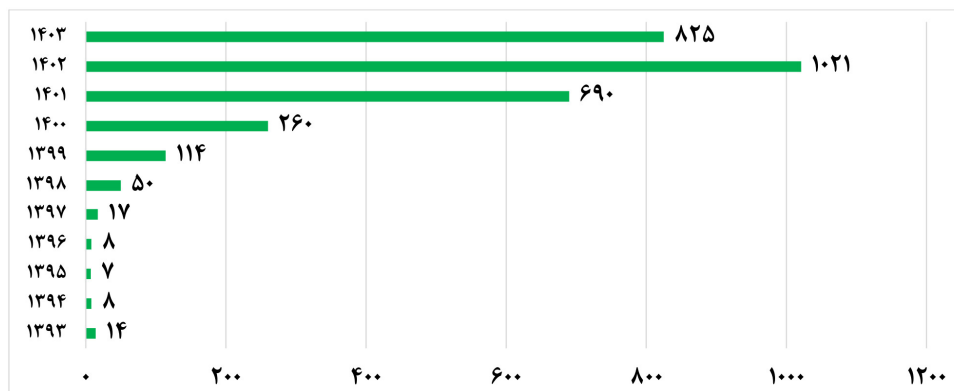
۹-۲ فرصت مطالعاتی اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی در جامعه و

صنعت

فرصت‌های مطالعاتی زمینه مناسبی را برای ارتقا توانمندی‌ها و مهارت اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها و مراکز علمی در جامعه و صنعت در جهت کسب دانش بومی و انتقال یافته‌های پژوهشی به جامعه فراهم می‌سازند. عضو هیأت علمی در طی فرصت مطالعاتی، در واحد عملیاتی دولتی یا غیردولتی (شامل بخش‌های صنعتی، اجتماعی و فرهنگی، اقتصادی، خدماتی و کشاورزی) حضور می‌یابد.

بر اساس آئین نامه این طرح، اساتید با موافقت دانشگاه می‌توانند بین ۳ تا ۱۲ ماه به واحدهای اقتصادی و صنعتی مأمور شده و در جهت کمک و بهبود کیفی و عملیاتی واحدهای فوق همکاری نمایند. همچنین در پیوست ۱، آیین‌نامه دوره‌های فرصت مطالعاتی اعضای هیأت علمی ارائه شده است.

شکل ۲-۱۶ تعداد فرصت مطالعاتی ارتباط با جامعه و صنعت توسط اعضای هیأت علمی

بسمه تعالی

سازمان پژوهشی
دانشگاه باهنر و صنعت

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

فرصت مطالعاتی اعضای هیأت علمی در جامعه و صنعت

برای ثبت درخواست‌ها و محورهای همکاری و همچنین اطلاع از نیازهای فرصت مطالعاتی شرکت‌ها و دستگاه‌های اجرایی به سایت دفتر ارتباط با جامعه و صنعت وزارت علوم، تحقیقات و فناوری با آدرس زیر مراجعه نمایید.

<https://industry.msrt.ir/fa/page/1435/>

شکل ۲-۱۷ سامانه فرصت مطالعاتی اعضای هیأت علمی در جامعه و صنعت

ضرورت ایجاد یک سامانه با دسترسی آزاد برای ثبت درخواستها توسط ارگانها و سازمانهای مختلف

امکان بهروزرسانی مستمر و آنلاین
لیست اعلام نیاز جهت بهره‌برداری
اعضاء محترم هیات علمی

از بین رفتن فرآیند پیچیده اداری و
ثبت آنلاین درخواستها

ایجاد فرصت برای شرکتها و
کارگاههای صنعتی کوچک که امکان
نامه‌نگاری با آنها وجود ندارد

شکل ۲-۱۸ ضرورت ایجاد سامانه فرصت مطالعاتی اعضای هیأت علمی در جامعه و صنعت با دسترسی آزاد برای ثبت درخواستها

۲-۱۰ ماموریت های دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی در بهبود و پیشرفت استان های کشور

حل مشکلات مختلف کشور از مهمترین دغدغه‌های سیاستگذاران و مسئولین کشور محسوب می‌شود. از طرف دیگر، توسعه کشور نیازمند حضور و مشارکت جدی دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی و فناوری در تمامی حوزه‌ها است. خوشبختانه در حال حاضر ظرفیت‌ها و روش‌های مختلفی در دانشگاه‌ها وجود دارند که می‌توان از آنها در جهت اجرای طرح‌های ماموریت استانی بهره‌مند شد. بر این اساس لازم است دانشگاه‌ها و مراکز علمی پس از بررسی شرایط و شناخت توانمندی‌ها نقش خود را در این راستا تعریف کرده و اقدامات لازم و مناسب را صورت دهند. خوشبختانه در سال ۱۴۰۳ تعداد ۵۵ ماموریت بر اساس توانمندی هر منطقه توسط

۶۵ دانشگاه و مرکز پژوهشی و فناوری کشور با هماهنگی استانداری‌ها تعریف و به عنوان محورهای اصلی فعالیت انتخاب گردیدند.

حمایت مالی دفتر ارتباط با
جامعه و صنعت وزارت عتف
از طرح‌های ماموریت استانی

همکاری با وزارت کشور در
راستای حمایت از طرح‌های
ماموریت استانی

همکاری با بنیاد ملی نخبگان در
راستای حمایت از پروژه‌های مرتبط
با طرح‌های ماموریت استانی

شکل ۲-۱۹ اقدامات انجام شده در راستای طرح‌های ماموریت استانی

ردیف	عنوان مأموریت	نام دانشگاه
۱	طرح جامع بهره برداری از پسماند صنایع مرتبط با محصولات کشاورزی	ارومیه
۲	توسعه کشت گیاهان دارویی بومی و افزایش بهره وری در صنایع تبدیلی استان لرستان	لرستان
۳	افزایش بهره وری و توسعه آبی پروری در استان لرستان	لرستان
۴	توسعه اقتصاد گردشگری و سوغات استان اردبیل	محقق اردبیلی
۵	توسعه زنجیره ارزش مزارع سیب زمینی در استان اردبیل	محقق اردبیلی
۶	توسعه کارآفرینی و نوآوری در صنایع شیلاتی استان هرمزگان	هرمزگان
۷	شناسایی عوامل موثر بر زنجیره ارزش گردشگری و تقویت آن ها در استان یزد	یزد
۸	تکمیل و توسعه زنجیره ارزش محصولات زعفران، زرشک، عناب و گیاهان دارویی	بیرجند
۹	تکمیل و توسعه زنجیره ارزش و افزایش بهره وری منابع معدنی	بیرجند
۱۰	امکان سنجی کشت گیاهان دارویی در استان سیستان و بلوچستان	مجتمع آموزش عالی سراوان
۱۱	تکمیل و توسعه زنجیره ارزش فراآوری و بهبود تجهیزات کشاورزی زرشک و زعفران	مجتمع آموزش عالی بزرگمهر قائنات
۱۲	توسعه و تقویت زنجیره ارزش صنایع معدنی استان با تاکید بر حل مشکلات موجود	تبریز

ردیف	عنوان مأموریت	نام دانشگاه
۱۳	شناخت منابع آب استراتژیک استان و ارائه راهکارهای حفاظت کمی و کیفی از منابع آب سطحی و زیر زمین جهت مقابله با خشکسالی و اثرات ثانویه آن	تبریز
۱۴	تکمیل و توسعه زنجیره ارزش حوزه فرآوری، کاربرد و تجارت مواد معدنی با تمرکز بر معادن زغال سنگ، بنتونیت و منیزیت خراسان جنوبی	صنعتی بیرجند
۱۵	طرح جامع افزایش کمی و کیفی تولید پسته در دامغان	دامغان
۱۶	بهره مندی از ظرفیت مرز و همجواری با کشور عراق و رونق اقتصادی استان ایلام	ایلام
۱۷	توسعه راهکارهای کاربردی ازدیاد برداشت از میادین نفتی استان ایلام	ایلام
۱۸	توسعه راهکارهای عملیاتی افزایش کارایی و راندمان مصرف آب در استان ایلام	ایلام
۱۹	توسعه و تکمیل زنجیره ارزش ترکیبات درمانی با استفاده از گیاهان دارویی بومی استان ایلام	ایلام
۲۰	راهکارهای افزایش تولید محصولات دامی در استان ایلام	ایلام
۲۱	توسعه زنجیره ارزش کانی های غیر فلزی (سرامیک و شیشه)	بین المللی امام خمینی قزوین
۲۲	توسعه و ارتقاء بهره وری مصرف آب در کشاورزی و صنایع به منظور توسعه پایدار استان قزوین	بین المللی امام خمینی قزوین
۲۳	توسعه و کاربرد انرژی های تجدید پذیر بادی و خورشیدی	بین المللی امام خمینی قزوین

ردیف	عنوان مأموریت	نام دانشگاه
۲۴	بهینه سازی کشت محصولات بومی استان با تاکید بر شرایط محیطی و آبیاری هوشمند	سید جمال الدین اسد آبادی-همدان
۲۵	افزایش بهره وری، کنترل آلودگی منابع آب، خاک و گیاه در صنایع فراوری معدنی	زنجان
۲۶	ارتقاء زنجیره تولید و ارزش محصولات کشاورزی بومی استان	زنجان
۲۷	تکمیل و توسعه ارزش تولید گیاهان دارویی در حال انقراض و محصولات کشاورزی خاص استان کردستان	کردستان
۲۸	بهره مندی علمی و اقتصادی از ظرفیت هم جواری و هم زبانی با اقلیم کردستان عراق	کردستان
۲۹	حفظ و احیاء جمعیت در حال انقراض دام های استان کردستان	کردستان
۳۰	شناسایی و توسعه زنجیره ارزش صنایع معدنی در استان خراسان شمالی	مجمع آموزش عالی فنی و مهندسی اسفراین
۳۱	بهبود کیفیت محصولات باغی و صنایع فرآوری مرتبط در شهرستان شاهرود با نگاه به کمبود منابع آبی شرق استان	صنعتی شاهرود
۳۲	توسعه و تقویت زنجیره ارزش و صنایع تبدیلی محصولات کشاورزی بومی استان	گیلان
۳۳	توسعه راهکارهای مدیریت و بهره برداری منابع آب استان	ياسوج
۳۴	افزایش بهره وری و توسعه صنعت گیاهان دارویی استان (با تاکید بر گونه های دارویی بلوط، انگوزه، باریجه، آویشن دنايي، بادرنجبویه دنايي و...)	ياسوج

ردیف	عنوان مأموریت	نام دانشگاه
۳۵	توسعه فناوری های استخراج و فرآوری لیتیوم و تولید محصولات مربوطه از معادن استان همدان	صنعتی همدان
۳۶	بهسازی و توسعه کاربرد ورشو (آلیاژ مس) در صنایع دستی در سطح کشور و بین الملل	آیت الله بروجردی
۳۷	جهش تولید در فرآوری و افزایش کمی و کیفی تولید محصولات باغی در شهرستان بروجرد	آیت الله بروجردی
۳۸	گسترش و رونق در گردشگری تاریخی و طبیعت استان لرستان با تمرکز بر شهرستان بروجرد	آیت الله بروجردی
۳۹	گسترش و ارتقای منابع فرهنگی، هنری و گردشگری استان با تکیه بر فرهنگ بومی و هویت ایرانی-اسلامی	گلستان
۴۰	روش های بهینه سازی و افزایش بهره‌وری در معادن استان گلستان	گلستان
۴۱	توسعه راهکارهای کاشت سویه‌های جدید اصلاح شده گندم و غلات مقاوم در خشکسالی	گنبد
۴۲	تکمیل و به روز رسانی زنجیره های ارزش و تولید در صنایع و معادن استان با تاکید بر فولاد و مس	شهید باهنر کرمان
۴۳	بازآفرینی شهری به منظور احیا، بهسازی، نوسازی و توانمند سازی بافت های فرسوده و ناکارآمد شهری	حکیم سبزواری
۴۴	تکمیل و توسعه زنجیره ارزش و بهره‌وری معادن استان با تاکید بر معادن طلا و سنگ های ساختمانی	صنعتی ارومیه
۴۵	مدیریت تولید و مصرف انرژی و آب در صنایع پر مصرف مانند فولاد و سایر زنجیره های تولید این صنعت	مجتمع آموزش عالی اسفراین

ردیف	عنوان مأموریت	نام دانشگاه
۴۶	احیا، شکوفایی و معاصر سازی گردشگری، صنایع دستی و هنرهای بومی	بجنورد
۴۷	بهینه سازی کشت و پرورش دام و گیاهان بومی و مدیریت اکوسیستم های طبیعی	بجنورد
۴۸	تقویت و توسعه امنیت غذایی با تکیه بر محصولات دامی، آبزیان و کشاورزی استان مازندران	علوم کشاورزی و منابع طبیعی ساری
۴۹	مشارکت در افزایش بهره وری عوامل تولید در کشاورزی استان مازندران	علوم کشاورزی و منابع طبیعی ساری
۵۰	همکاری و مشارکت در حفاظت و احیا منابع طبیعی و زیستی استان مازندران	علوم کشاورزی و منابع طبیعی ساری
۵۱	امنیت و ایمنی غذایی با محوریت فرآوری و ایجاد ارزش افزوده مبتنی بر دانش و فناوری	موسسه پژوهشی علوم و صنایع غذایی
۵۲	هوشمند سازی مدیریت شهری و گردشگری استان همدان	صنعتی همدان
۵۳	بازیافت فیزیکی و شیمیایی پسماندهای شهری	مرکز آموزش عالی فنی و مهندسی بوئین زهرا
۵۴	بازگردانی پساب شهری و صنعتی استان قزوین	مرکز آموزش عالی فنی و مهندسی بوئین زهرا
۵۵	امنیت غذایی تحت شرایط تغییر اقلیم و کم آبی استان کرمان	شهید باهنر کرمان
۵۶	توسعه روشهای افزایش بهره وری در معادن شهرستان رفسنجان با تاکید بر معادن مس و فولاد	ولیعصر رفسنجان

ردیف	عنوان مأموریت	نام دانشگاه
۵۷	تقویت و بهبود زنجیره تولید محصولات کشاورزی شهرستان رفسنجان با محوریت پسته	ولیعصر رفسنجان
۵۸	مشارکت در توسعه صنعت گردشگری استان	ولیعصر رفسنجان
۵۹	ارتقاء بهره‌وری و بهبود تولیدات کشاورزی و منابع طبیعی استان	علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان
۶۰	مدیریت و کنترل مخاطرات طبیعی استان با تأکید بر حریق، سیل و آفات کشاورزی	علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان
۶۱	حفاظت، سازگاری، ارتقاء بهره‌وری و بهینه‌سازی مصرف آب در استان گلستان	علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان
۶۲	ارتقاء امنیت غذایی بر پایه اقتصاد دانش بنیان در استان گلستان	علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان
۶۳	پایش آلودگی‌های محیط زیست با تأکید بر آلودگی‌های دریایی با منابع دریایی و خشکی زاد	علم و فناوری مازندران
۶۴	مشارکت در توسعه لجستیک در زنجیره تأمین در اقتصاد دریا محور با تأکید بر همکاری‌های کشورهای حوزه CIS	علم و فناوری مازندران
۶۵	معماری شهری و شهرسازی آمایش محور با تأکید بر شهرهای نواحی ساحلی و مستحذات دریایی	علم و فناوری مازندران

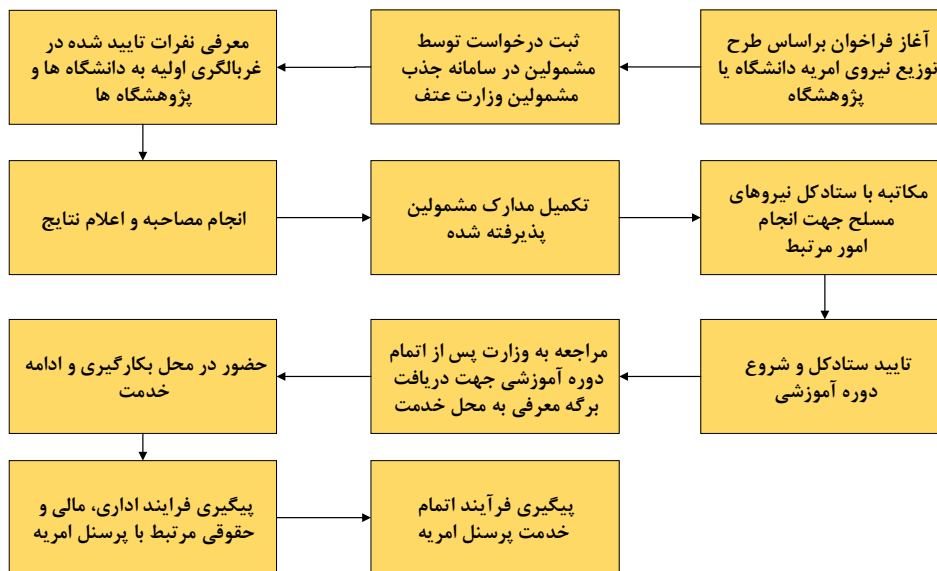
۱۱-۲ جذب امریه‌های سربازی ارتباط با جامعه و صنعت

در راستای تحقق سیاست‌های کلی اشتغال ابلاغ‌شده از سوی مقام معظم رهبری و تکالیف وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در برنامه اشتغال فراگیر مصوب ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی، تفاهم نامه همکاری مشترک با ستاد کل نیروهای مسلح با اهداف ارتقاء توانمندی‌های مهارت‌های شغلی و حرفه‌ای مشمولین دانش‌آموخته دانشگاهی، بهره‌مندی از دانش آموختگان دارای مهارت به عنوان کارکنان وظیفه مأمور در مراکز آموزشی، پژوهشی و فناوری امضا گردید. همچنین به منظور جذب و ساماندهی، پایش و ارزیابی مستمر و ارائه گزارش‌های دوره‌ای وضعیت پرسنل امریه ارتباط با جامعه و صنعت، سامانه و زیرساخت مناسبی در وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ایجاد شده است.

جدول ۲-۲ مجموع تعداد پرسنل امریه جذب شده دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی

ردیف	بازه زمانی	تعداد پرسنل امریه جذب شده
۲	سال ۱۴۰۰	۲۰۲
۳	سال ۱۴۰۱	۲۷۶
۴	سال ۱۴۰۲	۱۴۷
۵	سال ۱۴۰۳	۲۴۱
مجموع		۸۶۶

شکل ۲۰۲- فرایند جذب نیروهای امریه سربازی ارتباط با جامعه و صنعت

۱۲-۲ طرح های صنعتی برگزیده دانشگاه ها و پژوهشگاه های کشور

نقش پژوهش و فناوری در توسعه جوامع هر روز بیشتر می شود و با توجه به نقش آفرینی دانشگاه ها و صنایع در این موضوع، لزوم ارتباط آن ها با صنایع و دستگاه های اجرایی در سال های اخیر بیش از پیش پر رنگ شده است. رفع نیازها و مشکلات صنایع داخلی و بی نیاز کردن آن ها از وابستگی های خارجی، رسالت دانشگاه ها و پژوهشگاه ها در تحقق اقتصاد مقاومتی است. در این مسیر اهمیت مستندسازی و معرفی دستاوردهای دانشگاه ها و پژوهشگاه های کشور بیش از پیش به چشم می آید.

لذا دفتر ارتباط با جامعه و صنعت وزارت عتف هر ساله اقدام به شناسایی و تدوین قراردادهای برگزیده دانشگاه ها و پژوهشگاه ها نموده است و مجموعه طرح ها و دستاوردهای حاصله را منتشر می نماید. در سال ۱۴۰۳ با توجه به پیگیری های صورت گرفته نزدیک به ۱۶۴ طرح و در سال ۱۴۰۲ نزدیک به ۱۵۰ طرح و در سال ۱۴۰۱ نزدیک به ۱۳۸ طرح و در سال ۱۴۰۰، ۱۵۲ طرح از دانشگاه ها و پژوهشگاه های تابعه وزارت علوم، تحقیقات و فناوری جمع آوری شده است.

۲- ۱۳ اعضای هیأت علمی برتر در همکاری دانشگاه‌ها با جامعه و صنعت

طی دهه های اخیر روند تحول و پیشرفت در ساختار و فعالیت دانشگاه‌ها و مراکز علمی کشور بسیار قابل توجه بوده است. در راستای تشویق و حمایت از فعالیت اثربخش اعضای هیأت علمی، دفتر ارتباط با جامعه و صنعت نسبت به شناسایی و معرفی اعضای هیأت علمی برتر در همکاری با جامعه و صنعت از طریق دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها و دستگاه‌های اجرایی کشور اقدام شد که در نهایت حدود ۱۶۲ عضو هیأت علمی در سال ۱۴۰۳ و ۱۲۰ عضو هیأت علمی در سال ۱۴۰۲ به عنوان اعضای برتر در همکاری با جامعه و صنعت معرفی کردند. در همین راستا در نشست تقدیر از اعضای هیأت علمی برتر در همکاری با جامعه و صنعت، سوابق و دستاوردهای مهم آن‌ها در این جلسه مطرح شد. امید است با همت این عزیزان مسیر همکاری‌های اثربخش دانشگاه‌ها هر روز گسترده‌تر گردد.

۲- ۱۳- ۱ شاخص‌های شناسایی اعضای هیأت علمی برتر در همکاری با جامعه و صنعت

- مشارکت در فعالیت‌ها و برنامه‌ریزی‌های ملی و منطقه‌ای
- اجرای قراردادهای پژوهشی تقاضا محور
- ارائه دستاوردهای مهم و موثر در رفع مشکلات کشور
- همکاری با نهادها و صنایع کشور برای بهبود بهره‌وری و کارایی
- نقش‌آفرینی موثر در ایجاد و فعالیت شبکه های علمی و تشکلهای تخصصی اثرگذار در امور اجتماعی، اقتصادی و صنعتی

۱۴-۲ رویداد های الگوها و راهکارهای نوین در همکاری

دانشگاهها با جامعه و صنعت

تغییرات در وضعیت اقتصادی و اجتماعی کشور طی سالهای اخیر و رشد کمی و کیفی دانشگاهها در مراکز علمی، ضرورت تدوین روشها و راهکارهای نوین در همکاری متقابل بین دانشگاهها با جامعه و صنعت را بیش از پیش نمایان نموده است. بر این اساس در راستای توسعه ارتباط دانشگاهها با جامعه و صنعت، برگزاری سومین رویداد "الگوها و راهکارهای نوین در همکاری دانشگاه با جامعه و صنعت" برنامه ریزی گردید. این رویداد با هدف شناسایی و تقدیر از ایدهها و الگوهای نوین در توسعه و تسهیل ارتباط دانشگاهها، پژوهشگاهها و موسسات آموزشی، پژوهشی و فناوری با جامعه و صنعت برگزار شد.

ایدههای نوین و برگزیده در این رویداد می توانند در بهبود همکاریهای بین مراکز علمی و اجرایی موثر واقع شده و بنا به فراخور امکانات و زیرساختهای موجود، در دستور کار جهت اجرایی شدن قرار گیرند.

در مرحله اول این رویداد تعداد زیادی ایده دریافت و پس از داوری توسط کمیته داوران، تعدادی برای ارائه به صورت شفاهی انتخاب شد. در نهایت پس از ارائه ایدههای انتخاب شده در روز برگزاری رویداد، ۳ مورد به عنوان ایده برگزیده با نظر نهایی کمیته داوران انتخاب شدند.

۲-۱۵ نیازهای پژوهشی و پایان نامه‌های تقاضامحور

وزارتخانه‌ها، دستگاه‌های اجرایی و صنایع مختلف در سال‌های اخیر با هدف «سرمایه‌گذاری با رویکرد جایگزینی واردات» در حوزه‌های جدید صنعتی به سمت تکمیل زیرساخت‌های توسعه صنعتی حرکت کرده‌اند. جامعه دانشگاهی نیز در این مسیر باید در کنار تمرکز بر تولید مقاله در دانشگاه‌ها برای ارتقای سطح علمی کشور در سطح جهانی، مسائل و نیازهای جامعه و صنعت را به عنوان یک اولویت در انجام طرح‌های پژوهشی خود مورد توجه قرار دهد. لذا توجه

به این مسائل و هم‌افزایی بیشتر میان دانشگاه و صنعت می‌تواند منجر به بهبود وضعیت اقتصادی کشور شود. با توجه به نیازهای پژوهشی و کاربردی گسترده در امور اجرایی کشور باید روش مناسبی برای شناسایی این مشکلات و استفاده از توان علمی کشور در رفع آن‌ها مشخص گردد. بخش نیازهای پژوهشی و پایان نامه‌های تقاضامحور در سامانه ساجد با هدف شناسایی این نیازها و اعلام آن‌ها به جامعه دانشگاهی کشور طراحی و راه‌اندازی شده است.

کلیه شرکت‌ها، ارگان‌ها، صنایع بزرگ و کوچک و دستگاه‌های اجرایی می‌توانند با ورود به سامانه فوق نیازهای پژوهشی و پایان نامه‌های تقاضامحور خود را ثبت نمایند. دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌های کشور نیز می‌توانند به صورت مستقیم به سامانه مراجعه کرده و از این موارد مطلع گردند و حسب امکانات و توانمندی‌ها، مذاکرات و روش‌های همکاری را دنبال کنند. امید است با حرکت به سمت حل مشکلات جامعه و صنعت توسط دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌های کشور شاهد شکل‌گیری هم‌افزایی مستمر بین دانشگاه‌ها، واحدهای تجاری و بنگاه‌های اقتصادی باشیم.

۱۶-۲ سامانه ارتباط جامعه و صنعت با دانشگاه (ساجد)

یکی از راه‌های بهبود، ساماندهی و توسعه ارتباط بین صنایع و دانشگاه‌ها، استفاده از سامانه‌های کامپیوتری است. سامانه ارتباط جامعه و صنعت با دانشگاه (ساجد) با هدف ساماندهی فعالیت‌های مربوط به ارتباط دانشگاه‌ها با جامعه و صنعت و تجمیع این فعالیت‌ها در یک سامانه جامع طراحی و راه‌اندازی شده است. در حال حاضر بالغ بر ۱۰۰ دانشگاه کاربر این سامانه هستند. در حال استفاده از ماژول‌های مختلف این سامانه می‌باشند.

۱۶-۲-۱ بخش‌های مختلف سامانه ارتباط جامعه و

صنعت با دانشگاه (ساجد)

- اطلاعات و پایش قراردادها
- مهارت‌افزایی
- هدایت شغلی و کاریابی تخصصی
- رصد اشتغال دانش‌آموختگان
- کارآموزی و کارورزی
- نخبگان وظیفه
- فرصت مطالعاتی اعضای هیأت علمی در جامعه و صنعت
- امریه‌های ارتباط با جامعه و صنعت

- فرصت‌های شغلی تخصصی
- بررسی پژوهشی بودن قراردادهای ارتباط با صنعت
- کتاب‌ها و گزارش‌ها
- اخبار و اطلاعات حوزه ارتباط با جامعه و صنعت

سامانه ساجد

صفحه نخست | اطلاعات و پایش قراردادهای | مهارت افزایی | رصد اشتغال دانش آموختگان | کارآموزی | هدایت شغلی و کارایی تخصصی | نیازهای پژوهشی و پایان‌نامه‌های تقاضامحور |

آمریه‌های ارتباط با جامعه و صنعت | فرصت‌های مطالعاتی | کتاب‌ها و گزارش‌ها | استخدام قراردادهای پژوهشی | فرصت‌های شغلی | جذب نخبگان و استعدادها برتر | ورود

سامانه ارتباط جامعه و صنعت با دانشگاه

یکی از راه‌های بهبود ارتباط صنعت و دانشگاه ساماندهی نیازهای و اولویت‌های پژوهشی صنایع و شرکت‌ها و همچنین آگاه کردن جامعه دانشگاهی از این نیازها می‌باشد. در همین راستا بخشی با عنوان **نیازهای پژوهشی و پایان‌نامه‌های تقاضا محور در سامانه ارتباط جامعه و صنعت با دانشگاه (ساجد)** راه‌اندازی شده است.

مشاهده نیازهای پژوهشی و پایان‌نامه‌های تقاضامحور

دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور می‌توانند به صورت مستقیم و حسب امکانات و توانمندی‌ها، مذاکرات و روش‌های همکاری را دنبال کنند. جامعه دانشگاهی می‌توانند جهت مشاهده لیست نیازهای پژوهشی و پایان‌نامه‌های تقاضامحور، از این طریق اقدام نمایند.

ثبت نیاز پژوهشی و پایان‌نامه تقاضامحور جدید

شرکت‌ها، صنایع بزرگ و کوچک، وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های اجرایی می‌توانند برای ثبت نیازهای پژوهشی و پایان‌نامه‌های تقاضامحور خود، از این طریق اقدام نمایند.

شکل ۲-۲۱ صفحه اصلی سامانه ارتباط جامعه و صنعت با دانشگاه (ساجد)

۲- ۱۶- ۲ امکانات و قابلیت‌های سامانه ارتباط جامعه و صنعت با دانشگاه (ساجد)

- ساماندهی فعالیت‌های مربوط به ارتباط دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی با جامعه و صنعت
- امکان دریافت گزارش‌های مختلف و متنوع از فعالیت‌های حوزه ارتباط با جامعه و صنعت
- امکان برقراری ارتباط با سامانه‌های دیگر در وزارت عتف
- تجمیع فعالیت‌های ارتباط دانشگاه‌ها با جامعه و صنعت در یک سامانه جامع
- تسهیل در فرآیند ارسال گزارش‌های عملکرد دانشگاه و پژوهشگاه‌های کشور به وزارت عتف
- امکان اضافه نمودن ماژول‌های مورد نیاز هر دانشگاه / پژوهشگاه به سامانه
- پایش فعالیت‌ها و عملکردهای مختلف توسط دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌های کشور
- طراحی ساختار فرآیندی برای اجرای فعالیت‌ها و تعیین نقش کاربران هر فرآیند
- امکان وارد نمودن اطلاعات بخش‌های مختلف به سامانه از طریق فایل اکسل

۱۷- ۲ پایان نامه‌ها و رساله‌های برتر تقاضامحور دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها و موسسات آموزش

عالی کشور

پایان نامه‌ها و رساله‌ها بخش مهمی از توان پژوهشی کشور محسوب می‌شوند و نتایج آن‌ها می‌توانند تاثیر زیادی در بهبود وضعیت اقتصادی و صنعتی کشور داشته باشد. بر این اساس و با توجه به ضرورت نقش آفرینی موثر دانشگاه‌ها و مراکز علمی کشور در حل مسائل جامعه و رفع مشکلات کشور، لازم است حمایت و پشتیبانی مناسبی از اینگونه پژوهش‌های تقاضامحور صورت پذیرد. همچنین با توجه به روندهای حاکم ضروری است جهت‌دهی پذیرش و تربیت دانشجویان بر اساس نیاز جامعه و صنایع فعال صورت پذیرد. همانطور که گفته شد پایان نامه‌ها و رساله‌های دانشگاهی بخش عمده‌ای از پژوهش‌های کشور را شامل می‌شوند، بنابراین لازم است

به تدریج سهم بیشتری از این توان معطوف به نیازها و اولویت‌های کشور شده و مستقیماً براساس تقاضا تعریف و به اجرا گذاشته شوند. در این راستا پیش‌بینی انواع حمایت‌ها، تشویق‌ها و تسهیلات ضروری بوده و تحقق این امر چه در سطح دانشگاه‌ها و چه در سطح ستاد وزارتخانه نیازمند تلاش جدی و مستمر است.

خوشبختانه در سال ۱۴۰۳ با مشارکت دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور بیش از ۱۲۲ پایان نامه و رساله‌ی برتر تقاضامحور معرفی شد که در مجموعه حاضر گردآوری و تدوین گردیده است. این پایان نامه‌ها و رساله‌های برگزیده شامل طیف وسیعی از کاربردهای فنی و مهندسی، علوم انسانی، کشاورزی و حوزه‌های مدیریتی هستند و این موضوع بیانگر ارتباط و تعامل مناسب بین مراکز علمی و مسائل جامعه است. امید است با تقدیر و تشویق مناسب اساتید راهنما و دانشجویان محترم، بتوان در هدفمندی و اثربخشی بیش از پیش پژوهش در بهبود وضعیت کشور گام برداشت.

۱۸-۲ همکاران صنعتی و اجرایی برتر در همکاری با دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌های کشور

با توجه به نقش مهم طرح‌های پژوهشی، دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌ها در توسعه جوامع، لزوم ارتباط این مراکز با همکاران صنعتی و دستگاه‌های اجرایی در سال‌های اخیر بیش از پیش پررنگ شده است. دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌ها به عنوان مراکز اصلی تولید علم و فناوری، نقشی اساسی در تحقق اهداف توسعه‌ای کشور ایفا می‌کنند. رسالت اصلی دانشگاه‌ها در تحقق اقتصاد مقاومتی، رفع نیازها و مشکلات داخلی و بی‌نیاز کردن کشور از وابستگی‌های خارجی علمی و تخصصی است. این موضوع تنها از طریق گسترش منطقی و سیستماتیک ارتباط دانشگاه با جامعه و صنعت امکان‌پذیر خواهد بود. تعامل سازنده میان این نهادها می‌تواند به توسعه پایدار، بهبود فضای کسب‌وکار و افزایش بهره‌وری صنایع داخلی منجر شود. معرفی و تقدیر از همکاران صنعتی و اجرایی برتر دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌های کشور در راستای توسعه بیش‌ازپیش فعالیت‌های مشترک با آن‌ها، امری ضروری و حائز اهمیت است. بر همین اساس، با توجه به مکاتبات صورت گرفته، دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌های وزارت علوم، تحقیقات و فناوری تعداد ۱۱۲ همکار صنعتی برتر را معرفی کرده‌اند که حاصل آن در مجموعه حاضر تدوین شده است. اسامی منتخب در این مجموعه تنها گوشه‌ای از صدها شرکت فعال در همکاری با دانشگاه‌های کشور هستند. امید است با گسترش این گونه همکاری‌ها، شاهد بهبود وضعیت اقتصادی، صنعتی و توسعه فناوری در کشور باشیم.

۲- ۱۹ جمع بندی

در سال های اخیر، دانشگاه ها و پژوهشگاه های کشور نقش کلیدی در توسعه علمی، اقتصادی و اجتماعی ایفا کرده اند. با توجه به اهمیت تعامل این نهادها با جامعه و صنعت، پایش عملکرد و ارزیابی همکاری های علمی و فناوری ضروری است. طرح تحول در همکاری های دانشگاه ها و مؤسسات پژوهشی و فناوری با جامعه و صنعت، که از سال ۱۳۹۸ تدوین و اجرا شده است، چارچوبی جامع با ۶ هدف کلان، ۸ راهبرد اصلی و ۴۴ اقدام اجرایی برای ارتقای این تعاملات ارائه می دهد.

از مهم ترین اهداف این طرح، هم راستایی برنامه های وزارت علوم با نیازهای کشور، افزایش قراردادهای ارتباطی، مشارکت گسترده اعضای هیئت علمی در حل مشکلات صنعتی و اجتماعی، اجرای پروژه های تحصیلات تکمیلی به سفارش صنعت، و ایجاد ساختارهای توانمند برای عرضه و تقاضای پژوهشی است. در این راستا، اقداماتی نظیر پایش قراردادهای همکاری، برنامه های مهارت افزایی، ایجاد مراکز هدایت شغلی و راه اندازی سامانه «کارآمد» به منظور هدایت و توانمندسازی دانشجویان و دانش آموختگان انجام شده است. همچنین، بررسی تجارب موفق دانشگاه ها در توسعه همکاری با صنعت و جامعه، زمینه ای برای بهبود سیاست ها و افزایش بهره وری این تعاملات فراهم کرده است. این اقدامات، در مجموع، به افزایش اثربخشی دانشگاه ها در حل چالش های کشور و توسعه پایدار کمک می کنند.

معاونت پژوهشی
و قتر ارتباط با جامعه و صنعت

فصل سوم:

اقدامات و نتایج

در راستای تحقق اهداف طرح تحول در همکاری‌های دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌ها با جامعه و صنعت، ۸ راهبرد اساسی تعیین گردید. در چارچوب این راهبردها، ۴۴ اقدام اجرایی برنامه‌ریزی و عملیاتی گردید که هر یک با هدف تقویت پیوندهای میان دانشگاه، صنعت و جامعه تدوین شده است. در ادامه، لیست کامل اقدامات صورت گرفته و دستاوردهای حاصل از اجرای این برنامه‌ها ارائه شده است.

ردیف	اقدامات	دستاوردها و فعالیت‌های انجام شده
۱	تدوین مأموریت‌های ملی، منطقه‌ای و استانی دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی بر اساس توانمندی‌ها و مزیت‌های نسبی	• واگذاری ۶۵ مأموریت در راستای مزیت‌های استانی به ۳۴ دانشگاه و پژوهشگاه • واگذاری ۹ مأموریت ملی به ۸ دانشگاه و پژوهشگاه • مذاکره با معاونت علمی و فناوری، معاونت روستایی و مناطق محروم ریاست جمهوری، وزارت کشور، بنیاد مستضعفان، ستاد اجرایی فرمان امام (ره) و بنیاد ملی نخبگان در راستای همکاری و هم‌افزایی در طرح‌های مزیت استانی • پیگیری جهت دریافت مأموریت‌های ملی، منطقه‌ای و استانی دانشگاه‌های کشور • توسعه و حمایت از طرح‌های مزیت استانی با جذب پشتیبانی از سایر سازمان‌های دولتی و حاکمیتی

ردیف	اقدامات	دستاوردها و فعالیتهای انجام شده
۲	تدوین و تصویب قوانین و برنامه‌های مورد نیاز جهت بهبود و توسعه همکاری مشترک دستگاه‌های اجرایی دولتی مختلف با دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی	- برگزاری نشست‌های مشترک دانشگاهیان با وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های اجرایی از قبیل سازمان محیط زیست، وزارت نیرو، وزارت صنعت، معدن و تجارت، وزارت کشور، وزارت نفت، وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات - برنامه‌ریزی برای برگزاری جلسات مشترک با سایر نهادها و سازمان‌ها از جمله وزارت صمت، وزارت کشور - مذاکره و پیگیری همکاری با وزارت کشور، معاونت توسعه روستایی، بنیاد مستضعفان، بنیاد نخبگان، ستاد اجرایی فرمان امام (ره) و معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری در راستای حمایت از طرح‌ها و پروژه‌های فناورانه جهش تولید و مزیت استانی.

ردیف	اقدامات	دستاوردها و فعالیت‌های انجام شده
۳	طراحی فرآیند همکاری بخش‌های غیردولتی مؤثر در اقتصاد کشور (تشکل‌های بخش خصوصی، بنیادهای خیریه، صندوق‌ها، تعاونی‌ها، شهرداری‌ها و ...) و طراحی روش‌های تعامل و همکاری‌های مناسب	• انعقاد تفاهم‌نامه همکاری مشترک با ستاد خیرین • برگزاری جلسات مشترک با نهادهای عمومی مانند بنیاد مستضعفان و ستاد اجرایی فرمان امام برای توسعه همکاری دانشگاه‌ها با جامعه و صنعت • توسعه تعاملات و برنامه ریزی‌های لازم در توسعه مشارکت‌ها با بخش تعاونی‌ها و انجمن‌های کشور
۴	تدوین و اجرای سازوکارها و روش‌های نوین در شیوه همکاری میان دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی با جامعه و صنعت	• برگزاری شش رویداد "الگوها و راهکارهای نوین در همکاری دانشگاه‌ها با جامعه و صنعت" • شناسایی و بکارگیری تجارب برتر بین‌المللی در توسعه همکاری‌های سه‌جانبه دولت، دانشگاه و صنعت

ردیف	اقدامات	دستاوردها و فعالیتهای انجام شده
۵	توسعه و اجرای گسترده و هدفمند طرح فرصت مطالعاتی اعضا هیأت علمی دانشگاهها و موسسات پژوهشی	- توسعه و بهره‌برداری مناسب طرح فرصت مطالعاتی با همکاری اکثر وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های اجرایی - اطلاع‌رسانی طرح به‌منظور بهره‌برداری سایر شرکت‌ها، وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های دولتی که تا کنون از ظرفیت طرح استفاده نکردند. - اطلاع رسانی گسترده فرصت‌های موجود در کشور برای حضور اساتید در فرصت‌های مطالعاتی جامعه و صنعت - بهره‌برداری بیش از ۸۲۵ عضو هیئت علمی از فرصت‌های مطالعاتی طی سال‌های اخیر - طراحی بخش فرصت مطالعاتی در سامانه ساجد جهت ثبت و تأیید فرصت مطالعاتی اعضای هیئت علمی - برقراری ارتباط سامانه‌ای با مرکز جذب اعضای هیئت علمی جهت تسریع و بررسی پرونده‌های اعضای هیئت علمی
۶	افزایش تأثیر فعالیت‌های پژوهشی مورد نیاز کشور در استخدام، ارتقاء و ترفع اعضا هیأت علمی	- تهیه پیشنهادات برای بازنگری آئین‌نامه ارتقاء بر اساس افزایش تأثیر فعالیت‌های ارتباط با جامعه و صنعت در آن - تهیه پیشنهادات مناسب برای آیین‌نامه پژوهانه و موارد مشابه

ردیف	اقدامات	دستاوردها و فعالیت‌های انجام شده
۷	ایجاد تعادل و تناسب بین فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی اعضا هیات علمی	- بررسی وضعیت موجود و ارائه راهکارهای پیشنهادی مناسب - بررسی تجارب و الگوهای بین‌المللی - تدوین شیوه‌های پیشنهادی مناسب با همکاری حوزه‌های مرتبط در وزارت عتف
۸	بازنگری آئین‌نامه‌های موجود در حوزه‌های مختلف در راستای تسهیل ارتباط دانشگاه‌ها با جامعه و صنعت	- تدوین پیشنهادات لازم و آرایه به مرکز هیات امنای وزارت - بررسی برنامه‌ها و فعالیت‌های وزارتخانه در حوزه‌های مختلف، پژوهشی، آموزشی، دانشجویی، فرهنگی و ... در جهت تدوین روش‌های مناسب تقویت همکاری با جامعه و صنعت

ردیف	اقدامات	دستاوردها و فعالیت‌های انجام شده
۹	متناسب‌سازی عناوین و محتوای رشته‌ها، گرایش‌های تحصیلی و ظرفیت پذیرش بر اساس نیازهای ملی، منطقه‌ای و استانی	- هم‌آهنگی با دفتر برنامه‌ریزی درسی معاونت آموزشی برای مشارکت در این خصوص - برگزاری جلسه مشترک با وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های اجرایی برای طرح اهمیت موضوع و روش‌های انجام آن - برگزاری جلسات تخصصی و پیگیری همکاری دفاتر ارتباط با جامعه و صنعت در روند بازنگری و به‌روزرسانی برنامه‌های درسی و گذار شده به دانشگاه‌ها - تدوین پیشنهادات مناسب برای ایجاد مکانیزم موثر برای به‌روز رسانی محتوای درسی بصورت مستمر
۱۰	بهبود مدیریت و کنترل پروژه‌های پژوهشی ارتباط با صنعت و پایش مستمر آن‌ها	- تدوین و ابلاغ شیوه‌نامه الزامات انعقاد قراردادهای پژوهشی - طراحی سامانه ساجد به منظور تجمیع فعالیت‌های ارتباط با جامعه و صنعت و همچنین ثبت قراردادهای ارتباط با جامعه و صنعت و مدیریت و کنترل پروژه‌های پژوهشی - پایش مستمر و سالانه قراردادهای انتشار نتایج - تدوین و ارائه گزارش عملکرد هر دانشگاه در حوزه ارتباط با جامعه و صنعت به صورت سالیانه

ردیف	اقدامات	دستاوردها و فعالیتهای انجام شده
۱۱	آسیب شناسی مشکلات و مسائل حقوقی قراردادهای ارتباط با صنعت دانشگاهها و تدوین روشهای مناسب جهت تسهیل همکاریها	• تدوین پیش نویس طرح تقویت ارتباط دانا شگاه با جامعه و صنعت جهت تصویب در مجلس شورای اسلامی • برگزاری جلسات مشترک در مرکز پژوهشهای مجتهبات بررسی طرح مذکور • طراحی سامانهی ساجد و بخشی در آن جهت تایید پژوهشی بودن قراردادهای ارتباط با جامعه و صنعت • پیگیری موارد مرتبط با موضوع از کمیسیون تخصصی دولت و تدوین آئین نامه های لازم (از قبیل صدور مفاصاحساب قراردادهای پژوهشی، مالیات و) • تشکیل یک کارگروه کاری مشترک با معاونت حقوقی وزارت در جهت پیگیریهای مربوطه • شناسایی و معرفی فرصتها و مشکلات قانونی برای توسعه همکاری دانشگاهها با جامعه و صنعت • پیگیری جهت اضافه کردن بندی در خصوص تسهیل صدور مفاصاحساب قراردادهای پژوهشی در برنامه هفتم پیشرفت • برگزاری جلسات در دفتر معاون اول رئیس جمهور و مدیر عامل سازمان تامین اجتماعی جهت رفع مشکل صدور مفاصاحساب قراردادهای پژوهشی

ردیف	اقدامات	دستاوردها و فعالیتهای انجام شده
۱۲	تقدیر و حمایت مستمر از طرحهای برگزیده کاربردی و مرتبط با نیازهای ملی، منطقه‌ای و استانی	- شناسایی طرحهای برگزیده دانشگاهها و پژوهشگاههای کشور به صورت سالانه - دریافت طرحهای صنعتی برگزیده از وزارتخانه‌ها و دستگاههای اجرایی کشور به صورت سالانه - تقدیر از مجریان طرحهای برگزیده صنعتی در هفته پژوهش و فناوری به صورت سالانه - تدوین و انتشار کتاب طرحهای برگزیده دانشگاهها و پژوهشگاههای کشور - برگزاری جلسات ارایه طرحهای برگزیده دانشگاهها و پژوهشگاههای کشور - پیگیری برای در نظر گرفتن امتیازات ویژه برای مجریان طرحها در ترفیع و ارتقاء - شناسایی، تقدیر و ترویج طرحهای برگزیده دانشگاهها، پژوهشگاههای کشور
۱۳	اختصاص مشوقهای مناسب برای اعضاء هیات علمی فعال در حل چالشهای ملی، منطقه‌ای و استانی	- شناسایی و تقدیر از اعضای هیئت علمی برتر در ارتباط با دانشگاه و صنعت در هفته پژوهش و فناوری به صورت سالانه - تدوین شیوه‌نامه انتصاب اعضای هیات علمی و دانشمندان برتر در همکاری با جامعه و صنعت - پیگیری جهت تعیین مشوقهای مناسب در سطح وزارت و دانشگاهها

ردیف	اقدامات	دستاوردها و فعالیتهای انجام شده
۱۴	تقویت ساختار دفاتر ارتباط با صنعت دانشگاهها و مؤسسات پژوهشی و پیشبینی مشوقهای مناسب جهت گسترش همکاریها و افزایش کیفیت اجرای طرحها	• ساماندهی و جذب بیش از ۹۸۶ پرسنل امریه ارتباط با جامعه و صنعت در دفاتر ارتباط با جامعه و صنعت دانشگاهها و پژوهشگاههای کشور • راهاندازی ۸۱ مرکز هدایت شغلی و کارایی تخصصی در دانشگاهها • تدوین روشهای بهبود فعالیت دفاتر ارتباط با جامعه و صنعت و پیگیری جهت تصویب قوانین لازم در هیات امناء • پیگیری جهت حمایت و پشتیبانی بهتر دانشگاهها از برنامهها و فعالیتهای حوزه ارتباط با جامعه و صنعت
۱۵	پیشبینی مشوقهای مناسب برای صاحبان صنایع، وزارتخانهها و دستگاههای اجرایی، بخش خصوصی و شرکت های دانش بنیان در راستای ارتباط بیشتر با دانشگاهها و مراکز علمی	• برنامه ریزی جهت بهره برداری مناسب از ظرفیت قانون معافیت مالیاتی طرحهای تحقیق و توسعه (ماده ۱۳ قانون جهش تولید دانش بنیان) • پیگیری جهت اجرایی سازی بند "س" ماده ۱۳۲ مالیات مستقیم • شناسایی و معرفی شرکت های خصوصی برتر در همکاری با دانشگاهها • شناسایی و معرفی دستگاههای اجرایی برتر

ردیف	اقدامات	دستاوردها و فعالیت‌های انجام شده
۱۶	تقاضا محور نمودن پایان نامه‌های تحصیلات تکمیلی از طریق راه اندازی ستاپ‌های تخصصی	- ثبت عنوانین پایان نامه‌های تقاضا محور در سامانه ساجد و اطلاع رسانی به دانشگاه‌ها جهت بهره‌برداری از آنها - مستندسازی الگوها و تجارب دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور در تقاضا محور نمودن پایان نامه‌های تحصیلات تکمیلی
۱۷	ارائه مشوق‌های لازم برای اساتید و دانشجویان مجری پایان نامه‌های تقاضا محور	- تدوین و پیش نویس آیین نامه مربوطه - پیشنهاد جهت در نظر گرفتن قراردادهای ارتباط با صنعت در ظرفیت پذیرش دانشجویان تحصیلات تکمیلی - تدوین پیشنهادات اجرایی برای تغییر در روش پذیرش دانشجوی تحصیلات تکمیلی - پیگیری جهت اعمال پیشنهادات در آیین نامه ارتقاء
۱۸	در نظر گرفتن امتیاز ویژه برای موضوعات پایان نامه‌های مرتبط با نیازهای کشور	پیش بینی موارد در آیین نامه پژوهانه

ردیف	اقدامات	دستاوردها و فعالیت‌های انجام شده
۱۹	توسعه، ساماندهی و پایش مستمر دوره‌های مهارت‌افزایی دانشجویان و دانش‌آموختگان بر اساس نیازهای بازار کار در سطح ملی، منطقه‌ای و استانی با همکاری وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های اجرایی	• ساماندهی برگزاری دوره‌های مهارت‌افزایی در دوازده دانشگاه و مراکز آموزش عالی • ایجاد ۸۱ مرکز هدایت شغلی و کارایی تخصصی در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی • تدوین و تصویب آیین‌نامه اعطای مشوق‌های خدمتی به دانش‌آموختگان ماهر در ستاد کل نیروهای مسلح • تشکیل شورای مهارت‌افزایی و صلاحیت حرفه‌ای در وزارت عتف • ایجاد و توسعه سامانه کارآمد جهت تسهیل فعالیت‌های مرتبط از جمله: • برگزاری دوره‌های مهارت‌افزایی، هدایت شغلی، جایی، ساماندهی بازدیدهای صنعتی، ساماندهی دوره‌های کارآموزی و ... • تدوین و انتشار کتاب توسعه مهارت‌افزایی در دوازده دانشگاه و مراکز آموزش عالی • تخصیص اعتبارات به مراکز هدایت شغلی و کارایی تخصصی • شناسایی و تقدیر از دانشگاه‌های برتر در توسعه دوره‌های مهارت‌افزایی در هفته پژوهش و فناوری • برگزاری دومین همایش ملی مهارت‌افزایی، هدایت شغلی و صلاحیت حرفه‌ای در سال ۱۴۰۳

ردیف	اقدامات	دستاوردها و فعالیت‌های انجام شده
۲۰	ساماندهی و افزایش کیفیت و بهره‌وری دوره‌های کارآموزی دانشجویان	- طراحی بخش کارآموزی در سامانه کارآمد جهت تسهیل و افزایش بهره‌وری دوره‌های کارآموزی - تدوین طرح پیشنهادی توسعه و تقویت مهارت‌افزایی و هدایت شغلی جهت تصویب در هیئت دولت - تهیه پیش‌نویس طرح ساماندهی و بهبود دوره‌های کارآموزی - برگزاری رویدادهای مناسب برای ترویج الگوهای مناسب کارآموزی - هماهنگی با سازمان‌ها و ارگان‌ها در جهت برگزاری مناسب دوره‌های کارآموزی (بصورت حضوری و مجازی)

ردیف	اقدامات	دستاوردها و فعالیت‌های انجام شده
۲۱	جلب همکاری و حمایت وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های اجرایی، تشکل‌های بخش خصوصی و نهادهای مرتبط برای ارائه امتیازات، مشوق‌های مناسب به دانشجویان و دانش‌آموختگان شرکت‌کننده در دوره‌های مهارت‌افزایی	• تدوین طرح پیشنهادی "توسعه و تقویت مهارت‌افزایی و هدایت شغلی" جهت تصویب در مجلس • شناسایی و دسته‌بندی حمایتی و عناوین و سرفصل‌های مشوق‌های خدمتی مناسب به دانشجویان و دانش‌آموختگان ماهر

ردیف	اقدامات	دستاوردها و فعالیت‌های انجام شده
۲۲	پایش مستمر وضعیت اشتغال دانش‌آموختگان دانشگاهی و توسعه همکاری مشترک با دانش‌آموختگان به منظور بهبود فعالیت‌ها و برنامه‌های دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی	- طراحی و راه‌اندازی ماژول رصد اشتغال در سامانه ساجد - پایش وضعیت اشتغال دانش‌آموختگان دانشگاهی به صورت مستمر سالانه - تدوین کتاب وضعیت اشتغال دانش‌آموختگان دانشگاه‌ها به صورت مستمر سالانه

ردیف	اقدامات	دستاوردها و فعالیتهای انجام شده
۲۳	توسعه همکاری ساختارهای صلاحیت حرفه‌ای با دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی و همکاری در استقرار نظام صلاحیت حرفه‌ای کشوری در کشور	• شرکت در جلسات کارگروه صلاحیت حرفه‌ای • بررسی چارچوب صلاحیت حرفه‌ای و ارائه نظرات وزارت عتف • تصویب شیوه‌نامه و تشکیل شورای مهارت افزایی و صلاحیت حرفه‌ای در وزارت عتف • برگزاری جلسات شورای مهارت افزایی و صلاحیت حرفه‌ای در وزارت عتف به حضور وزیر علوم • تدوین پیش نویس ساختار و ساز و کار شکل‌گیری و اجرایی نمودن نمودن صلاحیت حرفه‌ای در وزارت عتف • همکاری در تدوین چارچوب صلاحیت حرفه‌ای ملی • تدوین برنامه‌های وزارت عتف در راستای چارچوب و نظام صلاحیت حرفه‌ای ملی • برگزاری دو همایش ملی مهارت افزایی، هدایت شغلی و صلاحیت حرفه‌ای

ردیف	اقدامات	دستاوردها و فعالیت‌های انجام شده
۲۴	توسعه فناوری و ارتقای بهره‌وری در صنعت از طریق اجرای دوره‌های پسادکتری و جذب محققین در صنعت	- پایش، ارزیابی و تأیید طرح‌های پسادکتری تحقیقات کاربردی و پسادکتری صنعتی - تدوین و ارائه برنامه اشتغال وزارت عتف به سازمان برنامه و بودجه جهت تامین اعتبارات مورد نیاز - استفاده از تفاهم‌نامه موجود با شرکت شهرک‌های صنعتی در جهت راه‌اندازی طرح - طراحی سامانه پسادکتری جهت جذب و بکارگیری دانش‌آموختگان در طرح پسادکتری تحقیقات کاربردی و پسادکتری صنعتی
۲۵	ساماندهی و توسعه ساختارهای هدایت شغلی و کاریابی تخصصی در دانشگاه‌ها	- ایجاد و توسعه ۸۱ مرکز هدایت شغلی در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور - حمایت مالی به مبلغ ۶۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال از مرکز هدایت شغلی و کاریابی تخصصی - برگزاری جلسات جهت ارائه تجارب مراکز هدایت شغلی به صورت فصلی - چاپ کتاب عملکرد مراکز هدایت شغلی و کاریابی تخصصی دانشگاه‌ها - شناسایی و حمایت از برنامه‌های مراکز هدایت شغلی و کاریابی تخصصی - پایش عملکرد مراکز هدایت شغلی و کاریابی تخصصی

ردیف	اقدامات	دستاوردها و فعالیتهای انجام شده
۲۶	برنامه ریزی منسجم دانشگاه ها و موسسات پژوهشی جهت توسعه فرصت های مناسب برای آشنایی دانشجویان با محیط های واقعی کار (بازدیدهای تخصصی، کاربینی، کارورزی و...)	- طراحی سامانه کارآمد جهت ساماندهی بازدیدهای صنعتی به صورت حضوری و مجازی - برگزاری جلسات مشترک با وزارتخانه ها، صنایع و دستگاه های اجرایی جهت آشنایی دانشجویان با مشاغل

ردیف	اقدامات	دستاوردها و فعالیت‌های انجام شده
۲۷	شناسایی، مستندسازی و انتشار دستاوردها و توانمندی‌های ویژه در زمینه‌های علمی و فناوری به صورت مستمر	• جمع‌آوری و اطلاع‌رسانی اینفوگرافی دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی در حوزه ارتباط با جامعه و صنعت • دریافت و انعکاس مستمر دستاوردها و فعالیت‌های دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی در حوزه ارتباط با جامعه و صنعت • دریافت و اطلاع‌رسانی کلیپ‌های ۳ دقیقه‌ای از فعالیت‌های حوزه ارتباط با جامعه و صنعت دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی • ساخت کلیپ فعالیت‌ها و دستاوردهای دفتر ارتباط با جامعه و صنعت وزارت عتف و اطلاع‌رسانی آن‌ها • ارتباط مستمر با دفاتر ارتباط با صنعت دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی و پژوهشی در جهت انتشار دستاوردهای علمی و فناوری آن‌ها در قالب خبر • هماهنگی و برقراری ارتباط مستمر با اداره روابط عمومی وزارت عتف جهت ترویج دستاوردهای دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی • به‌روز رسانی مستمر و مداوم سایت دفتر ارتباط با جامعه و صنعت وزارت عتف جهت اطلاع‌رسانی دستاوردهای دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی

ردیف	اقدامات	دستاوردها و فعالیتهای انجام شده
۲۸	شناسایی و معرفی سالانه طرحهای برگزیده دانشگاهها و مؤسسات پژوهشی با هدف رفع نیازهای کشور	• طرح ریزی رویداد تقدیر از دانشمندان برتر که بیشترین اثربخشی را در رفع مسائل جامعه و صنعت داشته اند در هفته پژوهش و فناوری به صورت سالانه • مکاتبه با وزارتخانهها و دستگاههای اجرایی جهت معرفی طرحهای برگزیده صنعتی به صورت مستمر سالانه • برگزاری رویداد تقدیر از دانشمندان برتر در همکاری با جامعه و صنعت در مراسم تقدیر از پژوهشگران برتر • شناسایی، معرفی و تقدیر از طرح های برگزیده صنعتی به صورت مستمر سالانه
۲۹	برنامه ریزی دانشگاهها و مؤسسات پژوهشی در جهت شکل دهی اکوسیستم مورد نیاز به منظور ارتباط با جامعه و صنعت	• در بسیاری از دانشگاهها دفاتر و واحدهای ارتباط با صنعت فعالیت ها و برنامه های متنوعی برای بهبود شرایط و همکاری ها به اجرا گذاشته اند.

ردیف	اقدامات	دستاوردها و فعالیتهای انجام شده
۳۰	استفاده مناسب و مؤثر از ظرفیتهای رسانه‌ای و فضای مجازی جهت اطلاع‌رسانی عمومی طرح‌ها، فرصت‌ها، آمارها، توانمندی‌ها و ...	- اطلاع‌رسانی فعالیتهای، دستاوردها و توانمندی دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی به صورت مستمر - اطلاع‌رسانی همایش‌ها، وبینارها، کنفرانس‌ها و رویدادهای حوزه ارتباط با جامعه و صنعت - اطلاع‌رسانی در خصوص نیازمندی‌های صنعت و فراخوان‌های صنایع جهت ارتباط بهتر با محققان و جامعه دانشگاهی - برنامه‌ریزی جهت برقراری ارتباط مؤثر میان صنایع و محققان دانشگاهی از طریق کانال‌ها و شبکه‌های اجتماعی - گسترش تعداد کانال‌ها و صفحات مجازی در شبکه‌های اجتماعی جهت اطلاع‌رسانی گسترده - هماهنگی با مسئولین شبکه‌های اجتماعی در دانشگاه‌ها برای گسترش اطلاع‌رسانی نیازهای صنعتی در بین محققان دانشگاهی
۳۱	ایجاد واحدهای تحقیق و توسعه مشترک با شرکت‌ها و دستگاه‌های اجرایی در دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی و فناوری کشور	- مذاکرات با برخی وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های اجرایی - استفاده از تفاهم‌نامه موجود با شرکت شهرک‌های صنعتی - تدوین روشها و الگوهای مناسب و پیگیری جهت ایجاد واحدهای تحقیق و توسعه مشترک با دستگاه‌های اجرایی کشور در دانشگاه‌ها - مشارکت و حمایت از طرح جهاد علمی

ردیف	اقدامات	دستاوردها و فعالیتهای انجام شده
۳۲	حضور مؤثر وزارت عتف، دانشگاه و مؤسسات پژوهشی و فناوری در مجامع شوراها و کمیته‌های ملّی، منطقه‌ای و استانی	• شناسایی و مستندسازی انواع ساختارهای مرتبط و روشهای حضور و همکاری • هماهنگی با حوزه‌های مختلف ستاد وزارت در جهت استفاده مؤثر از ارتباطات و همکاری‌ها
۳۳	هم‌افزایی و هماهنگی ساختار و امکانات موجود در وزارت عتف (اداری، مالی، پژوهشی، آموزشی، فرهنگی، دانشجویی و...) در راستای گسترش تعامل با جامعه و صنعت	• جلسات مشترک و مذاکرات با بخش‌های مختلف • شروع همکاری‌ها با انجمن‌های علمی • تدوین ماتریس‌های همکاری حوزه‌های مختلف ستادی و تقسیم کار در اثربخشی و پاسخگویی به برخی ماموریت‌ها و انتظارات

ردیف	اقدامات	دستاوردها و فعالیت‌های انجام شده
۳۴	ایجاد سازوکارها و روش‌های اجرایی مناسب برای حضور دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی در فعالیت‌های توسعه فناوری، پروژه‌ها و مناقصه‌ها	• برنامه‌ریزی برای ایجاد و توسعه شرکت‌های سرمایه گذاری دانشگاهی • ترویج تجارب موفق در راه اندازی و بهره‌گیری از شرکت‌های دانشگاهی
۳۵	تدوین و اجرای برنامه‌های مناسب جهت اجرای پروژه‌های کاربردی بین‌المللی توسط دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی	• برنامه ریزی و برگزاری وبینارهای بین المللی سرمایه گذار به منظور شناخت تجارب و الگوهای نوین در همکاری دانشگاه‌ها و مراکز علمی با جامعه و صنعت • شناسایی و بکارگیری تجارب برتر بین المللی در سطح سیاستگذاری علم و فناوری برای توسعه تعاملات و همکاری‌های دانشگاه، جامعه و صنعت • برنامه‌ریزی برای استفاده از همکاری و حمایت دفاتر نمایندگی وزارت عتف در خارج از کشور

ردیف	اقدامات	دستاوردها و فعالیتهای انجام شده
۳۶	بهره‌گیری مناسب از پروژه‌ها و نیازهای داخلی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در جهت تجاری‌سازی دستاوردها و بهره‌گیری از خدمات فناورانه موجود	• بررسی و مستندسازی انواع فرصت‌ها و نیازهای وزارت عتف و مجموعه‌های وابسته • تدوین روش‌های مناسب برای بهره‌گیری از توانمندی‌ها و دستاوردها برای رفع نیازهای وزارت و دانشگاه‌ها

ردیف	اقدامات	دستاوردها و فعالیت‌های انجام شده
۳۷	سازماندهی و شبکه‌سازی دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی و فناوری به منظور رفع نیازهای کشور	- حمایت از طرح‌های مزیت استانی در قالب طرح‌های شهید احمدی روشن و طرح شهید بهشتی - انعقاد تفاهم نامه مشترک با سازمان حفاظت محیط زیست برای نقش آفرینی دانشگاه‌های بزرگ در کاهش یا رفع چالش‌های زیست محیطی - برگزاری نشست‌های مشترک میان دانشگاه‌ها و سازمان‌ها و وزارتخانه‌های مختلف برای همکاری و رفع نیازهای صنعتی و فناورانه - انعقاد تفاهم نامه مشترک با بنیاد ملی نخبگان در راستای طرح شهید احمدی روشن و همچنین حمایت مالی از طرح‌های مورد تایید - انعقاد تفاهم‌نامه با بنیاد ملی نخبگان در راستای طرح شهید بابایی به منظور برگزاری رویدادهای مسئله‌محور در دانشگاه‌ها

ردیف	اقدامات	دستاوردها و فعالیتهای انجام شده
۳۸	بهره‌گیری حداکثری دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی و فناوری از زیرساخت‌ها و توانمندی‌های موجود برای مشارکت در توسعه کشور و جذب منابع مالی پژوهشی	• انعکاس توانمندی‌ها و ظرفیت‌های موجود در دانشگاه‌ها به کلیه نهاد‌ها و سازمان‌های دولتی و عمومی • انعقاد تفاهم‌نامه با سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران در راستای همکاری در حوزه‌های پژوهش و فناوری • همکاری با بنیاد مستضعفان انقلاب اسلامی در راستای حمایت از طرح‌های مزیت استانی و نیازهای فناورانه موسسه دانشمند بنیاد • همکاری با ستاد اجرایی فرمان امام (ره) در راستای حمایت از طرح‌های مزیت استانی و طرح‌های فناورانه دانشگاه‌ها در راستای جهش تولید • همکاری با معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری در راستای حمایت مالی از طرح‌های مزیت استانی • توسعه تعاملات با سایر سازمان‌های استانی در مسیر حمایت و پشتیبانی از رفع نیازهای موجود و بهره‌برداری از مزیت‌های استانی • انعقاد تفاهم‌نامه با ستاد اجرایی فرمان امام (ره) در راستای همکاری‌های پژوهشی و فناوری

ردیف	اقدامات	دستاوردها و فعالیتهای انجام شده
۳۹	تدوین برنامه‌های اجرایی با هدف افزایش همکاری مشترک با جامعه و صنعت در سطوح مختلف دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی و فناوری	استمرار در پایش طرح تحول و تلاش جهت اجرای آن در دانشگاه‌ها
۴۰	تدوین برنامه‌های مشترک دوجانبه بین وزارت عتف و وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های ذی‌ربط در جهت اجرایی سازی اقدامات مرتبط	- برگزاری جلسات و نشست‌های مشترک با وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های اجرایی از قبیل وزارت کشور، سازمان محیط زیست، وزارت نیرو، وزارت نفت و ایران خودرو - تدوین برنامه‌های مشخص اجرایی دو جانبه با وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های اجرایی

ردیف	اقدامات	دستاوردها و فعالیت‌های انجام شده
۴۱	تدوین و اجرای برنامه‌های مناسب برای استفاده از تجارب کارشناسان و متخصصان صنعتی و اجرایی در فعالیت‌های علمی و پژوهشی دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی	• برگزاری نشست مشترک با دفتر کمیسیون های انجمن علمی کشور و انجام هماهنگی برای توسعه همکاری های مشترک • مستندسازی و ترویج تجارب موفق در این حوزه • تدوین پیش‌نویس مناسب برای ساماندهی و تسهیل استفاده از تجارب و تخصصی پیشکسوتان و صاحب‌نظران صنعتی

ردیف	اقدامات	دستاوردها و فعالیتهای انجام شده
۴۲	ایجاد سامانه اطلاعاتی در راستای تسهیل ارتباط نیازهای سازمانها و وزارتخانهها با توانمندیهای دانشگاهها و مؤسسات پژوهشی کشور	- توسعه و بروزرسانی سامانه ساجد و پایش و وضعیت قراردادهای ارتباط با جامعه و صنعت جهت پایش مستمر و منظم قراردادهای ارتباط با جامعه و صنعت دانشگاهها پژوهشگاهها و مراکز آموزش عالی - توسعه و بروزرسانی سامانه ساجد جهت ساماندهی تمام فعالیتهای ارتباط با جامعه و صنعت دانشگاهها و پژوهشگاههای کشور از قبیل: - ساماندهی و پایش وضعیت قراردادهای ارتباط با جامعه و صنعت - ساماندهی برگزاری دوره مهارت افزایی دانشجویان - پایش وضعیت اشتغال دانش آموختگان - ساماندهی دورههای فرصت مطالعاتی اعضای هیات علمی در ارتباط با جامعه و صنعت - سامانه کارآمد جهت توسعه و تسهیل برگزاری دورههای مهارت افزایی، کارآموزی، بازدیدهای صنعتی و - جذب و ساماندهی امریههای ارتباط با جامعه و صنعت - ساماندهی ارزیابی طرحهای پسادکتری تحقیقات کاربردی و پسادکتری صنعتی - راهاندازی بخش نیازهای پژوهشی صنعتی و کاربردی در سامانه ساجد در جهت بهبود رابطه صنعت و دانشگاه

ردیف	اقدامات	دستاوردها و فعالیتهای انجام شده
۴۳	جلب حمایت و پشتیبانیهای لازم مراجع قانونی ذی ربط از اجرای مناسب و مؤثر طرح	- اطلاع رسانی طرح تحول و نتایج پایش پیشرفت طرح به منظور جلب حمایتها و همکاری لازم وزارتخانهها و دستگاههای اجرایی کشور صورت خواهد پذیرفت. - برگزاری نشست روشهای اثربخشی با همکاری وزارتخانهها و دستگاههای اجرایی از جمله سازمان برنامه و بودجه جهت تدوین روشهای جلب حمایت و پشتیبانی لازم - مستندسازی همکاریها و برنامههای وزارتخانهها و دستگاههای اجرایی
۴۴	تشکیل شورای راهبری و پایش طرح تحول در همکاریهای دانشگاهها و مؤسسات پژوهشی کشور با جامعه و صنعت در وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	- تدوین و تصویب شیوه نامه تشکیل شورای راهبردی و سیاست گذاری ارتباط با جامعه و صنعت و تشکیل جلسات شورا با حضور وزیر محترم علوم - تشکیل کارگروه طرح تحول با هدف برنامه ریزی و اجرای اقدامات طرح تحول همکاری دانشگاهها و پژوهشگاهها با جامعه و صنعت - پایش مستمر دانشگاهها و پژوهشگاهها در راستای اجرای طرح تحول - برگزاری جلسات کارگروه طرح جهت بروزرسانی و بازنگری در طرح تحول - فعال سازی دبیرخانه و پایش مستمر برنامههای اجرایی طرح

۳-۱ جمع بندی

در راستای اجرای طرح تحول همکاری‌های دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌ها با جامعه و صنعت، هشت راهبرد کلیدی تدوین شده است که در قالب ۴۴ اقدام اجرایی عملیاتی گردیده‌اند. این اقدامات با هدف تقویت پیوندهای میان دانشگاه، صنعت و جامعه، توسعه مأموریت‌های ملی، منطقه‌ای و استانی، بهبود همکاری‌های بین‌بخشی، تسهیل فرآیندهای قانونی، و افزایش تأثیر پژوهش‌های دانشگاهی بر نیازهای کشور طراحی شده‌اند. از جمله دستاوردهای این برنامه می‌توان به واگذاری مأموریت‌های ملی و استانی به دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌ها، توسعه فرصت‌های مطالعاتی اساتید، بازنگری آیین‌نامه‌های مرتبط، و تقویت همکاری دانشگاه‌ها با بخش‌های دولتی و خصوصی اشاره کرد. همچنین، ایجاد مشوق‌های مناسب برای اعضای هیئت علمی، تدوین شیوه‌نامه‌های پژوهشی، توسعه سامانه‌های مدیریت قراردادهای پژوهشی، و شناسایی و تقدیر از طرح‌های برگزیده از دیگر نتایج مهم این اقدامات محسوب می‌شوند. این برنامه‌ها علاوه بر ایجاد بسترهای قانونی و ساختاری لازم، نقش مهمی در ارتقای سطح همکاری‌های دانشگاه‌ها با صنعت و جامعه ایفا نموده و زمینه را برای بهره‌گیری هدفمندتر از ظرفیت‌های علمی و پژوهشی کشور فراهم کرده‌اند.

معاونت پژوهشی
و قترابط با جامعه و صنعت

فصل چهارم:

ارزیابی و آسیب شناسی

۴-۱ مقدمه

طرح تحول همکاری‌های دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی با جامعه و صنعت در سال ۱۳۹۸ توسط وزارت علوم، تحقیقات و فناوری تدوین، تصویب و ابلاغ شده است. این سند با اهدافی میان‌مدت و برای دوره‌ای پنج‌ساله تدوین شده و در پایان سال ۱۴۰۳ مورد ارزیابی و بازنگری قرار گرفته است. نتایج این مطالعه، بر اساس دیدگاه‌های خبرگان دانشگاهی و متخصصان صنعت، در این فصل ارائه شده است.

نهادهای مرتبط با ارتباط صنعت و دانشگاه، از جمله پژوهشگاه‌ها و مراکز علمی کشور، به‌عنوان متولیان و ذی‌نفعان اصلی این سند، در فرآیند بازنگری و ارزیابی آن مورد توجه ویژه قرار گرفته‌اند. طرح تحول همکاری‌های دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی با جامعه و صنعت که از این پس در این فصل به‌اختصار «طرح تحول» نامیده می‌شود، شامل هشت راهبرد اصلی و ۴۴ اقدام عملیاتی متناسب با این راهبردها است. در این فصل، میزان موفقیت در اجرای هر یک از ۴۴ اقدام عملیاتی طرح تحول از دیدگاه مخاطبان و ذی‌نفعان بررسی شده است. علاوه بر سنجش میزان موفقیت اجرا، اهمیت هر یک از این اقدامات نیز ارزیابی شده است. این پرسش‌نامه همچنین شامل نظرسنجی برای شناسایی شاخص‌های عملکردی مناسب جهت ارزیابی هر اقدام و دریافت پیشنهادات تکمیلی بوده است.

نتایج نظرسنجی نشان می‌دهد که همچنان برخی چالش‌های اساسی در حوزه ارتباط دانشگاه‌ها با جامعه و صنعت وجود دارد که لازم است در بازنگری و به‌روزرسانی سند مورد توجه و تحلیل قرار گیرد. همچنین، ضرورت ایجاد هماهنگی بیشتر میان ذی‌نفعان حوزه سیاست‌گذاری علم، فناوری و نوآوری، همراه با توجه ویژه به دانش و فناوری‌های جدید، به‌ویژه فناوری‌های نوظهور انقلاب صنعتی چهارم، از جمله موضوعاتی است که مورد تأکید مخاطبان قرار گرفته است. در این فصل، دیدگاه‌های مخاطبان درباره هر یک از هشت راهبرد سند تحول و اقدامات زیرمجموعه آن، به‌تفکیک بررسی و تحلیل شده است.

همانطور که از شکل ۴-۱ نیز مشاهده می‌شود، برای ارزیابی اقدامات سند تحول از ماتریس تحلیلی "ضرورت اقدام" و "درصد تحقق" استفاده شده است. بر اساس نظرات خبرگان دانشگاهی و همچنین ذینفعان مربوطه صنعتی، جایگاه هر اقدام در چهار ربع قسمت ماتریس شناسایی شده است. جای هر یک از اقدامات در این ماتریس نشان می‌دهد که اقدام مربوطه چه وضعیتی از ساختار اجرایی ارتباط صنعت و دانشگاه را دارد و چه راهبردی برای پیشبرد مناسب‌تر آن در برنامه سند طرح تحول جدید می‌تواند مناسب‌تر باشد.

ربع اول ماتریس جایی است که اقدام مربوطه در سند تحول به عنوان اولویت‌های ثانویه شناخته می‌شود، چرا که هم ضرورت اقدام در آن پایین‌تر از میانگین بوده و هم درصد تحقق در آن قابل توجه نبوده است. به همین دلیل، نمی‌تواند در اولویت برنامه‌ریزی حمایتی و توسعه قرار بگیرد و به عنوان اولویت‌های ثانویه شناخته می‌شود.

ربع دوم، که در شکل نیز پررنگ‌تر نشان داده شده است، از جایگاه مناسب‌تری برخوردار است؛ جایگاهی که ضرورت اقدام در آن‌ها بالا بوده، اما کمتر مورد توجه قرار گرفته‌اند. این کم توجهی ممکن است سهواً بوده باشد، اما بیشتر به دلیل مسائل کلان و محدودیت‌های موجود رخ داده است. اینکه کدام اقدامات در این ربع قرار گیرند بسیار مهم و مورد توجه هستند. همچنین واکاوی علت‌های عدم توفیق آن‌ها، در عین اهمیت‌شان، مورد نظر محققین برای شناسایی و تشخیص بوده است. بنابراین، اقداماتی که در ربع دوم قرار می‌گیرند، مورد توجه جدی‌تر برای طرح تحول جدید خواهند بود.

ربع سوم، جایی است که با وجود آنکه ضرورت اقدامات در آن کمتر بوده است، درصد تحقق بیشتری داشتند. احتمال دارد این اتفاق به دلایل مربوط به اقتضائات سیاست‌گذاری و یا کم‌توجهی مدیران به موضوع اولویت‌بندی و تخصیص مناسب‌تر منابع صنایع صورت گرفته باشد. بررسی‌های این گزارش نشان می‌دهد که تعداد اقدامات قرارگرفته در این ربع محدود بوده است.

ربع چهارم ماتریس نیز جایی است که در آن هم ضرورت اقدام بالا بوده و هم درصد تحقق مناسب بوده است که نشان‌دهنده موفقیت در اجرای اقدامات مربوطه است. خوشبختانه اکثر اقدامات موجود در طرح تحول

در ربع چهارم ماتریس قرار دارند. البته نتایج کلی مطالعه نشان می‌دهد که با توجه به اهمیت اولویت‌بندی اقدامات در اسناد پشتیبان، تقریباً تمامی اقدامات ۴۴گانه طرح تحول در نسخه قبلی از میزان اهمیت بالایی برخوردار بوده‌اند و تفاوت‌های کلی آن‌ها در میزان تحقق آن‌ها بوده است که واکاوی اساسی آنها در پایان این گزارش مورد بحث قرار خواهد گرفت.

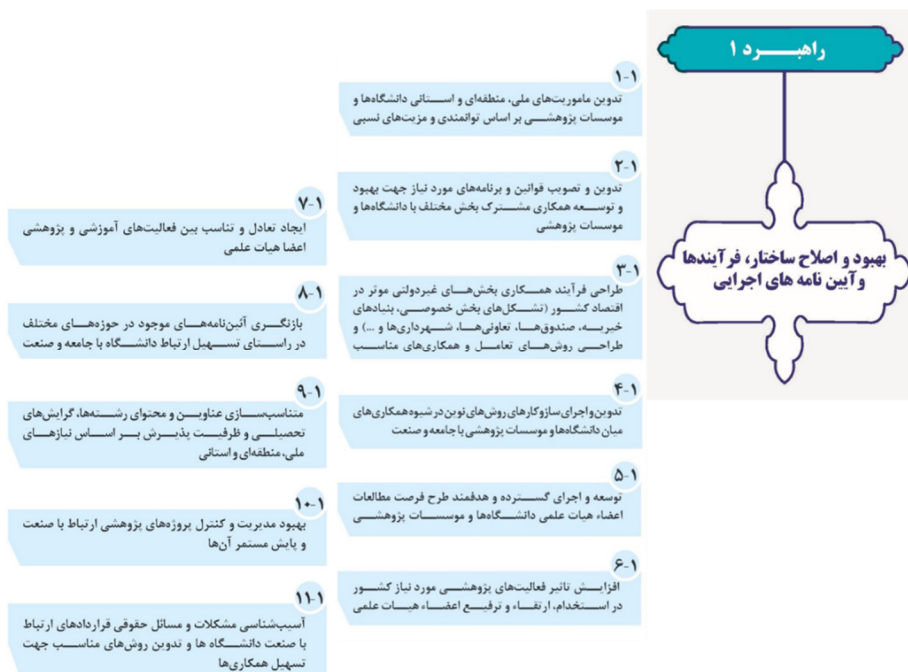

شکل ۴-۱ ماتریس اولویت‌های پژوهشی

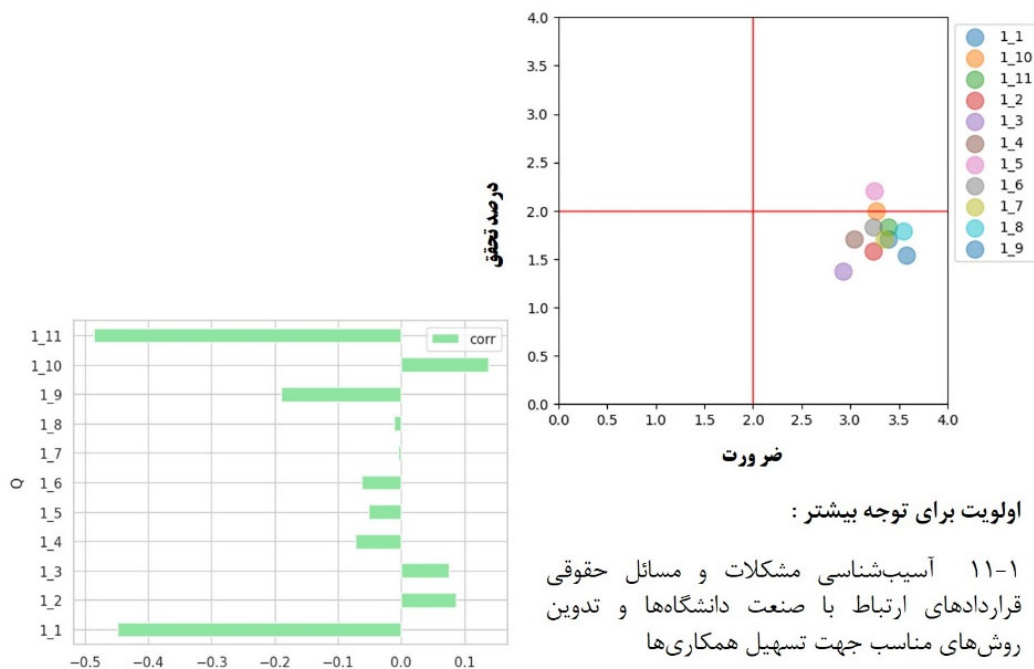
۴-۱-۱-۱ بررسی راهبرد ۱

راهبرد نخست سند طرح تحول بر بهبود و اصلاح ساختار فرآیندها و آیین‌نامه‌های اجرایی متمرکز است و شامل ۱۱ اقدام می‌شود (شکل ۴-۲). نتایج ارزیابی این اقدامات نشان می‌دهد که از دیدگاه خبرگان، بالاترین میزان اهمیت در این بخش به آسیب‌شناسی مشکلات و مسائل حقوقی قراردادهای و تدوین روش‌های مناسب برای تسهیل همکاری‌ها اختصاص دارد. باین‌حال، به حل مسائل مرتبط با این حوزه توجه کافی نشده است. پس از این اقدام، دو حوزه دیگر نیز دارای اهمیت ویژه‌ای هستند: بهبود مدیریت کلان و کنترل پروژه‌های

پژوهشی در ارتباط با صنعت؛ و دوم، متناسب سازی عناوین و محتوای رشته های تحصیلی و ظرفیت های پذیرش دانشگاهی بر اساس نیازهای منطقه ای و استانی.

شکل ۴-۲ راهبرد ۱ و اقدامات مربوط به آن

شکل ۳-۴ نمودارهای ذیل راهبرد ۱

کدگذاری نظرات خبرگان در خصوص این راهبرد، پیشنهاداتی را ارائه می دهد که می توان از آن ها در نسخه جدید طرح تحول بهره برداری کرد. این پیشنهادات به ترتیب شامل موارد زیر هستند:

- البته در خصوص بند ۲-۱، قانونی چون ماده ۱۳ قانون جهش تولید دانش بنیان جدید و بسیار مفید خواهند بود.

- حضور اعضای هیئت علمی در شوراها و پژوهشی و اجرایی سازمان‌های دولتی و شرکت‌های بزرگ: حتی در صورت عدم برخورداری از حق رأی، مشارکت آن‌ها می‌تواند نقش بسزایی در بهبود تصمیم‌گیری‌های علمی و اقتصادی کشور داشته باشد.
- ایجاد تعادل میان فعالیت‌های پژوهشی و فناوری اعضای هیئت علمی: این اقدام با هدف تشویق اعضا به تغییر رویکرد از مقاله‌محوری به مسئله‌محوری و اجرای طرح‌های کاربردی پیشنهاد شده است
- پیشنهاد ایجاد مشوق‌های جدید برای انتخاب موضوع پژوهش متناسب با مأموریت‌ها و نیازهای دانشگاه‌ها و جامعه و صنعت
- تدوین مشوق‌های مازاد برای اعضای هیئت علمی که ارتباط فعال و مؤثری با جامعه و صنعت دارند.
- افزایش هماهنگی میان سامانه‌های مختلف وزارت علوم (نان، سمات، ساتع، ساجد و ...) و ایجاد یک سامانه یکپارچه.

در راستای اجرای مناسب‌تر این راهبرد و اقدامات ذیل آن، پیشنهادهای ارائه‌شده برای اقدام ۱-۱ (تدوین مأموریت‌های ملی، منطقه‌ای و استانی دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی بر اساس توانمندی‌ها و مزیت‌های نسبی) به شرح زیر هستند:

تعیین و پیگیری مأموریت‌های منطقه‌ای و استانی:

- مأموریت‌های هر مرکز علمی باید بر اساس تخصص و محورهای فعالیت منطقه‌ای مشخص شوند و اجرای آن‌ها با جدیت و طبق برنامه زمان‌بندی‌شده پیگیری گردد.
- شاخص‌های ارزیابی عملکرد دانشگاه‌ها در تحقق مأموریت‌های استانی:
- تعداد دانشگاه‌هایی که موفق به ثبت مزیت‌های استانی شده‌اند.
- تعداد طرح‌های پژوهشی ثبت‌شده در راستای مأموریت‌های استانی.
- تعداد اعضای هیئت علمی، پژوهشگران و دانشجویان درگیر در این طرح‌ها.

- مجموع مبلغ قراردادهای پژوهشی و میزان جذب منابع مالی در چارچوب مأموریت‌های استانی.

گذار از تدوین مأموریت‌ها به پایش دستاوردها:

- تمرکز بر ارزیابی مستمر شاخص‌هایی همچون تعداد فعالیت‌های اجرایی‌شده و میزان جذب منابع مالی.

- تخصیص مشوق‌های مالی ملموس در بودجه دانشگاه‌ها برای تشویق به اجرای مأموریت‌ها.

افزایش تعامل دانشگاه‌ها با صنایع استانی:

- بررسی تعداد قراردادهای منعقدشده بین دانشگاه‌ها و صنایع محلی.
- ارزیابی میزان ارزش مالی قراردادهای پژوهشی و صنعتی.
- اصلاح و به‌روزرسانی واحدهای درسی رشته‌های دانشگاهی در مراکز استان‌ها، متناسب با نیازهای صنعتی و اقتصادی منطقه.

پیشنهاد‌های ارائه‌شده برای اقدام ۱-۲ (تدوین و تصویب قوانین و برنامه‌های مورد نیاز جهت بهبود و توسعه همکاری‌های مشترک میان دستگاه‌های اجرایی دولتی و دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی) شامل موارد زیر است:

- **سامان‌دهی تعامل با سازمان‌های بیمه:** یکی از حوزه‌های کلیدی در همکاری‌های پژوهشی، تعامل مؤسسات پژوهشی و دانشگاهی با سازمان‌های بیمه است. به‌منظور تسهیل این همکاری‌ها، ضروری است مشکلات اجرایی موجود شناسایی شده و راهکارهای مؤثر برای برطرف‌سازی آن‌ها تدوین و اجرایی شود.

- **بازنگری و اصلاح قوانین موجود:** قوانین مرتبط با همکاری‌های پژوهشی میان دستگاه‌های اجرایی و مؤسسات علمی باید گردآوری و مورد بررسی جامع قرار گیرد. در این راستا، لازم است موانع اجرایی این قوانین احصا شده و در صورت نیاز، اصلاحات لازم برای بهبود فرآیندهای اجرایی و تسهیل تعاملات میان طرفین اعمال گردد.

پیشنهادهای ارائه شده برای اقدام ۱-۳ (طراحی فرآیند همکاری بخش‌های غیردولتی مؤثر در اقتصاد کشور) (تشکل‌های بخش خصوصی، بنیادهای خیریه، صندوق‌ها، تعاونی‌ها، شهرداری‌ها و ...) و طراحی روش‌های تعامل و همکاری‌های مناسب) شامل موارد زیر است:

- وزن‌دهی به صنایع غیردولتی بر اساس میزان تأثیرگذاری آن‌ها در اقتصاد استان یا کشور
- ارزیابی سطح تعامل با این صنایع بر مبنای تعداد و ارزش قراردادهای منعقدشده
- تحلیل نسبت قراردادهای صنعتی به سود خالص آن‌ها

پیشنهادهای ارائه شده برای اقدام ۱-۵ (توسعه و اجرای گسترده و هدفمند طرح فرصت مطالعاتی اعضای هیات علمی دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی) شامل موارد زیر است:

- **از نظر گستردگی:** بررسی تعداد نفرات مشمول فرصت مطالعاتی و شرکت‌کنندگان در آن تاکنون
- **از نظر هدفمندی:** ارزیابی تعداد فرصت‌های مطالعاتی در جامعه و صنعت که به بیش از یک قرارداد پژوهشی یا پایان‌نامه تقاضامحور منجر شده باشد

- **چالش‌ها:** برخی موارد به فعالیت‌های صوری تبدیل شده است که نیاز به بازنگری دارند
- **شاخص‌های ارزیابی:**

- تعداد اعضای هیئت علمی اعزام شده
- تعداد قراردادهای منعقدشده توسط این اعضا پس از بازگشت به دانشگاه
- تعداد پایان‌نامه‌های کاربردی تعریف شده توسط این اعضای هیئت علمی

پیشنهادهای ارائه شده برای اقدام ۱-۶ (افزایش تأثیر فعالیت‌های پژوهشی مورد نیاز کشور در استخدام، ارتقاء و ترفیع اعضای هیات علمی) شامل موارد زیر است:

- تعداد بندهای آیین نامه‌های مرتبط

- نسبت امتیاز این بند به کل امتیازات آیین نامه ها

پیشنهادهای ارائه شده برای اقدام ۱-۷ (ایجاد تعادل و تناسب بین فعالیتهای آموزشی و پژوهشی اعضای هیات علمی) شامل موارد زیر است:

- تعادل و تناسب ویژه برای پژوهشگاهها باید مورد توجه قرار گیرد.
- نسبت تعداد ساعات تدریس به ساعات تحقیق در هفته برای اعضای هیئت علمی باید بررسی و تنظیم شود.

پیشنهادهای ارائه شده برای اقدام ۱-۸ (بازنگری آئین نامه های موجود در حوزه های مختلف در راستای تسهیل ارتباط دانشگاه ها با جامعه و صنعت) شامل موارد زیر است:

- نسبت امتیاز این بند به کل امتیازات آیین نامه ها

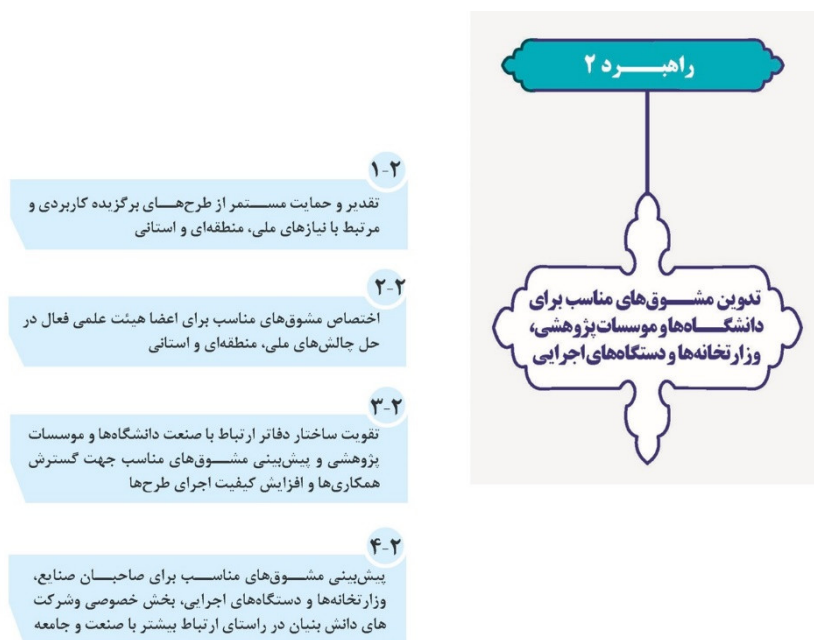
پیشنهادهای ارائه شده برای اقدام ۱-۹ (متناسب سازی عناوین و محتوای رشته ها، گرایش های تحصیلی و ظرفیت پذیرش بر اساس نیازهای ملی، منطقه ای و استانی) شامل موارد زیر است:

- احصاء گرایش های کاربردی و مورد نیاز در شرایط کنونی جامعه و توجه به تربیت نیروهای متخصص در این زمینه ها

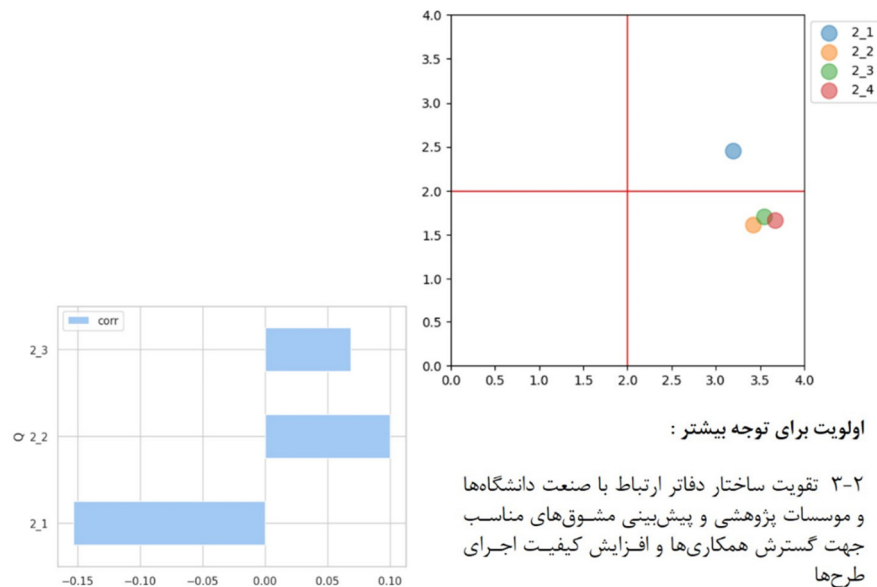
- بررسی تخصصی قراردادهای امضا شده بر اساس تخصص های مورد نیاز در استان ها
- نسبت تعداد قراردادهای دانشگاه و صنعت برای هر رشته به تعداد کل قراردادها
- رصد تخصصی فارغ التحصیلان رشته ها در استان ها و تطبیق آن با نیازهای بازار کار

۴-۱-۲ بررسی راهبرد ۲

راهبرد ۲ طرح تحول به تدوین مشوق‌های مناسب برای دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی، وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های اجرایی پرداخته است (شکل ۴-۴). این راهبرد شامل چهار اقدام کلیدی است که یکی از آن‌ها به پیش‌بینی حقوق مناسب برای صاحبان صنایع در ارتباط با جامعه و صنعت اختصاص دارد و از موفقیت بالایی در اجرا و اهمیت زیادی برخوردار است. باین‌حال، سه اقدام دیگر نیازمند توجه بیشتری هستند که به ترتیب اهمیت شامل اقدامات ۲-۳، ۲-۲ و ۲-۱ می‌شوند.

شکل ۴-۴ راهبرد ۲ و اقدامات مربوط به آن

شکل ۴-۵ نمودارهای ذیل راهبرد ۲

- همچنین، پیشنهادهایی که در راستای کمک به اجرای مناسب‌تر این راهبرد و اقدامات ذیل آن مطرح شده‌اند، به ترتیب شامل موارد زیر بوده‌اند:
- پیشنهادهای ارائه‌شده برای اقدام ۱-۲ (تقدیر و حمایت مستمر از طرح‌های برگزیده کاربردی و مرتبط با نیازهای ملی، منطقه‌ای و استانی) شامل موارد زیر است:
- تأکید بر حوزه تخصصی انجام گرفته و توجه ویژه به کار گروهی و تیمی
 - نسبت امتیازات کسب‌شده از قراردادها در ارتقای اعضای هیئت علمی به کل امتیازات مربوط به ارتقاء

پیشنهاد ارائه شده برای اقدام ۲-۲ (اختصاص مشوق‌های مناسب برای اعضای هیئت علمی فعال در حل چالش‌های ملی، منطقه‌ای و استانی) به شرح زیر است:

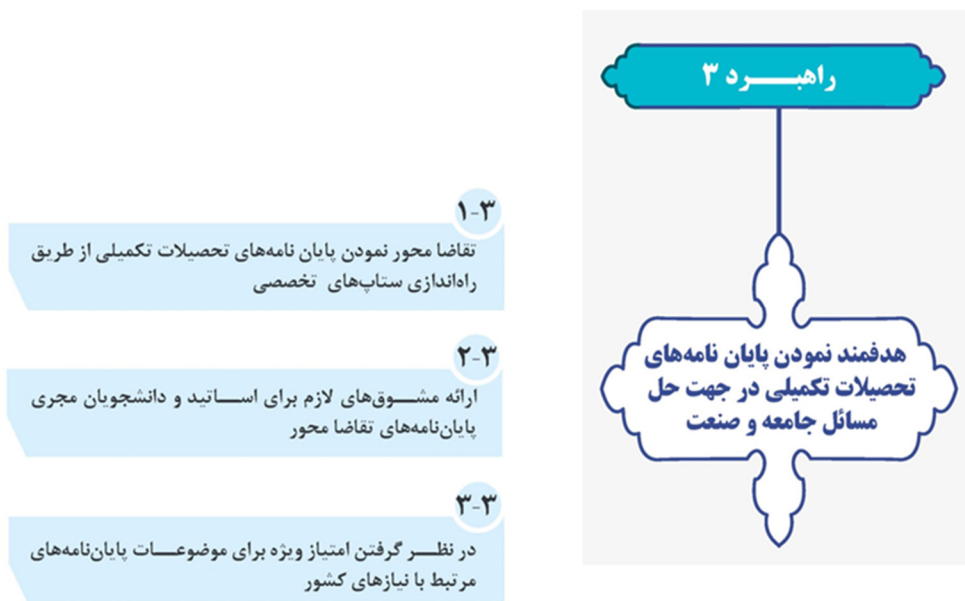
- اختصاص مشوق‌های بیشتر به صنعت به منظور تقویت و گسترش همکاری‌های آن با مراکز پژوهشی.

پیشنهاد‌های ارائه شده برای اقدام ۲-۳ (تقویت ساختار دفاتر ارتباط با صنعت دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی و پیش‌بینی مشوق‌های مناسب جهت گسترش همکاری‌ها و افزایش کیفیت اجرای طرح‌ها) به شرح زیر است:

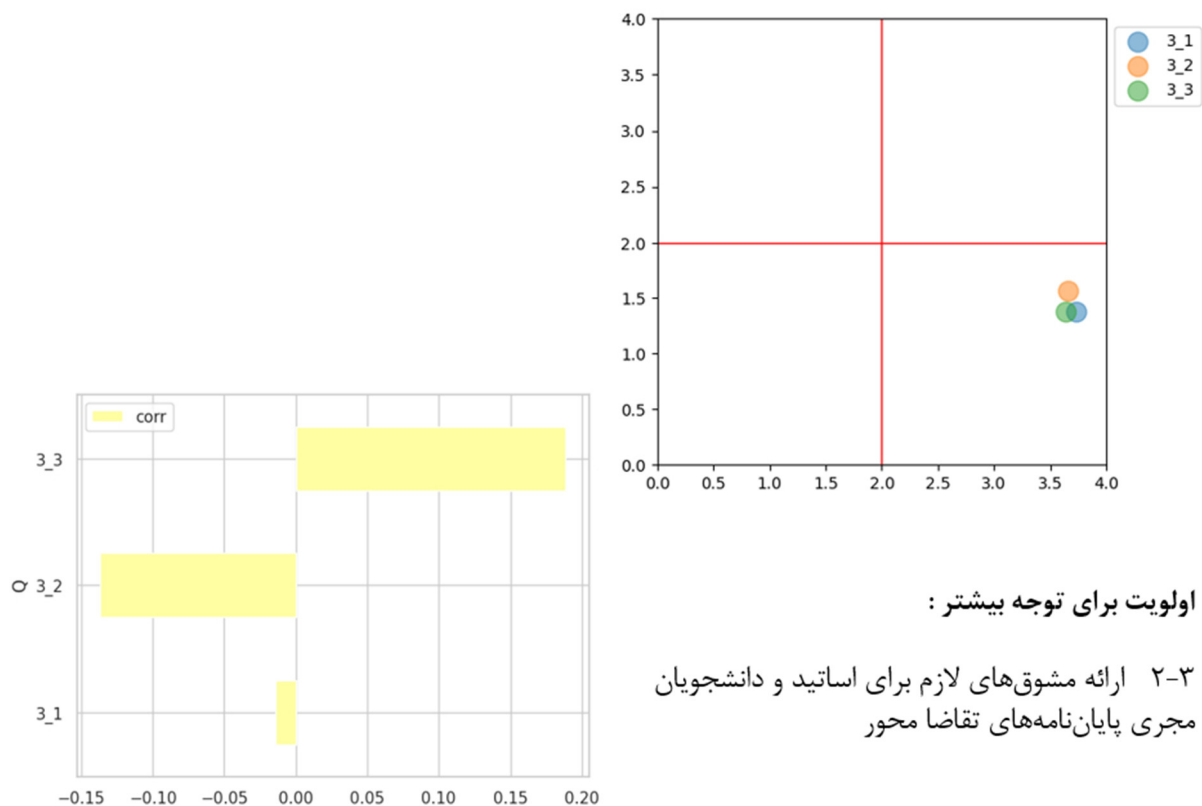
- نسبت تعداد این نوع مشوق‌ها به مشوق‌های دیگر موجود در صنایع
- نسبت مبلغ مالی این نوع مشوق‌ها به مبالغ مشوق‌های دیگر (نظیر بخشش‌های مالیاتی در خیریه‌ها و سایر مشوق‌ها)

۴-۱-۳ بررسی راهبرد ۳

راهبرد سوم به هدفمند کردن پایان نامه های تحصیلات تکمیلی در جهت حل مسائل جامعه و صنعت اختصاص دارد (شکل ۴-۶) و شامل سه اقدام کلیدی مرتبط است. هر سه اقدام در ربع دوم ماتریس، که نشان دهنده لزوم توجه بیشتر است، قرار گرفته اند. بر اساس تحلیل های کلی و با اختلافی اندک، اقدام ۲-۳، که به ارائه مشوق های لازم برای اساتید و دانشجویان پایان نامه های تقاضا محور مربوط می شود، در اولویت قرار گرفته است. دو اقدام دیگر نیز پس از این اقدام، از نظر لزوم توجه بیشتر، در رتبه های بعدی قرار دارند. ماتریس مربوطه در شکل زیر وضعیت این اقدامات را در ربع دوم نشان می دهد.

شکل ۴-۶ راهبرد ۳ و اقدامات مرتبط با آن

شکل ۴-۷ نمودارها - ذیل راهبرد ۳

اولویت برای توجه بیشتر :

۲-۳ ارائه مشوق‌های لازم برای اساتید و دانشجویان
مجری پایان‌نامه‌های تقاضا محور

بر اساس کدگذاری نظرات خبرگان و در راستای شاخص‌های عملکردی این ماتریس (شکل ۴-۷)، پیشنهادهای زیر ارائه شده‌اند:

- با توجه به مأموریت‌گرایی دانشگاه‌ها در خصوص بند ۳-۳، پیشنهاد می‌شود که "نیازهای استان" جایگزین "نیازهای کشور" شود.

- لزوم هماهنگی میان معاونت‌های مختلف دانشگاه و وزارت در هدفمندسازی پایان‌نامه‌ها
- لزوم ایجاد سازوکار متناسب برای محدود کردن ظرفیت جذب دانشجوی تحصیلات تکمیلی عادی و افزایش ظرفیت جذب دانشجوی تحصیلات تکمیلی تقاضامحور
- ایجاد سازوکار ویژه جذب دانشجوی تقاضامحور از مسیر قراردادهای فعال جامعه و صنعت
- لزوم اصلاح آیین‌نامه‌های ارتقاء و تبدیل وضعیت و ایجاد بندهای وتویی برای هدایت پایان‌نامه‌های تقاضامحور

همچنین، پیشنهادهایی که در راستای کمک به اجرای مناسب‌تر این راهبرد و اقدامات ذیل آن مطرح شده‌اند، به ترتیب شامل موارد ذیل بوده‌اند:

پیشنهادهایی برای اقدام ۱-۳ (تقاضامحور نمودن پایان‌نامه‌های تحصیلات تکمیلی از طریق راه‌اندازی ستاپ‌های تخصصی) به شرح زیر است:

- طراحی برنامه‌های چندساله برای رفع مشکلات کشور در زمینه‌های مختلف و الزام مراکز آموزشی و پژوهشی به هدایت پایان‌نامه‌ها و رساله‌ها طبق این برنامه‌ها تا رسیدن به هدف نهایی، همراه با رصد مداوم پیشرفت برنامه.
- نسبت تعداد پایان‌نامه‌های تقاضامحور در رشته‌های کاربردی به کل پایان‌نامه‌های آن رشته‌ها در هر دانشگاه.

پیشنهاد برای اقدام ۲-۳ (ارائه مشوق‌های لازم برای اساتید و دانشجویان مجری پایان‌نامه‌های تقاضامحور) به شرح زیر است:

- تعداد و مبلغ تشویق به ازای هر پایان‌نامه.

پیشنهادهای برای اقدام ۳-۳ (در نظر گرفتن امتیاز ویژه برای موضوعات پایان‌نامه‌های مرتبط با نیازهای کشور) به شرح زیر است:

- در این مورد باید درصد رفع معضل و نیاز کشور نیز مورد بررسی قرار گیرد.
- نسبت تعداد پایان‌نامه‌های تقاضامحور به کل پایان‌نامه‌ها در هر رشته.

۴-۱-۴ بررسی راهبرد ۴

راهبرد چهارم به ارتقای توانمندی‌های مهارتی و متناسب‌سازی قابلیت‌های آن‌ها با نیازهای صنعت اختصاص دارد و شامل ۵ اقدام است (شکل ۴-۸). در این بخش نیز تقریباً تمامی اقدامات در ربع دوم ماتریس قرار دارند، که این موضوع در شکل مشخص است (شکل ۴-۹). از میان همه اقدامات این بخش، توسعه همکاری ساختارهای صلاحیت حرفه‌ای با دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی و همکاری در استقرار نظام صلاحیت حرفه‌ای کشور در اولویت اصلی حمایتی قرار دارد.

راهبرد ۴

ارتقاء مهارت افزایی و توانمندی دانشجویان
و دانش آموختگان متناسب با نیازهای صنعت
و جامعه در راستای توسعه اشتغال پذیری
دانش آموختگان دانشگاه ها

۱-۴

توسعه، ساماندهی و پایش مستمر دوره های مهارت افزایی
دانشجویان و دانش آموختگان بر اساس نیازهای بازار کار در
سطح ملی، منطقه ای و استانی با همکاری وزارتخانه ها و
دستگاه های اجرایی

۲-۴

ساماندهی و افزایش کیفیت و بهره وری دوره های کارآموزی
دانشجویان

۳-۴

جلب همکاری و حمایت وزارتخانه ها و دستگاه های اجرایی،
تشکیل های بخش خصوصی و نهادهای مرتبط برای ارائه
امتیازات، مشوق های مناسب به دانشجویان و دانش آموختگان
شرکت کننده در دوره های مهارت افزایی

۴-۴

پایش مستمر وضعیت اشتغال دانش آموختگان دانشگاهی و
توسعه همکاری مشترک با دانش آموختگان در جهت بهبود
فعالیت ها و برنامه های دانشگاه ها و موسسات پژوهشی

۵-۴

توسعه همکاری ساختارهای صلاحیت حرفه ای در دانشگاه ها
و موسسات پژوهشی و همکاری در استقرار نظام صلاحیت
حرفه ای کشور

شکل ۴-۸ راهبرد ۴ و اقدامات مرتبط

اولویت برای توجه بیشتر :

۴-۵ توسعه همکاری ساختارهای صلاحیت حرفه‌ای
با دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی و همکاری در
استقرار نظام صلاحیت حرفه‌ای کشوری کشور

شکل ۴-۹ نمودارها - ذیل راهبرد ۴

پیشنهادهای ارائه شده از سوی خبرگان در خصوص شاخص های اندازه گیری عملکرد و چگونگی اجرای موفق تر
را هبرد ۴ به شرح زیر است:

- ساز و کار توانمندسازی دانشجویان و دانش آموختگان از مسیر فعالیت در پروژه ها و قراردادهای جامعه و صنعت، و سازوکار متناسب با قوانین بیمه و تأمین اجتماعی کشور (جلوگیری از جریمه تأمین اجتماعی و برقراری پوشش بیمه ای متناسب برای دانشجویان و دانش آموختگان).
- تشویق و ایجاد طرح های کارورزی و کارآموزی و مهارت آموزی در کنار قراردادهای جامعه و صنعت.
- ایجاد سازوکار دستیار پژوهشی و دستیار تخصصی (پسادکتری) در طرح ها و قراردادهای جامعه و صنعت.
- دوره ها برخی اوقات تبدیل به کلاس درس شده و بی فایده می شوند؛ مهارت آموزی باید در محیط کار یا در محیطی شبیه واقعیت انجام شود، همانند طرح های شهید احمدی روشن.
- طرحی در دانشگاه صنعتی شیراز در حال تدوین است که در آن یک حامی بیرونی (مانند یک صنعت) در مجموعه ای از فعالیت های دانشجویان، نظیر انتخاب دروس اختیاری، دوره های کهد، موضوع پایان نامه و مشاوره آن، اعمال نظر می کند و دانشجو را برای جذب در نوع کسب و کار خود آماده می سازد. در نهایت، چنانچه شرایط جذب وجود داشته باشد، دانشجوی مذکور را پس از فارغ التحصیلی در اولویت استخدام قرار می دهد.

پیشنهادهای ارائه شده برای اقدام ۴-۱ (توسعه، ساماندهی و پایش مستمر دوره های مهارت افزایی دانشجویان و دانش آموختگان بر اساس نیازهای بازار کار در سطح ملی، منطقه ای و استانی با همکاری وزارتخانه ها و دستگاه های اجرایی) به شرح زیر است:

- افزایش امکانات آزمایشگاهی و رفاهی جهت بازدیدهای علمی می تواند به تحقق این هدف کمک کند. متأسفانه، بسیاری از دانشگاه ها در این زمینه با محدودیت هایی مواجه هستند.
- نسبت تعداد دوره های تخصصی متمرکز مهارتی به کل دوره های مهارتی برگزار شده به عنوان شاخصی برای ارزیابی میزان تمرکز بر مهارت های تخصصی.
- نسبت تعداد ساعات دوره های تخصصی به تعداد ساعات واحدهای درسی به منظور سنجش میزان توجه به مهارت آموزی در مقایسه با آموزش نظری.

پیشنهاد ارائه شده برای اقدام ۴-۲ (ساماندهی و افزایش کیفیت و بهره وری دوره های کارآموزی دانشجویان) به شرح زیر است:

- نسبت تعداد فارغ التحصیلان جذب شده در مشاغل مرتبط با تخصص هایی که در دوره های کارآموزی کسب کرده اند به عنوان معیاری برای سنجش اثربخشی این دوره ها.

پیشنهاد ارائه شده برای اقدام ۴-۴ (پایش مستمر وضعیت اشتغال دانش آموختگان دانشگاهی و توسعه همکاری مشترک با دانش آموختگان به منظور بهبود فعالیت ها و برنامه های دانشگاه ها و مؤسسات پژوهشی) به شرح زیر است:

- نسبت تعداد فارغ التحصیلان جذب شده در مشاغل مرتبط با تخصص های آموزش دیده در رشته های دانشگاهی به عنوان شاخصی برای ارزیابی میزان همخوانی آموزش های دانشگاهی با نیازهای بازار کار.

۴-۱-۵ بررسی راهبرد ۵

راهبرد پنجم نیز به سازمان‌دهی برای حضور مؤثر دانش‌آموختگان در پاسخ‌گویی به نیازهای بازار کار و بهبود بهره‌وری اختصاص دارد و شامل سه اقدام عملیاتی از اقدامات ۴۴ گانه طرح تحول است (شکل ۴-۱۰). هر سه اقدام در ربع ماتریس لزوم توجه بیشتر قرار گرفته‌اند. از میان این سه اقدام، اقدام مرتبط با اجرای دوره‌های پسا دکترا و جذب محققان در صنعت، مطابق ماتریس شکل ۴-۱۱، در اولویت لزوم توجه بیشتر از سوی خبرگان قرار گرفته است.

۵-۱

توسعه فناوری و ارتقاء بهره‌وری در صنعت از طریق اجرای دوره‌های پسادکترا و جذب محققان در صنعت

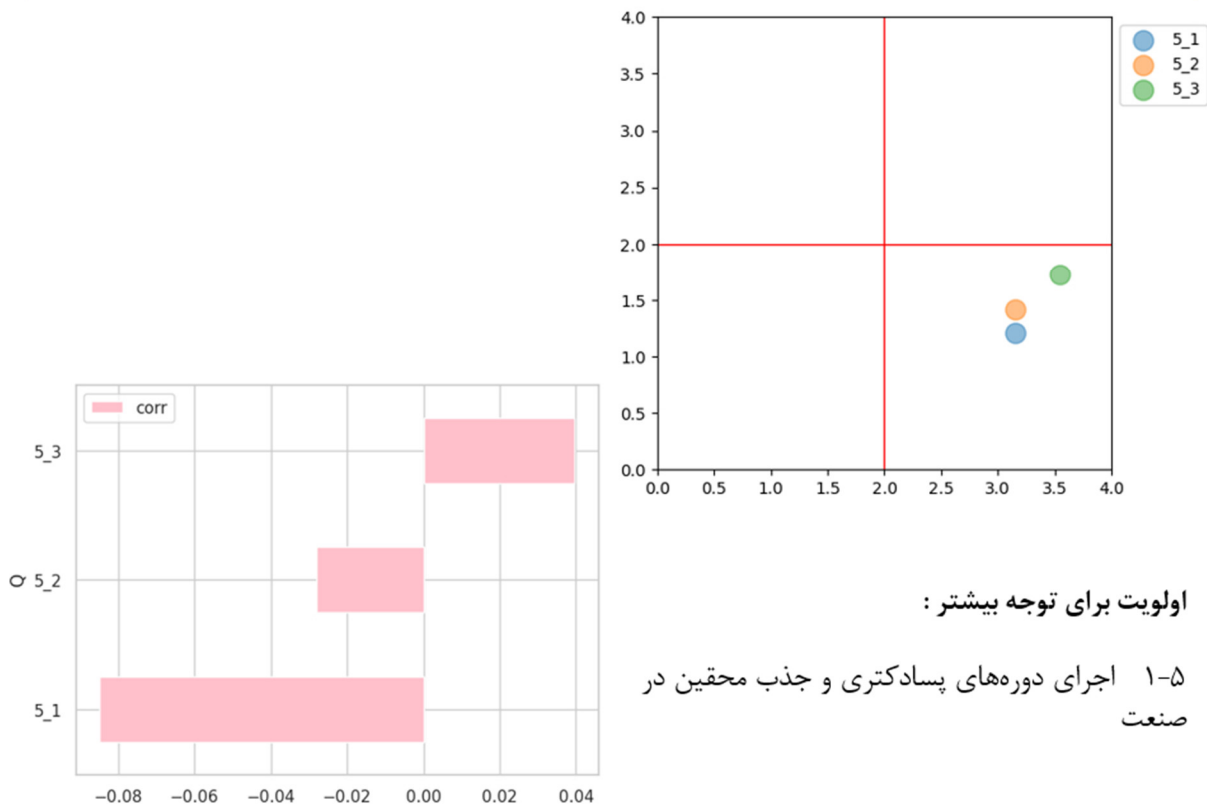
۵-۲

سازمان‌دهی و توسعه ساختارهای هدایت شغلی و کاریابی تخصصی در دانشگاه‌ها

۵-۳

برنامه ریزی منسجم دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی جهت توسعه فرصت‌های مناسب برای آشنایی دانشجویان با محیط‌های واقعی کار (بازدیدهای تخصصی، کاربینی، کارورزی و ...)

شکل ۴-۱۰ راهبرد ۵ و اقدامات مرتبط

شکل ۴-۱۱ نمودارها - ذیل راهبرد ۵

- پیشنهادهای ارائه‌شده از سوی خبرگان در خصوص این راهبرد شامل موارد زیر است:
- ایجاد دوره‌های متنوع دستکاری پژوهشی و پیش‌بینی سازوکارهای قانونی متناسب با قوانین بیمه و تأمین اجتماعی برای حمایت از دانشجویان و پژوهشگران.
 - تهیه فهرستی از صنایع مناسب برای بازدید دانشجویان و در نظر گرفتن مشوق‌هایی برای اساتید همراه به‌منظور تشویق مشارکت آن‌ها. همچنین، مستندسازی بازدیدها، تناسب تعداد بازدیدکنندگان با

ظرفیت میزبان و اطلاع رسانی مؤثر به مخاطبان به عنوان عوامل کلیدی در بهبود کیفیت این برنامه مورد تأکید قرار گرفته است.

پیشنهاد ارائه شده برای اقدام ۵-۱ (توسعه فناوری و ارتقای بهره‌وری در صنعت از طریق اجرای دوره‌های پسادکتری و جذب محققین در صنعت) به شرح زیر است:

- نسبت تعداد پژوهشگران پسادکتری فعال در موضوعات کاربردی و صنعتی به کل پژوهشگران پسادکتری پژوهش محور در دانشگاه‌ها به عنوان شاخصی برای ارزیابی اثربخشی این برنامه مورد توجه قرار گیرد.

پیشنهادهای ارائه شده در راستای اقدام ۵-۲ (ساماندهی و توسعه ساختارهای هدایت شغلی و کاریابی تخصصی در دانشگاه‌ها) به شرح زیر است:

- تعداد مراکز فعال هدایت شغلی و کاریابی تخصصی در دانشگاه‌ها و میزان گسترش آن‌ها در سطح ملی
- تعداد فارغ التحصیلانی که از طریق این مراکز وارد بازار کار شده‌اند به عنوان شاخصی برای ارزیابی اثربخشی برنامه‌ها
- نسبت مجموع نفر-ساعت مشاوره ارائه شده در هر مرکز به تعداد دانشجویان و فارغ التحصیلان مراجعه کننده

پیشنهادهای ارائه شده برای اقدام ۵-۳ (برنامه ریزی منسجم دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی جهت توسعه فرصت‌های مناسب برای آشنایی دانشجویان با محیط‌های واقعی کار، شامل بازدیدهای تخصصی، کاربینی، کارورزی و...) به شرح زیر است:

- برطرف سازی محدودیت‌های امکاناتی دانشگاه‌ها برای برگزاری بازدیدهای تخصصی از صنایع و مراکز اجرایی

- الزام انجام بخشی از پایان‌نامه‌های تحصیلات تکمیلی در صنعت با ایجاد زیرساخت‌های حمایتی و تسهیل تعامل میان دانشگاه و صنعت
- نسبت تعداد تورهای علمی برگزار شده به کل برنامه‌های فرادرسى دانشکده‌ها به‌عنوان شاخصى برای سنجش میزان عملیاتی‌بودن آموزش‌ها

۴-۱-۶- بررسی راهبرد ۶

راهبرد ششم نیز که به فرهنگ‌سازی، شناسایی، مستندسازی و ترویج دستاوردها پرداخته است، شامل چهار اقدام است (شکل ۴-۱۲). نتایج بررسی‌ها نشان می‌دهد که تقریباً همه اقدامات این بخش در مقایسه با راهبردهای دیگر، در وضعیت بهتری از نظر تحقق اهداف قرار دارند. با این حال، اقدام مرتبط با برنامه‌ریزی دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی برای شکل‌دهی اکوسیستم موردنیاز به‌منظور ارتباط با جامعه و صنعت، در اولویت لزوم توجه از سوی خبرگان مورد تأکید قرار گرفته است (شکل ۴-۱۳).

۱-۶

شناسایی، مستندسازی و انتشار دستاوردها و توانمندی‌های ویژه در زمینه‌های علمی و فناوری به صورت مستمر

۲-۶

شناسایی و معرفی سالیانه طرح‌های برگزیده دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی کشور در راستای رفع نیازهای کشور

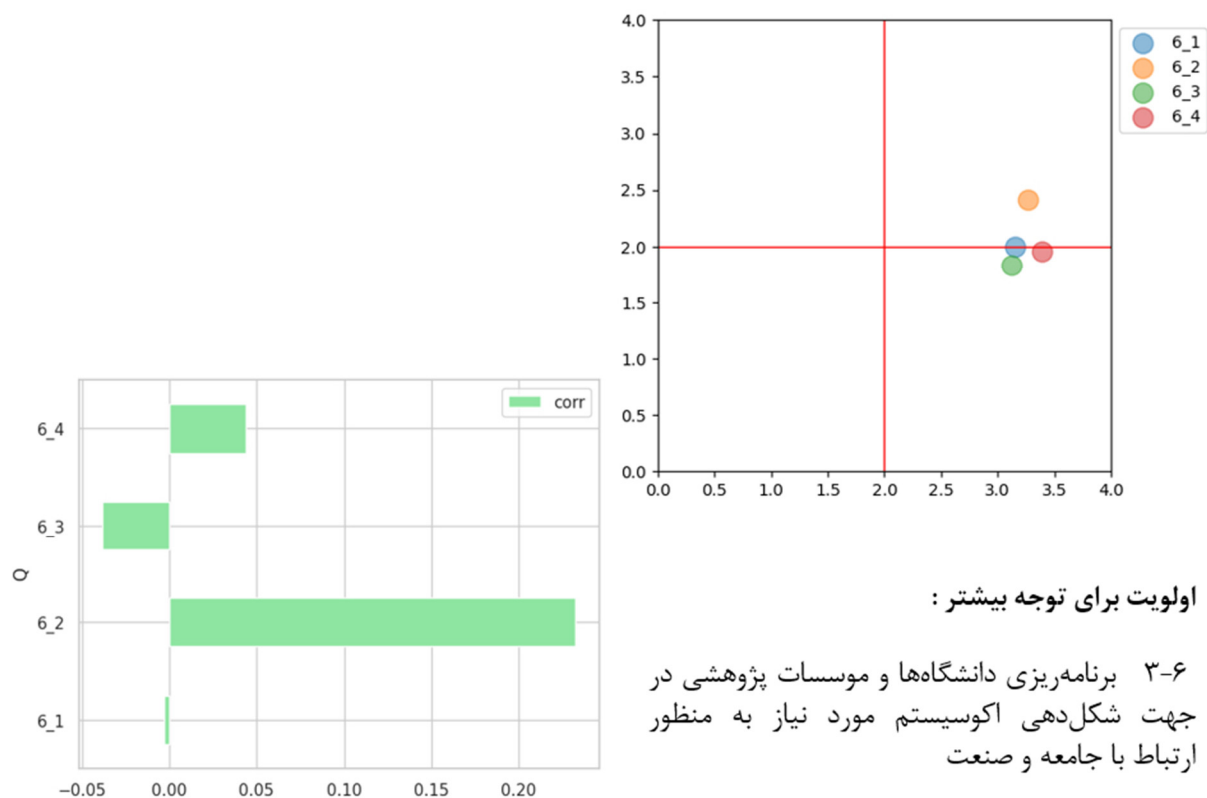
۳-۶

برنامه‌ریزی دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی در جهت شکل‌دهی اکوسیستم مورد نیاز به منظور ارتباط با جامعه و صنعت

۴-۶

استفاده مناسب و موثر از ظرفیت‌های رسانه‌ای و فضای مجازی در جهت اطلاع‌رسانی عمومی طرح‌ها، فرصت‌ها، آمارها، توانمندی و ...

شکل ۴-۱۲ راهبرد ۶ و اقدامات مرتبط

اولویت برای توجه بیشتر :

۳-۶ برنامه‌ریزی دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی در جهت شکل‌دهی اکوسیستم مورد نیاز به منظور ارتباط با جامعه و صنعت

شکل ۴-۱۳ نمودارها - ذیل راهبرد ۶

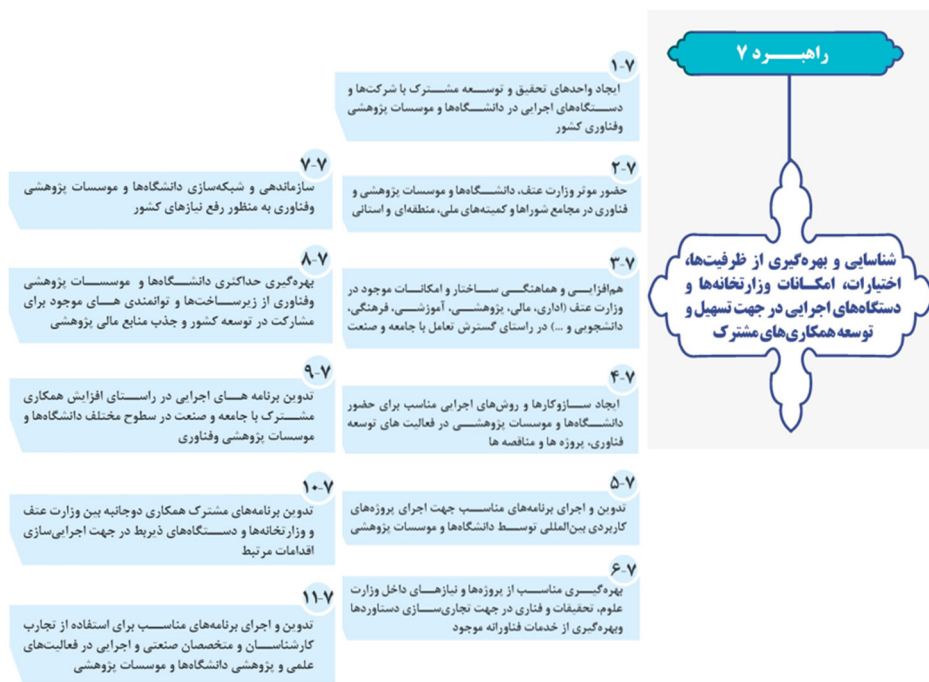
- پیشنهادهای ارائه‌شده برای راهبرد ۶ از سوی خبرگان دانشگاهی و صنعتی به شرح زیر است:
- ضرورت ایجاد یکپارچگی میان ارکان وزارت و دانشگاه‌ها (آموزش، پژوهش و فناوری) و ایجاد ارتباط زنجیره‌ای میان این سه رکن اساسی
 - توسعه حضور دانشگاه‌ها در رسانه‌های ملی و استانی به منظور معرفی فعالیت‌ها و ارتقای جایگاه اجتماعی آن‌ها؛ در این راستا، طراحی و اجرای یک برنامه ثابت رسانه‌ای برای نمایش دستاوردهای دانشگاه‌ها ضروری به نظر می‌رسد.

- پیشنهادهای ارائه‌شده برای اقدام ۳-۶ (برنامه‌ریزی دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی در جهت شکل‌دهی اکوسیستم مورد نیاز به منظور ارتباط با جامعه و صنعت) به شرح زیر است:
- نسبت تعداد جلسات رسمی برنامه‌ریزی به کل جلسات آموزشی و پژوهشی
 - نسبت برنامه‌های تدوین‌شده در این زمینه به کل برنامه‌های تدوین‌شده در دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی

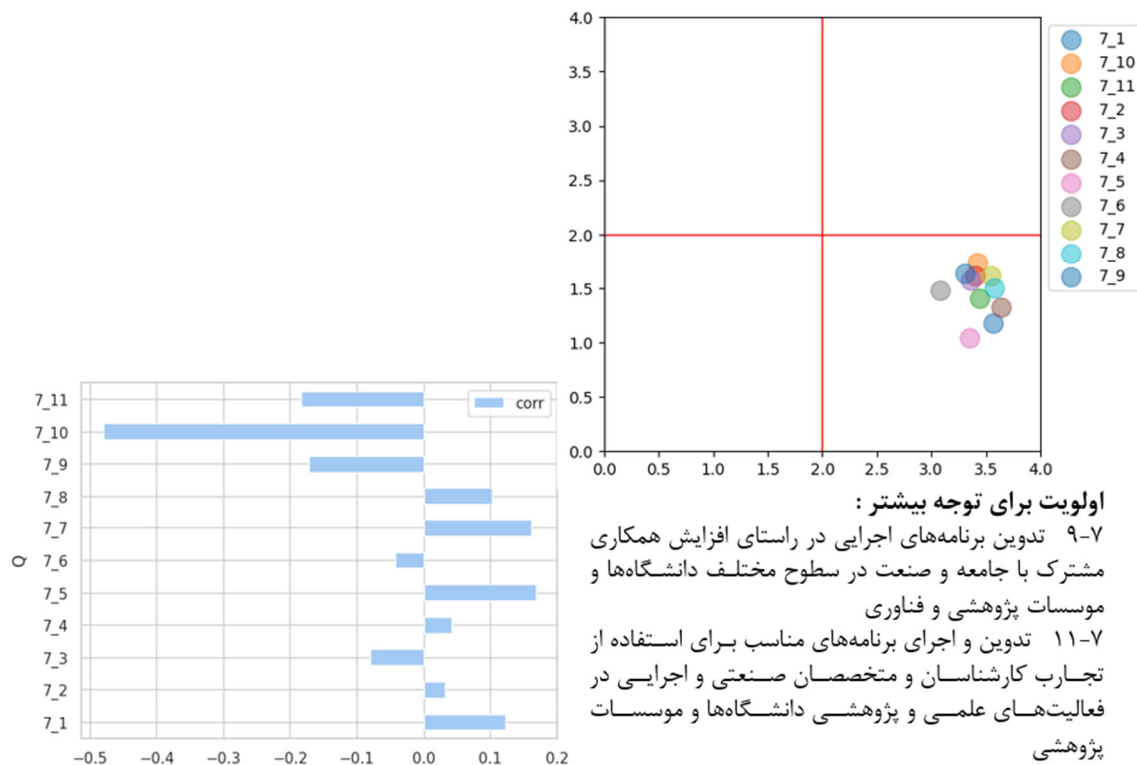
۴- ۱- ۷- بررسی راهبرد ۷

راهبرد ۷ (شکل ۴-۱۴) نیز مربوط به شناسایی و بهره‌گیری از ظرفیت‌ها اختیارات امکانات وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های اجرایی در جهت تسهیل و توسعه همکاری‌های مشترک می‌باشد که دارای ۱۱ اقدام عملیاتی می‌باشد که نشان از اهمیت این راهبرد در طرح سند تحول داشته است و در ادامه مورد بررسی قرار گرفته است. بر اساس ماتریس شکل ۴-۱۵، تمامی اقدامات مرتبط در ربع دوم، یعنی لزوم توجه بیشتر، قرار گرفته‌اند.

از میان آن‌ها، دو اقدام ۷-۹ و ۷-۱۱ از سوی خبرگان در این راهبرد دارای اولویت لزوم توجه بیشتر تشخیص داده شده‌اند

شکل ۴-۱۴ راهبرد ۷ و اقدامات مرتبط

شکل ۴-۱۵ نمودارها - ذیل راهبرد ۷

پیشنهادهای زیر در راستای این راهبرد از سوی خبرگان ارائه شده‌اند:

- تمامی اقدامات پیشنهادی مفید و مناسب هستند، اما در نهایت ظرفیت بهبود آن‌ها حدود ۳۰ تا ۴۰ درصد است. این در حالی است که بازار دانش، نوآوری و فناوری به شدت تحت تأثیر تقاضای بازار قرار دارد و تقاضای بازار نیز به شدت متأثر از شدت رقابت و واقعی بودن آن است. با این حال، رقابت در داخل کشور به دلیل مداخله سنگین دولت در اقتصاد و نظام قیمت‌گذاری از بین رفته است. مطالعات ما نشان می‌دهد که در صنایع با مداخله کمتر دولت، رشد چشمگیری مشاهده شده و امکان ارتباط مؤثر بین دانشگاه و صنعت فراهم گردیده است. بنابراین، ضروری است که طی یک برنامه جامع، سیاست‌های توسعه‌ای کشور به گونه‌ای تنظیم شوند که به جای مداخله در قیمت‌گذاری، بر ایجاد فضای رقابتی عادلانه و شفاف در تمامی صنایع متمرکز شوند.
- ضروری است که در سیاست‌گذاری‌ها و برنامه‌ریزی‌های کلان، توسعه صنعتی و علمی کشور صرفاً محدود به تهران نباشد و سایر استان‌ها نیز مورد توجه جدی قرار گیرند.

پیشنهاد برای اقدام ۷-۱ (ایجاد واحدهای تحقیق و توسعه مشترک با شرکت‌ها و دستگاه‌های اجرایی در دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی و فناوری کشور) به شرح زیر است:

- تعداد واحدهای تحقیق و توسعه مشترک بین دانشگاه‌ها، مؤسسات پژوهشی و شرکت‌ها یا دستگاه‌های اجرایی

پیشنهاد برای اقدام ۷-۲ (حضور مؤثر وزارت عتف، دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی و فناوری در مجامع شوراها و کمیته‌های ملی، منطقه‌ای و استانی) به شرح زیر است:

- تعداد شوراها در سطح استان که دانشگاه‌ها در آن‌ها فعال هستند.

پیشنهادهایی برای اقدام ۷-۵ (تدوین و اجرای برنامه‌های مناسب جهت اجرای پروژه‌های کاربردی بین‌المللی توسط دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی) به شرح زیر هستند:

- ارتباطات بین‌المللی در سطح صنعتی بسیار کم است و ضروری است که راهکارهایی برای افزایش این ارتباطات و انجام پروژه‌های مشترک ارائه شود.
- نسبت تعداد پروژه‌های کاربردی به پروژه‌های پژوهش‌محور بین‌المللی

پیشنهاد برای اقدام ۷-۷ (سازماندهی و شبکه‌سازی دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی و فناوری به منظور رفع نیازهای کشور) به شرح زیر است:

- شبکه پژوهشی ملی، به‌ویژه برای جلوگیری از تکرار، ایجاد هم‌افزایی، هم‌سو شدن و هدفمند شدن پروژه‌ها، ضروری است.

پیشنهاد برای اقدام ۷-۸ (بهره‌گیری حداکثری دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی و فناوری از زیرساخت‌ها و توانمندی‌های موجود برای مشارکت در توسعه کشور و جذب منابع مالی پژوهشی) به شرح زیر است:

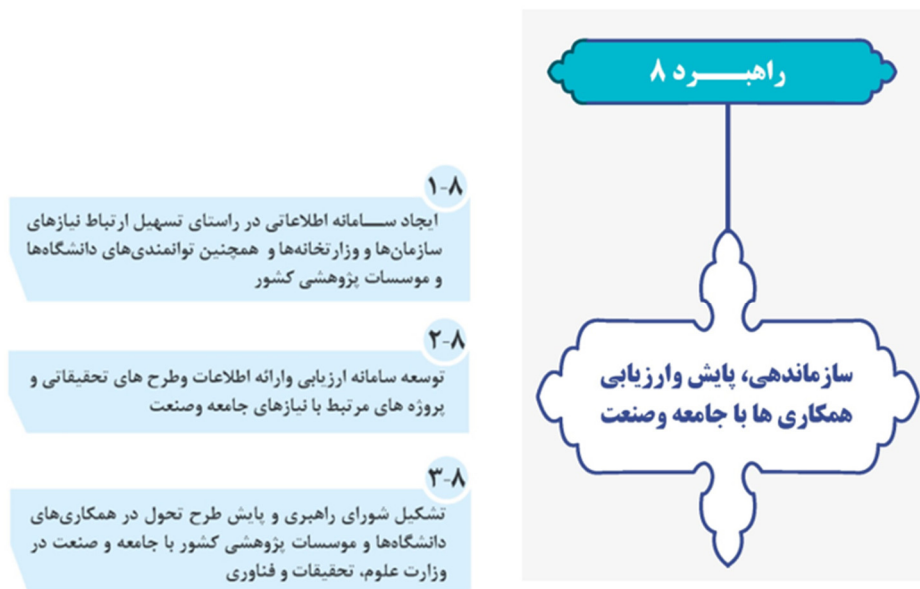
- وجود یا عدم وجود زیرساخت‌های لازم

پیشنهاد برای اقدام ۷-۱۱ (تدوین و اجرای برنامه‌های مناسب برای استفاده از تجارب کارشناسان و متخصصان صنعتی و اجرایی در فعالیتهای علمی و پژوهشی دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی) به شرح زیر است:

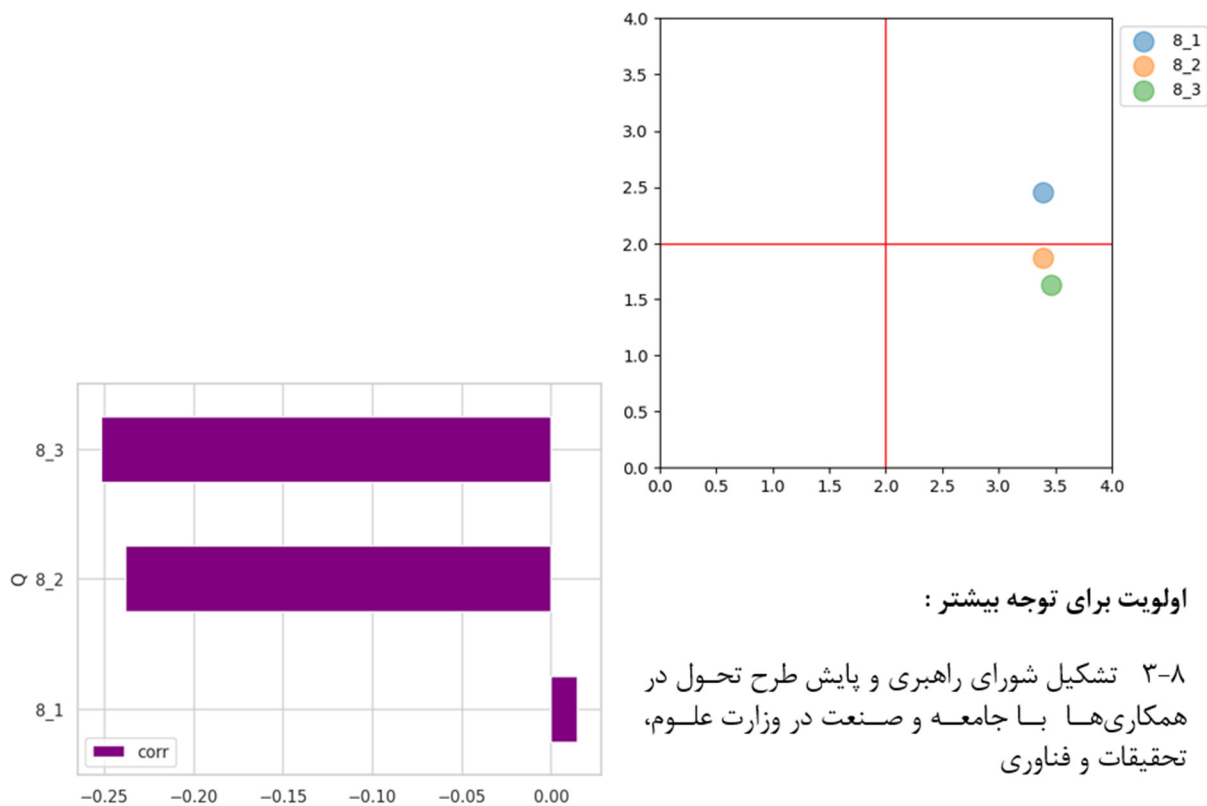
- تعداد متخصصان فعال در پروژه‌هایی که بر عهده دانشگاهیان است.

۴- ۱- ۸ بررسی راهبرد ۸

راهبرد هشتم نیز به سازمان‌دهی پایش و ارزیابی همکاری‌ها با جامعه و صنعت اختصاص دارد و شامل سه اقدام عملیاتی است (شکل ۴-۱۶). نتایج نظرسنجی صورت گرفته حاکی از آن است که اقدام ۸-۱ در جایگاه مناسب و ربع سوم قرار دارد. اما دو اقدام دیگر در ربع لزوم توجه بیشتر قرار دارند. از این میان، اقدام ۸-۳ در اولویت توجه بیشتر از سوی مجریان مربوطه و از نظر خبرگان قرار گرفته است (شکل ۴-۱۷).

شکل ۴-۱۶ راهبرد ۸ و اقدامات مرتبط

شکل ۴-۱۷ نمودارها - ذیل راهبرد ۸

پیشنهادهای زیر در راستای راهبرد ۸ از سوی خبرگان برای تکمیل و شناسایی شاخص‌های عملکردی این راهبرد ارائه شده است:

- یکپارچگی سامانه‌های متنوع
 - دانشگاه‌ها ضرورت اجرای طرح را با الزامات مالی و بودجه‌ای احساس کنند
- برای اقدام ۸-۱ (ایجاد سامانه اطلاعاتی در راستای تسهیل ارتباط نیازهای سازمان‌ها و وزارتخانه‌ها با توانمندی‌های دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی کشور) پیشنهادات زیر ارائه شده است:
- به ویژه شبکه پژوهشی یکپارچه مورد نیاز باشد که امکان تبادل اطلاعات و همانند جویی و یا همکاری و غیره در این شبکه قابل انجام باشد.
 - سامانه‌های نان و ساجد و ساجد
 - نسبت تعداد پروژه‌های درخواست شده و اخذ شده از طریق سامانه

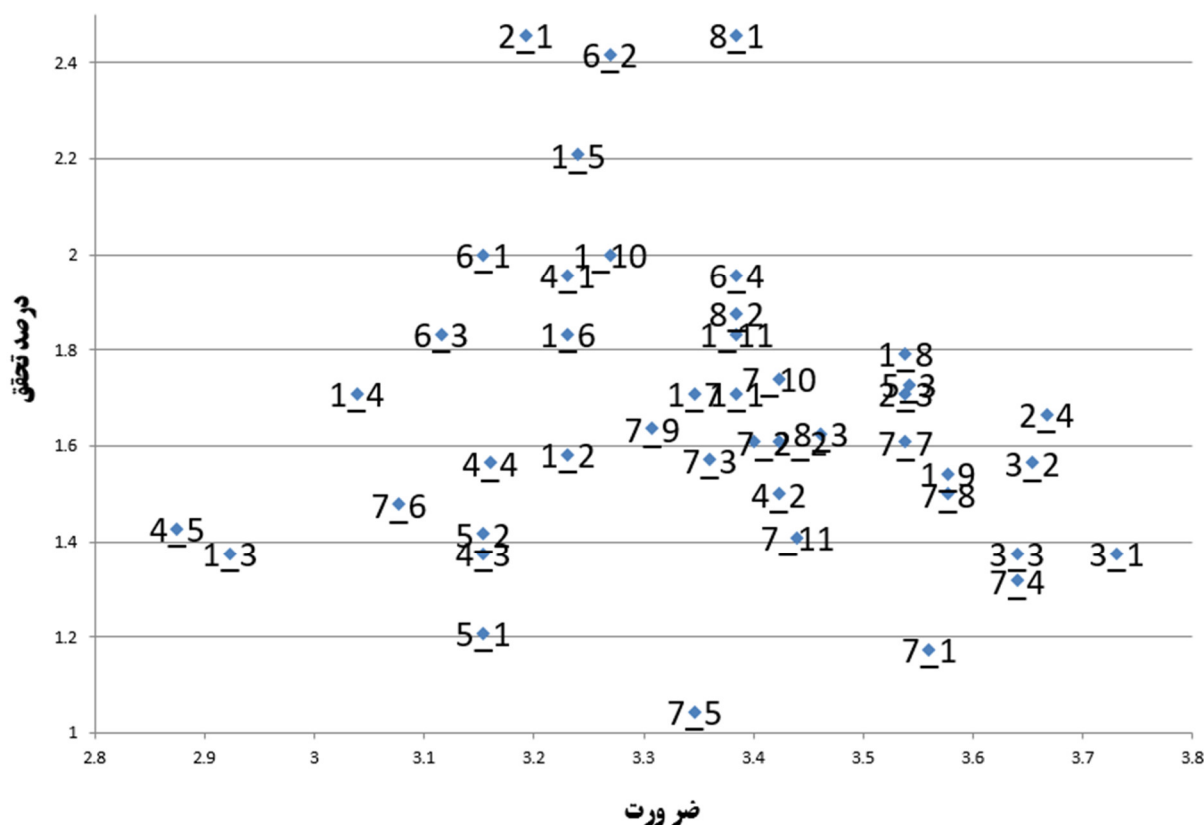
پیشنهادهای ارائه شده در راستای اقدام ۸-۳ (تشکیل شورای راهبری و پایش طرح تحول در همکاری‌های دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی کشور با جامعه و صنعت در وزارت علوم، تحقیقات و فناوری) به شرح زیر می‌باشند:

- تشکلهای و شوراهای متعددی وجود دارند، لذا پیشنهاد می‌شود بهره‌وری و کارایی آنها افزایش یابد.
- تشکیل یا عدم تشکیل شورا در سطح ستاد پژوهشی دانشگاه

۴-۲ بررسی کلی راهبردها

در شکل ۴-۱۸ نمودار توزیع مجموعه‌ای از ۴۴ اقدام به‌طور همزمان نشان داده شده است. همان‌طور که در شکل مشهود است، برخی اقدامات با وجود اهمیت بالا، درصد تحقق پایین‌تری دارند که نیازمند توجه بیشتر از سوی ذینفعان و سیاست‌گذاران این حوزه هستند.

شکل ۴-۱۸ نمودار توزیع - مربوط به ۴۴ اقدام

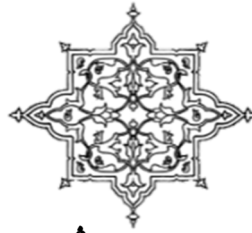
۴-۳ جمع‌بندی

طرح تحول همکاری‌های دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی با جامعه و صنعت از سال ۱۳۹۸ تدوین و اجرا شد و در سال ۱۴۰۳ مورد ارزیابی قرار گرفت. این طرح شامل هشت راهبرد و ۴۴ اقدام عملیاتی است که میزان موفقیت و اهمیت آن‌ها از دیدگاه خبرگان دانشگاهی و صنعتی بررسی شده است. نتایج نشان می‌دهد که برخی چالش‌های اساسی در حوزه ارتباط دانشگاه با صنعت وجود دارد که نیازمند بازنگری در نسخه جدید سند است. برای ارزیابی اقدامات، از ماتریس "ضرورت اقدام" و "درصد تحقق" استفاده شده است. اقدامات در چهار دسته قرار گرفته‌اند:

۱. اولویت‌های ثانویه با ضرورت و تحقق پایین،
 ۲. اقدامات با ضرورت بالا اما تحقق پایین که نیازمند توجه ویژه هستند،
 ۳. اقدامات با تحقق بالا اما ضرورت کمتر،
 ۴. اقدامات با ضرورت و تحقق بالا که موفقیت‌آمیز بوده‌اند.
- خوشبختانه، بیشتر اقدامات در دسته چهارم قرار دارند، اما برخی، به‌ویژه در حوزه تسهیل همکاری‌های قراردادی، مدیریت پروژه‌های پژوهشی، و تدوین مشوق‌ها برای دانشگاه‌ها و صنایع، نیازمند بازنگری هستند. از جمله دستاوردهای کلیدی این طرح می‌توان به بهبود ساختار آیین‌نامه‌ها، ارتقای مهارت‌های حرفه‌ای، سازمان‌دهی بهتر برای اشتغال دانش‌آموختگان، هدفمند کردن پایان‌نامه‌ها و تقویت نظام صلاحیت حرفه‌ای اشاره کرد. همچنین، ضرورت هماهنگی بیشتر بین نهادهای علمی و صنعتی و بهره‌گیری از فناوری‌های نوظهور برای تقویت ارتباطات تأکید شده است.

معاونت پژوهشی
و قراارتباط با جامعه و صنعت

فصل پنجم:

پیش نویس طرح تحول متناسب با
برنامه پنج ساله هفتم

۵- ۱- مقدمه

با بهره‌گیری از مباحث مطرح‌شده در فصول پیشین، جمع‌بندی نظرات ارائه‌شده در فرآیند نظرخواهی و نتایج جلسات تخصصی برگزارشده، پیش‌نویس طرح جدید تدوین شده است. این پیش‌نویس با هدف پوشش نقاط ضعف شناسایی‌شده و ارتقای کارایی ساختار پیشنهادی، تنظیم و آماده ارائه برای بررسی‌های نهایی شده است. این طرح شامل ۷ راهبرد اصلی و ۴۷ اقدام مرتبط با این راهبردها بوده و با هدف بهبود عملکرد و تحقق اهداف مورد نظر طراحی شده است.

۵- ۲- چشم‌انداز طرح

دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌ها به‌عنوان شرکای اصلی جامعه و صنعت، با تقویت ارتباطات مؤثر و هم‌راستایی برنامه‌ها، می‌توانند در حل چالش‌های پیش‌رو و تحقق اهداف توسعه پایدار کشور نقش کلیدی ایفا کنند. این نهادها از طریق همکاری‌های تحقیقاتی و فناوری، زمینه‌ساز نوآوری، پیشرفت و تحول در حوزه‌های مختلف اقتصادی، اجتماعی و صنعتی خواهند بود. همچنین، تقویت تعاملات میان دانشگاه‌ها و صنعت می‌تواند به ایجاد راه‌حل‌های عملی، ارتقاء بهره‌وری و حل مسائل روزمره جامعه و صنعت کمک کند.

۵- ۳- اهداف کلان

- هم‌راستایی برنامه‌ها و تصمیم‌گیری‌ها در وزارت عتف و مراکز تابعه با نیازها و اولویت‌های کشور
- افزایش ۲۰ درصدی سالانه درآمد قراردادهای پژوهشی دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌ها
- مشارکت حداکثری اعضای هیات علمی در رفع نیازهای صنعت و جامعه
- اجرای ۲۵ درصد پروژه‌های تحصیلات تکمیلی به صورت مستقیم به سفارش صنعت و جامعه
- ساماندهی و ایجاد ساختارهای توانمند برای ارتباط، عرضه و تقاضای پژوهشی و فناوری
- هم‌افزایی کامل مراکز علمی با دستگاه‌های اجرایی جهت شناسایی و رفع نیازها و چالش‌ها

۴-۵ راهبردهای پیشنهادی

در راستای اهداف کلان مطرح شده، ۷ راهبرد تعیین گردیده است (شکل ۵-۱). و برای تحقق هر یک از این راهبردها، چندین برنامه و اقدام اجرایی شده که در ادامه فصل تشریح خواهد شد.

شکل ۵-۱ راهبردهای پیشنهادی

۵- اقدامات مرتبط با راهبردها

برای تحقق هریک از این راهبردها، چندین برنامه و اقدام اجرایی تعریف شده است که در ادامه به صورت تفصیلی تشریح می شود.

اقدامات مرتبط با راهبرد ۱ (بهبود و اصلاح ساختار، فرآیندها و آئین نامه های

اجرایی)

۱-۱- تعیین ماموریت های ملی، منطقه ای و استانی برای دانشگاه ها و موسسات پژوهشی بر اساس

توانمندی و مزیت های نسبی با مشارکت وزارتخانه ها و دستگاه های اجرایی

۱-۲- تدوین و تصویب قوانین و برنامه های مورد نیاز جهت بهبود و توسعه همکاری مشترک

دستگاه های اجرایی دولتی مختلف با دانشگاه ها و مؤسسات پژوهشی در مراجع ذیصلاح

۱-۳- تقویت و توسعه روش های همکاری با بخش های غیردولتی موثر در اقتصاد کشور (تشکل های

بخش خصوصی، بنیادهای خیریه، صندوق ها، تعاونی ها، شهرداری ها و ...)

۱-۴- بهره گیری از تجارب موفق ملی و بین المللی و تدوین و اجرای سازوکارهای نوین در شیوه

همکاری های میان دانشگاه ها و مؤسسات پژوهشی با جامعه و صنعت

اقدامات مرتبط با راهبرد ۱ (بهبود و اصلاح ساختار، فرآیندها و آئین‌نامه‌های

اجرایی)

۵-۱- توسعه و اجرای گسترده و موثر طرح فرصت مطالعاتی اعضا هیات علمی دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی

۶-۱- افزایش تاثیر عملکرد فعالیت‌های حوزه ارتباط با جامعه و صنعت در جذب، ترفیع و ارتقاء اعضا هیات علمی

۷-۱- ایجاد تعادل و تناسب بین فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی مورد نیاز کشور اعضا هیأت علمی از طریق بار موظفی و دیگر ضوابط مرتبط

۸-۱- بازنگری آئین‌نامه‌های موجود وزارت عتف در حوزه‌های مختلف در راستای تسهیل و ترغیب اعضای هیئت علمی برای تعامل با جامعه و صنعت

۹-۱- متناسب‌سازی عناوین و محتوای رشته‌ها، گرایش‌های تحصیلی و ظرفیت پذیرش بر اساس نیازهای ملی، منطقه‌ای و استانی با مشارکت وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های اجرایی

اقدامات مرتبط با راهبرد ۱ (بهبود و اصلاح ساختار، فرآیندها و آئین نامه های

اجرایی)

۱۰-۱- ساماندهی، مدیریت و کنترل قراردادهای ارتباط با صنعت و پایش مستمر آنها در سطح

دانشگاهها و ستاد وزارت عتف

۱۱-۱- آسیب شناسی مشکلات و مسائل حقوقی قراردادهای ارتباط با صنعت دانشگاهها و پی گیری

جهت رفع آنها از مراجع ذیصلاح

۱۲-۱- تعیین وزن مناسب برای فعالیت های حوزه ارتباط با جامعه و صنعت و مسئولیت اجتماعی

در ارزیابی و رتبه بندی دانشگاهها و موسسات پژوهشی

۱۳-۱- هم افزایی و هماهنگی ساختار و امکانات موجود در وزارت عتف (اداری، مالی، پژوهشی،

آموزشی، فرهنگی، دانشجویی و ...) در راستای گسترش تعامل با جامعه و صنعت

اقدامات مرتبط با راهبرد ۲ (تدوین مشوق‌های مناسب برای دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی، وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های اجرایی)

- ۱-۲- شناسایی تقدیر و حمایت مستمر از طرح‌های برگزیده کاربردی و مرتبط با نیازهای ملی، منطقه‌ای و استانی دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی
- ۲-۲- تصویب و اختصاص مشوق‌های مناسب برای اعضای هیات علمی فعال در رفع مشکلات اجرایی و حل چالش‌های ملی، منطقه‌ای و استانی
- ۳-۲- تقویت و توسعه ساختار دفاتر ارتباط با صنعت دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی و پیش‌بینی حمایت‌های مناسب برای عملکرد دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی در این حوزه
- ۴-۲- پیش‌بینی امتیازات ویژه به عملکرد ارتباط با صنعت دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی در تخصیص بودجه، امکانات و مجوزها

اقدامات مرتبط با راهبرد ۳ (هدفمند نمودن پایان نامه‌های تحصیلات تکمیلی در جهت حل مسائل جامعه و صنعت)

۳-۱- توسعه و تقویت پایان نامه‌های تحصیلات تکمیلی تقاضا محور از طریق توافقات بلند مدت با وزارتخانه‌ها

۳-۲- تصویب و ابلاغ مشوق‌های مناسب برای اساتید و دانشجویان مجری پایان‌نامه‌های تقاضا محور

۳-۳- در نظر گرفتن امتیاز ویژه برای موضوعات پایان‌نامه‌های مرتبط با نیازهای کشور

۳-۴- مشارکت و حمایت وزارت عتف از اجرای پایان‌نامه‌های تحصیلات تکمیلی مرتبط با علوم نوظهور و چالش‌های ملی

۳-۵- ایجاد ساز و کار پذیرش دانشجویان تحصیلات تکمیلی متناسب با مقدار قراردادها و گزینش‌های جذاب شده

اقدامات مرتبط با راهبرد ۴ (ارتقاء مهارت‌افزایی و توانمندی شغلی دانشجویان و دانش‌آموختگان متناسب با نیازهای صنعت و جامعه)

۴-۱- توسعه، ساماندهی و پایش مستمر دوره‌های مهارت‌افزایی دانش‌جوینان و دانش‌آموختگان بر اساس نیازهای بازار کار در سطح ملی، منطقه‌ای و استانی با همکاری وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های اجرایی

۴-۲- ساماندهی و افزایش کیفیت و بهره‌وری دوره‌های کارآموزی دانشجویان متناسب با حوزه تخصصی و ویژگی‌های شغلی

۴-۳- جلب همکاری و حمایت وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های اجرایی، تشکلهای بخش خصوصی و نهادهای مرتبط برای ارائه امتیازات، مشوق‌های مناسب به دانشجویان و دانش‌آموختگان شرکت‌کننده در دوره‌های مهارت‌افزایی و تصویب قوانین و ضوابط موردنیاز در مراجع ذیصلاح

۴-۴- پایش مستمر وضعیت اشتغال دانش‌آموختگان دانشگاهی و توسعه همکاری مشترک با دانش‌آموختگان در جهت بهبود فعالیت‌های هدفمند دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی

اقدامات مرتبط با راهبرد ۴ (ارتقاء مهارت‌افزایی و توانمندی شغلی دانشجویان و دانش‌آموختگان متناسب با نیازهای صنعت و جامعه)

۴-۵- توسعه همکاری ساختارهای صلاحیت حرفه‌ای با دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی و پیگیری جهت استقرار نظام صلاحیت حرفه‌ای برای سطوح شغلی دانشگاهی

۴-۶- توسعه فناوری و ارتقاء بهره‌وری در صنعت از طریق اجرای دوره‌های پسادکتری

۴-۷- ساماندهی، توسعه و پشتیبانی ساختارهای هدایت شغلی و کاریابی تخصصی در دانشگاه‌ها

۴-۸- برنامه‌ریزی منسجم دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی جهت توسعه فرصت‌های مناسب برای آشنایی دانشجویان با محیط‌های واقعی کار (بازدیدهای تخصصی، کاربینی، کارورزی و...)

اقدامات مرتبط با راهبرد ۵ (فرهنگ سازی، شناسایی، مستندسازی و ترویج دستاوردها)

۵-۱- مستندسازی و انتشار دستاوردها و توانمندی‌های ویژه کاربردی در دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی به صورت مستمر و همه جانبه

۵-۲- شناسایی و معرفی سالانه طرح‌ها، فعالیت‌ها و اقدامات برگزیده دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی در راستای رفع نیازهای کشور

۵-۳- ارزیابی و ترغیب دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی در برنامه‌های ترویجی و معرفی فعالیت‌های حوزه ارتباط با جامعه و صنعت

۵-۴- استفاده مناسب و موثر از ظرفیت‌های رسانه‌ای و فضای مجازی در جهت اطلاع‌رسانی عمومی طرح‌ها، فرصت‌ها، آمارها، توانمندی‌ها و ...

اقدامات مرتبط با راهبرد ۶ (شناسایی و بهره‌گیری از ظرفیت‌ها، اختیارات، امکانات وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های اجرایی در جهت تسهیل و توسعه همکاری‌های مشترک)

۶-۱- حمایت از ایجاد واحدهای تحقیق و توسعه مشترک با شرکت‌ها و دستگاه‌های اجرایی در دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی و فناوری کشور و پیش‌بینی مشوق‌های مناسب قانونی با کمک مراجع ذیصلاح

۶-۲- ایجاد زمینه لازم برای حضور موثر وزارت عتف، دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی فناوری در مجامع، شوراها و کمیته‌های تخصصی ملی، منطقه‌ای و استانی

۶-۳- تسهیل و حمایت مناسب برای حضور دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی در فعالیت‌های ملی توسعه فناوری، پروژه‌ها و مناقصه‌های با سطح علمی بالا

۶-۴- تسهیل اجرای پروژه‌های کاربردی بین‌المللی مشترک بین دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی با نهادهای و مجموعه‌های علمی و صنعتی بین‌المللی

۶-۵- بهره‌گیری مناسب از پروژه‌ها و نیازهای داخل وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و مجموعه‌های وابسته در جهت تجاری‌سازی دستاوردها و بهره‌گیری از خدمات فناورانه موجود

اقدامات مرتبط با راهبرد ۶ (شناسایی و بهره‌گیری از ظرفیت‌ها، اختیارات، امکانات وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های اجرایی در جهت تسهیل و توسعه همکاری‌های مشترک)

۶-۶- سازماندهی و شبکه‌سازی دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی کشور با نهادها و مجموعه‌های تخصصی و صنعتی به منظور رفع نیازهای کشور

۶-۷- بهره‌گیری حداکثری دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی و فناوری از زیر ساخت‌ها و توانمندی‌های موجود برای مشارکت در توسعه کشور و جذب منابع مالی از ارائه خدمات علمی و تخصصی

۶-۸- هدفگذاری و برنامه‌ریزی بلند مدت برای افزایش همکاری مشترک با جامعه و صنعت در سطوح مختلف دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی و فناوری (دانشکده‌ها، گروه‌ها و مراکز)

۶-۹- تدوین برنامه‌های مشترک دوجانبه بین وزارت عتف با وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های مختلف در جهت اجرایی‌سازی اقدامات مشترک علمی و تخصصی با توجه به زمینه‌ها و حوزه‌های تخصصی متفاوت

۶-۱۰- تدوین و اجرای برنامه‌های مناسب برای استفاده از تجارب کارشناسان و خبرگان صنعتی و اجرایی در فعالیتهای علمی و پژوهشی دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی

اقدامات مرتبط با راهبرد ۷ (سازماندهی، پایش و حمایت مستمر از توسعه همکاری‌های مشترک و اجرای طرح تحول)

۷-۱- تقویت و توسعه سامانه‌های الکترونیکی در راستای تسهیل ارتباط نیازهای سازمان‌ها و وزارتخانه‌ها با توانمندی‌های دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی کشور

۷-۲- جلب حمایت و پشتیبانی‌های لازم مراجع قانونی ذی‌ربط از اجرای مناسب و مؤثر طرح تحول ارتباط با جامعه و صنعت از طریق تصویب شیوه‌نامه‌ها و آئین‌نامه‌های مورد نیاز در مراجع ذیصلاح

۷-۳- تشکیل دبیرخانه دائمی برای پایش مستمر طرح تحول در همکاری‌های دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی کشور با جامعه و صنعت در وزارت علوم، تحقیقات و فناوری دارای گزارشات ادواری به شورای سیاستگذاری همکاری با جامعه و صنعت

۵- ۶- جمع بندی

پیش نویس طرح تحول همکاری های دانشگاه ها و پژوهشگاه ها با جامعه و صنعت، با تکیه بر یافته های جلسات تخصصی و نظرات کارشناسی، به عنوان چارچوبی نظام مند برای اصلاح ساختارهای موجود و افزایش اثربخشی تعاملات علمی و صنعتی تدوین شده است. این طرح، از طریق هفت راهبرد کلان و ۴۷ اقدام اجرایی، به دنبال ایجاد پیوندی مؤثر میان دانشگاه ها، صنایع و دستگاه های اجرایی است و بر توسعه همکاری های پژوهشی، هدفمندسازی فعالیت های علمی، تقویت مهارت افزایی دانشجویان و بهره گیری از ظرفیت های اجرایی و مالی کشور تأکید دارد. در این راستا، به منظور تکمیل و بهینه سازی پیش نویس طرح، متن تهیه شده به کلیه دانشگاه ها، پژوهشگاه ها، صنایع و دستگاه های اجرایی ارسال شده است تا نظرات تکمیلی و پیشنهادهای جدید از سوی ذینفعان دریافت شود. این فرآیند، ضمانتی برای بهبود کیفیت نهایی طرح و تضمین اثربخشی اجرای آن در سطح ملی خواهد بود. نتایج این فرآیند، همراه با تحلیل بازخوردهای دریافتی، در گام های بعدی برای اصلاح و نهایی سازی طرح تحول مورد استفاده قرار خواهد گرفت تا مسیر همکاری پایدار و مؤثر دانشگاه و صنعت هموارتر شود و نقش دانشگاه ها در پیشبرد توسعه علمی و حل چالش های کشور بیش از پیش تقویت گردد.

اگر ما بتوانیم این رابطه‌ی صنعت و دانشگاه را، صنعت و مراکز تحقیق را، یا به معنای عام، صنعت و علم را به صورت کامل برگزار کنیم، نتیجه به این صورت خواهد بود که هم دستگاه‌های صنعتی ما رشد پیدا خواهند کرد، هم دانشگاه‌های ما جریان پیدا خواهند کرد.

مقام معظم رهبری

نشانی دبیرخانه: تهران، شهرک قدس، بلوار خوردین، خیابان هرمزان،
نیش خیابان پیروزان جنوبی

صندوق پستی:

۱۵۱۳ - ۱۴۶۶۵

کد پستی:

۶۴۸۹۱ - ۱۴۶۶۶

تلفن:

۸۲۲۳۳۵۵۱ - ۰۲۱

دورنگار:

۸۸۵۷۵۶۶۲ - ۰۲۱

وبسایت:

<http://industry.msrt.ir>

معاونت پژوهشی
دقت ارتباط با جامعه و صنعت